

Handelingen

5 - 6 - 7

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1982 - 1983

Vergaderingen van december 1982

BEGROTINGSAANPASSINGEN 1981 EN 1982

MORELE AMNESTIE

BEROEP REGLEMENT

COMMISSIE ZIEKENHUISPROGRAMMERING

ARBEIDSMARKTBELEID

PLAATSNAAMGEVING

MONDELINGE VRAGEN

WATERBELEID

AFVALSTOFFEN UIT NEDERLAND

SPORT- EN SOCIAAL-CULTURELE VERENIGINGEN

BEVOEGDHEIDSVREDELING LEDEN VLAAMSE EXECUTIEVE

DIRV-ACTIE

MEDIABELEID

TEWERKSTELLING MINDER-VALIDEN

Inhoud

Nr. 5 14 december 1982
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 99

Begrotingen
Indiening en verwijzing, blz. 99

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 99

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 99

Mededeling van de Voorzitter
Wijziging in een verwijzing naar commissie, blz. 100

Samenstelling van een commissie
Wijziging onder de plaatsvervangende leden, blz. 100

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981
Aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet
- 10-A (1982-1983)-Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981
Aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet
- 11-A (1982-1983)-Nrs. 1 + Errata en 2

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982
- 10-B (1982-1983)-Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 100
Sprekers : de heren P. Tant, verslaggever, L. Dhoore, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting, G. Verhaegen, J. Van Elewycck, R. Maes, mevrouw L. Detiège, de heren L. De Grève, N. De Batselier, C. Moors

Regeling van de werkzaamheden, blz. 116

Nr. 6 14 december 1982
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 117

Voorstel van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 117
Voorstel tot spoedbehandeling en aanvulling van de agenda, blz. 000
Sprekers : de heren J. Somers, J. Van Elwycck, W. Seeuws

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981

Aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet
- 10-A (1982-1983)-Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981
Aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet
- 11-A (1982-1983)-Nrs. 1 + Errata en 2

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982
- 10-B (1982-1983)-Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 118
Spreker : de heer H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting

Motie van orde
Beroep op het reglement, blz. 123
Sprekers : de heren J. Van Elewycck, A. De Beul, J. Somers, P. Van Grembergen, H. Vanderpoorten, R. Peeters, G. Temmerman, mevrouw R. De Backer-Van Ocken

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981
Aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet
- 10-A (1982-1983)-Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981
Aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet
- 11-A (1982-1983)-Nrs. 1 + Errata en 2

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982
- 10-B (1982-1983)-Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 126
Sprekers : de heren J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting, C. Moors, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, J. Van Elewycck

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981
Aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet
- 10-A (1982-1983)-Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 131

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981
Aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet
- 11-A (1982-1983)-Nrs. 1 + Errata en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 131

Ontwerp van decreet houdende aanpassing

van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982
- 10-B (1982-1983)-Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking, blz. 132
Sprekers : de heren G. Verhaegen, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg, de heer J. Van Elewycck

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaamse Commissie voor ziekenhuisprogrammering
- 148 (1982-1983)-Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 135
Sprekers : de heren R. Vannieuwenhuyze, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid, G. Anthuenis, A. Diegenant

Artikelsgewijze bespreking, blz. 139
Spreker : de heer A. Diegenant

Voorstel van decreet van de heer M. Olivier c.s. houdende veralgemening van het Studie- en informatiemodel voor de ontwikkeling van een nieuw arbeidsmarktbeleid
- 115 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 141
Sprekers : de heren J. Ansoms, verslaggever, M. Olivier, L. De Grève, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, O. Van Ooteghem

Artikelsgewijze bespreking, blz. 145

Voorstel van resolutie van de heer A. Diegenant betreffende de Nederlandse benaming van buiten het Nederlandse taalgebied gelegen plaatsen
- 116 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 145
Sprekers : mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, verslaggever, de heer A. Diegenant

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer A. Deneir tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting, over de afhandeling van de dossiers betreffende aanvragen van een verwervingspremie, blz. 149

Vraag van de heer J. Somers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de collector voor industrieel afvalwater, langsheen het Albertkanaal, blz. 150

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de blijvende milieuhinder verspreid door de PVBA De Bruyn te Schoten, blz. 150

Vraag van mevrouw J. De Loore-Raeymaekers tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke orde-

ning, landinrichting en natuurbehoud, over de procedure inzake ruilverkaveling, blz. 151

Vraag van de heer H. Vanderpoorten tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het beoefenen van de wielersport door kinderen, blz. 152

Vraag van de heer W. Kuijpers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het beoefenen van de wielersport door kinderen, blz. 152

Vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het niet-tijdig uitbetalen van wedden en andere toelagen in het muziekonderwijs, blz. 153

Vraag van de heer J. Somers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de dringend recht te zetten situatie ontstaan ten gevolge van een vergunning tot zandwinning op een voorlopig beschermd terrein te Heffen, blz. 154

Vraag van de heer J. Somers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de dringend recht te zetten paradoxale toestand ontstaan ten gevolge van een vergunning tot zandwinning op een voorlopig beschermd terrein te Heffen en de daaraan verbonden verplichting tot opvulling met afval, blz. 154

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de verschillende standpunten die de centrale regering en de Vlaamse Executieve hebben ingenomen omtrent de procedure voor het sluiten van culturele akkoorden met het buitenland, blz. 155

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de detachering van leerkrachten bij het landelijk jeugdwerk, blz. 156

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de preciaire toestand van de gemeentelijke jeugdconsulenten, blz. 157

Regeling van de werkzaamheden, blz. 159

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Caudron tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de catastrofale gevolgen van een verkeer gevoerd waterbeleid, blz. 159

Sprekers : de heren J. Caudron, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, J. Valkeniers

Interpellatie van de heer J. Ansoms tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de onaantvaardbare invoer van afvalstoffen vanuit Nederland, blz. 166

Sprekers : de heren J. Ansoms, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, D. Vervaeke

Regeling van de werkzaamheden, blz. 172

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 173

Nr. 7 15 december 1982

Berichten van verhindering, blz. 285

Mededeling van de Voorzitter

Wijziging in een verwijzing naar commissie, blz. 285

Mededeling van de Voorzitter

Werkzaamheden Commissie voor het reglement en de verzoekschriften, blz. 285

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Sleenckx tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de moeilijkheden bij en de afbouw van heel wat sociaal-culturele en sportieve verenigingen, blz. 285

Sprekers : de heren J. Sleenckx, E. Beynen, C. Moors, E. Baldewijns, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Indiening van moties, blz. 292

Interpellatie van de heer F. Baert tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de eenheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en hun organen binnen het kader van de letter en de geest van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de principiële en praktische stellingen, respectievelijk beslissing daaromtrent van de Raad van State in het arrest nummer 22690 van 26 november 1982 en de politieke consequenties die daaruit dienen te worden gehaald, blz. 293

Sprekers : de heren F. Baert, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting

Regeling van de werkzaamheden, blz. 305

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981 Aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis

van de Grondwet
- IO-A (1982-1983)-Nrs. 1 tot

Hoofdelijke stemming, blz. 305

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981 Aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet
- I I-A (1982-1983)-Nrs. 1 + Errata en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 306

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982
- IO-B (1982-1983)-Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmings, blz. 307

Hoofdelijke stemming, blz. 307

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaamse Commissie voor ziekenhuisprogrammering
- 148 (1982-1983)-Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmings, blz. 308

Hoofdelijke stemming, blz. 308

Sprekers : de heren J. Valkeniers, L. Dierickx

Voorstel van decreet van de heer M. Olivier c.s. strekkende tot een beter arbeidsmarktbeleid in het Vlaamse Gewest
- 115 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 309

Voorstel van resolutie van de heer A. Diegenant betreffende de Nederlandse benaming van buiten het Nederlandse taalgebied gelegen plaatsen - 116 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 310

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer N. De Batselier tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de DIRV-actie en het beleid rond de micro-elektronica

Hoofdelijke stemming, blz. 311

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het ontbreken van een werkelijk mediabeleid, blz. 312

Sprekers : de heren A. De Beul, I. Van Belle, G. Temmerman, G. Verhaegen, O. Van Ooteghem, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Interpellatie van de heer O. Meyntjens tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsmi-

5e vergadering

Dinsdag 14 december 1982
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer J. Pede

— De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— De vergadering wordt geopend om 10 uur.

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

C. Smitt ; gezondheidsredenen.

M. Smet, R. Vandekerckhove, H. Van Wambeke, V. Anciaux ; buitenslands.

H. Boel, M. Bourry, B. Cools, J. Gabriels, R. Hostekint, I. Julliams, L. Pans, L. Marchand, P. Matthys, L. Van den Brande, L. Vanvelthoven, F. Willockx ; ambtsverplichtingen.

BEGROTINGEN

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissie verwezen :

- Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het

begrotingsjaar 1981
Aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet
— IO-A (1982-1983)-Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor financiën en begroting.

- Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981
Aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet
— II-A (1982-1983)-Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor financiën en begroting.

- Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982
— IO-B (1982-1983)-Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor financiën en begroting.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissie verwezen :

- Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaamse Commissie voor ziekenhuisprogrammering
— 148 (1982-1983)-Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor gezondheidsbeleid.

- Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Comité van advies van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg
— 157 (1982-1983)-Nr. 1.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissies verwezen :

- Voorstel van decreet van de heer F. Verberckmoes c.s. houdende wijziging van de jachtwet van 28 februari 1882
— 149 (1982-1983)-Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud.
- Voorstel van decreet van de heer C. De Clercq c.s. houdende oprichting van de Commissie gezinsarbeid
— 151 (1982-1983)-Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor bijstand aan personen.
- Voorstel van decreet van de heer A. Diegenant c.s. houdende oprichting en werking van de Vlaamse interfederale federatie voor de representatieve turnsport
— 152 (1982-1983)-Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming.
- Voorstel van decreet van de heer E.

VOORZITTER : de heer J. Pede

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

door jongeren, stuk 55 (1981-1982)-Nr. 1, oorspronkelijk verwezen naar de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming, wordt verwezen naar de verenigde Commissies voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming en voor gezondheidsbeleid.

geest gebleken tijdens de werkzaamheden van de bijzondere werkgroep die een inventaris zal opmaken van de sociale en de menselijke gevolgen voor alle slachtoffers van de oorlog, met name ook van de Spaanse burgeroorlog, en voor de slachtoffers van de repressie ;

– in afwachting dat hij zelf de nodige maatregelen kan afkondigen om de sociaal onaanvaardbare gevolgen van voormelde oorlogsgebeurtenissen op een fundamentele wijze weg te nemen ;

– geeft uitdrukkelijk zijn politieke wil te kennen om tot een algemene verzoening te komen.” (*Applaus*)

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Nutkewitz, C. Smitt, M. Vandenhove, E. Vandersmissen, O. Carpels ; gezondheidsredenen.

V. Anciaux, A. Bourgeois, M. Smet, R. Vandekerckhove, H. Van Wambeke ; buitenslands.

B. Cools, L. Detiège, J. Gabriels, R. Hostekint, I. Julliams, P. Matthys, L. Pans, J. Thys, J. Verniers, F. Willockx, J. Wyninckx ; ambtsverplichtingen.

F. Geyselings ; familieverplichtingen.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

Werkzaamheden van de Commissie voor het reglement en de verzoekschriften

De Voorzitter : Ingevolge de indiening van het voorstel van resolutie van de heer Van Grembergen c.s. betreffende het verlenen van morele amnestie voor politieke misdrijven – stuk 161 (1982-1983)-Nr. 1 – en de beslissing van de Vlaamse Raad van 14 december 1982 om dit voorstel bij hoogdringendheid te behandelen, is hedenmorgen de Commissie voor het reglement en de verzoekschriften bijeengekomen.

Na een grondige en vruchtbare gedachtenwisseling werd het voorstel ingetrokken.

In naam van alle commissieleden en van de vier aanwezige Fractievoorzitters werd uw Voorzitter verzocht de volgende verklaring af te leggen :

„De Vlaamse Raad,

– geïnspireerd door de verzoenende

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Sleecx tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de moeilijkheden bij en de afbouw van heel wat sociaal-culturele en sportieve verenigingen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Sleecx tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de moeilijkheden bij en de afbouw van heel wat sociaal-culturele en sportieve verenigingen.

De heer Sleecx heeft het woord.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

Wijziging in een verwijzing naar commissie

De Voorzitter : Het voorstel van decreet van de heer Diegenant c.s. houdende het beoefenen van topsport

De heer J. Sleetx (op de tribune) :
Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, op 28 oktober 1982 werd door de heer Coens, Minister van het Nederlandstalig onderwijs, een rondschriften gericht aan de inrichtingshoofden van de rijkscholen, met uitsluiting van de universiteiten, betreffende het gebruik van de infrastructuur van de rijksinrichtingen buiten de schooluren.

Door deze fameuze omzendbrief wordt een nieuwe reglementering opgelegd en deze nieuwe en nefaste reglementering **treedt** in voege vanaf 19 december 1982.

De belangrijkste vernieuwing die we in deze fameuse omzendbrief terugvinden is de enorme, bijna niet te geloven, verhoging van de te betalen vergoedingen.

Vooraf dien ik volledigheidshalve te vermelden dat de nieuwe regeling de volledige infrastructuur van de rijkscholen aangaat, behalve de zwembaden, gaande dus van braakliggende gronden rond de schoolinfrastructuur tot en met het internaat.

Deze nieuwe en onverantwoorde reglementering betekent niet meer maar ook niet minder dan de doodsteek voor heel wat Vlaamse socio-culturele en sportieve verenigingen. Kortom een groot gedeelte van ons rijk verenigingsleven wordt zo maar op de helling gezet.

Vandaar dan ook, mijnheer de Minister, dat ik mij verplicht zie u over de gevolgen van deze nieuwe en onverantwoorde reglementering te interpellieren. Gezien u, mijnheer de Minister, toch verantwoordelijk zijt voor de socio-culturele en sportieve verenigingen in Vlaanderen.

Aan de hand van enkele sprekende voorbeelden, die voldoende illustratief zijn, mijnheer de Minister, wil ik u aantonen dat voor zeer vele socio-culturele en sportieve verenigingen in Vlaanderen deze nieuwe reglementering het einde betekent van hun bestaan. De vraag is, mijnheer de Minister, is zoiets verantwoord en kan een dergelijke reglementering met zoveel nefaste repercussies voor uw beleid en voor het Vlaams socio-cultureel en

sportief verenigingsleven zo maar doorgevoerd worden, zonder dat de Gemeenschapsminister van cultuur wordt geraadpleegd en zonder diens toestemming uiteraard.

Ter illustratie, enkele voorbeelden, welke duidelijk de gevolgen van deze nieuwe reglementering zullen aantonen :

- vroeger werd voor het gebruik van een lokaal voor bijvoorbeeld een culturele vereniging 150 frank aangerekend tijdens de verwarmingsperiode en 100 frank op andere dagen, voor een volledige activiteit ; nu daarentegen moet vo,or hetzelfde leslokaal 150 frank per uur betaald worden.

- voor de oefenzalen en sporthallen bijvoorbeeld werd vroeger een bijdrage gevraagd van 200 frank op zaterdag, zondag en verlofdagen tijdens de verwarmingsperiode en 125 frank op andere dagen, dit bedrag werd evenwel verhoogd tot een som van 300 frank per uur. Daarbij komt dat geen kortingen op de nieuwe tarieven worden toegestaan, terwijl in het oude systeem voor de weekdagen en bij geregeld gebruik kortingen voorzien waren van 70 percent tot 90 percent.

Hieruit volgt dat de verhoging van de bijdrage voor het gebruik van de infrastructuur van de rijkscholen ligt tussen 600 percent en 1.000 percent. In sommige gevallen is dit zelfs meer dan 1.000 percent. De conclusies, mijnheer de Minister, liggen zo voor de hand.

Aan de hand van twee concrete voorbeelden uit mijn eigen arrondissement wil ik aantonen dat het voor heel wat socio-culturele verenigingen gewoon onmogelijk is geworden aan cultuur te doen.

1. De Vlaamse Federatie voor gehandicaptenzorg arrondissement Turnhout deed haar aanvraag voor het gebruik van 1 klaslokaal voor een periode van 16 woensdagen, duur per activiteit 3 uur.

In het vroegere systeem diende men te betalen : 16 dagen x 75 frank = 1.200 frank, evenwel zonder brandverzekering en zonder verzekering der burgerlijke aansprakelijkheid.

Met de nieuwe reglementering wordt dit 16 dagen, tarief 150 frank per uur aan 3 uur is 16 x 450 frank = 7.200 frank zonder brandverzekering en zonder verzekering burgerlijke aansprakelijkheid, zijnde een verhoging van 600 percent.

2. De RVA en het nijverheidscomité van de Hoge Raad voor Diamant vroeg het gebruik van een leslokaal-werkplaats voor herscholing van diamantbewerkers voor de periode van 20 dagen aan 8 uur per dag. Het leslokaal-werkplaats zou dus gebruikt worden tijdens de normale lessen.

In het vroegere systeem diende men te betalen : 20 x 225 frank = 4.500 frank. Voor het gebruik van een leslokaal-werkplaats met de nieuwe reglementering dient nu betaald : 20 x 8 x 400 frank = 64.000 frank, zijnde een verhoging van meer dan 1.400 percent. U kunt allicht raden, mijnheer de Minister, wat er gebeurt. De herscholing zal geenszins doorgaan in de rijkschool. De directie berekende dat het meerverbruik van elektriciteit zou liggen op 152 frank per dag.

Leerlingen en diamantbewerkers die moesten herschoold worden, zaten op hetzelfde ogenblik in hetzelfde lokaal. Dus qua verwarming was er absoluut geen meeruitgave. Er is wel een kleine meeruitgave op het vlak van elektriciteitsverbruik, gezien er meer machines moeten draaien.

Een voorbeeld uit het jeugdwerk. De door het Departement van Nederlandse Cultuur gesubsidieerde jeugdorganisaties hebben in een verplicht activiteitenpakket onder andere de organisatie van kadervorming, net zoals trouwens bij de volwassenensector en in de sportsector. Indien de jeugdorganisaties de kadercursussen over bijvoorbeeld de verplichte vijf weekends met een minimum van 50 deelnemers in een rijksschool wil organiseren, zal zij ongeveer 90.000 frank moeten betalen voor de vergoeding van de lokalen.

Wat het plaatselijk jeugdwerk aangaat - ik denk hier bijvoorbeeld aan de jeugdateliers voor kleine kinderen die op zoveel plaatsen in het Vlaamse land worden ingericht - zijn deze jeugdateliers vaak aangewezen op het

Sleecx

gebruik van de geschikte infrastructuur, die vaak door de rijkscholen wordt aangeboden.

Door de nieuwe reglementering zal de prijs per sessie van een jeugdatelier 1.375 frank kosten, en wanneer 30 werksessies per jaar plaatshebben, wat een normaal gemiddelde is, zal de betrokken vereniging meer dan 40.000 frank moeten betalen. Gezien nu de maximumtoelage van het bestuur voor jeugdvorming voor dit soort activiteiten momenteel 58.000 frank bedraagt, stellen wij vast dat om en rond de 70 procent van de betaalde subsidies naar de huur van lokalen gaat, wat uiteraard betekent dat er geen enkele ruimte en mogelijkheid meer overblijft voor een normale werking.

Een voorbeeld uit de volwassenensector is meer dan illustratief en sprekend voor zichzelf. Heel wat vrouwenorganisaties van verschillende gezindheden gebruiken lokalen van de rijkscholen voor socio-culturele activiteiten, maar ook voor wat men noemt de huishoudscholen. Zo is mij een vrouwenorganisatie bekend, die veertig opleidingen van snit en naad geeft met elk 140 lessen per jaar, waardoor ze trouwens erkend wordt voor een inrichting van deze cursus. Het huurgeld voor de rijkslokalen zal voor deze ene vereniging ongeveer 4,8 miljoen per jaar kosten, wat meer dan zesmaal hoger is dan vóór de onverantwoorde, fameuse omzendbrief van Minister Coens. U kunt allicht begrijpen, mijnheer de Minister, wat de gevolgen zullen zijn.

Wil bijvoorbeeld een gehandicaptenorganisatie of een gepensioneerdclub om haar minimale socio-culturele activiteiten te kunnen ontlopen voor de duur van bijvoorbeeld 4 uur nog een refter afhuren van een rijkschool voor de periode van bijvoorbeeld 30 weken, dan moet 36.000 frank huurgeld betaald worden. U hoort het, mijnheer de Minister, heel wat socio-culturele organisaties zitten duidelijk in de knoei. Wat blijft hen nog over?

De sportsector. In ons voorbeeld verwijzen we naar een turnkring met 20

uren les per week, die in het verleden om en rond de 15.000 frank per jaar moest betalen voor het afhuren van rijkslokalen. Dezelfde turnkring met identiek dezelfde activiteiten zou in de nieuwe regeling ongeveer 220.000 frank per jaar dienen te betalen. U moet weten, mijnheer de Minister, dat 20 uren turnles per week voor een middelgrote turnkring zeer realistisch is. Er zijn heel wat turnkringen die 40 uren per week nodig hebben om al hun leden en groepen aan hun trekken te laten komen. Voor deze turnkring zou het huurgeld bijna een half miljoen per jaar bedragen. Mijnheer de Minister, geachte collega's, u zal het niet geloven maar een berekening in één van de belangrijke turnbonden van ons land heeft uitgewezen dat het gezamenlijke bedrag van alle aangesloten Vlaamse turnkringen zou neerkomen op 26 miljoen per jaar huurgeld, daar waar vóór de nieuwe reglementering, voor het jaar 1982 dus, het huurgeld 1,5 miljoen frank bedroeg.

Duidelijker kan het niet, mijnheer de Minister.

Een volleybalclub met 4 ploegen en die 8 uur per week gebruik maakt van de rijksonderwijsinfrastructuur, om een ander voorbeeld te noemen uit de sportsector, zal door de nieuwe reglementering meer dan 86.000 frank per jaar moeten betalen voor de huur van de rijkscholen.

Hoef ik nog te vermelden, mijnheer de Minister, geachte collega's dat in heel wat socio-culturele en sportieve verenigingen grote beroering heerst. Zelfs in de kringen van het Olympisch Comité is men niet een weinig geschrokken van deze nieuwe reglementering. Het Olympisch Comité ziet zich door deze maatregel voor grote bijkomende kosten geplaatst bij de voorbereiding van ploegen en atleten voor de Olympische Spelen.

Mijnheer de Minister, geachte collega's, ik kan u gerust nog een heel poosje bezighouden met het citeren van voorbeelden allerlei, voorbeelden die overduidelijk aantonen dat de nieuwe reglementen van Minister Coens onbezonnen en nefast zijn en gewoon het einde betekenen van heel wat Vlaamse socio-culturele en sportieve verenigingen. Gezien mijn spreektijd

beperkt is, meen ik dat de genoemde voorbeelden voldoende illustratief en voor zichzelf sprekend zijn om te weten wat de gevolgen van de nieuwe reglementering van Minister Coens in verband met het gebruik van de infrastructuur van de rijkscholen gaan zijn voor honderden socio-culturele en sportieve verenigingen in Vlaanderen.

Ofwel zullen alle turnkringen, sportverenigingen en socio-culturele verenigingen zich terugtrekken uit de rijkscholen en daardoor zullen de gemeentelijke, de provinciale en de rijkssportcentra overbezet zijn, voor zover ze dat nu reeds niet zijn. De vraag die hier kan gesteld worden, mijnheer de Minister, is het de bedoeling om nieuwe gemeentelijke sporthallen bij te bouwen, waarmee uiteraard niet bezuinigd wordt, maar de kost en het probleem naar andere departementen wordt overgeheveld?

Ofwel dienen honderden socio-culturele en sportieve verenigingen in Vlaanderen zichzelf op te heffen.

Eigenlijk, mijnheer de Minister, hoeft het trouwens nog gezegd, betekent de nieuwe reglementering van Minister Coens een aanslag op de socio-culturele en sportieve vorming voor een breder en misdeeld publiek. Heel wat socio-culturele en sportieve verenigingen zullen – zoals ik trouwens vroeger reeds gezegd heb – door deze maatregel hun activiteiten beduidend moeten inkrimpen, waarvan uiteraard de gebruiker het grootste slachtoffer zal zijn. Het is immers een algemeen bekend feit dat het de minder gegoede burger is die het meest gebruik maakt van de vormings- en ontwikkelingsmogelijkheden die worden aangeboden door een brede waaier van onze verenigingen. De betere klasse heeft die democratische sportkring, de gepensioneerdclub, de vrouwenorganisatie, de culturele vereniging echt niet nodig en kan zich gemakkelijk de toegang betalen tot allerlei dure instellingen, waar zij welkom zijn. Daarenboven dient opgemerkt dat de bedoelde organisaties meestal door het departement van cultuur worden gesubsidieerd maar daardoor ook verplicht zijn om dit soort activiteiten in te richten die nu door het initiatief van Minister Coens, althans voor wat het

Sleeckx

gebruik van de rijksscholen betreft, onmogelijk worden gemaakt.

De algemene vraag is, mijnheer de Minister : zit er in ons geregionaliseerd land nog een lijn in het beleid en is er nog enige coördinatie tussen Ministers die rechtstreeks met elkaar te maken hebben ?

En ten slotte, mijnheer de Minister, wil ik eindigen met enkele zeer concrete vragen :

1. Indien de onverantwoorde, nieuwe reglementering van Minister Coens zou uitgevoerd worden, hoe denkt de Minister van cultuur dan de vele duizenden jongeren te kunnen opvangen ?
2. Gaat u – als Gemeenschapsminister van cultuur – de subsidies van de verenigingen optrekken, opdat ons verenigingsleven zou kunnen blijven verder bestaan ?
3. Gaat u aandringen bij Minister Coens om de catastrofale omzendbrief in te trekken ?
4. Of gaat u het verenigingsleven gewoon laten afbouwen ?
5. Heeft u een andere oplossing in petto ?

Ik ben er zeker van, mijnheer de Minister, dat de aangehaalde voorbeelden en mijn vraagstelling u ervan overtuigd hebben dat u dringend dient op te treden om ons rijk Vlaams verenigingsleven in stand te houden en een ware ramp voor honderden socio-culturele en sportieve verenigingen in Vlaanderen te voorkomen. Of is u als Gemeenschapsminister van cultuur soms niet verantwoordelijk voor ons Vlaams verenigingsleven ? (**Applaus bij de SP**)

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het verwondert me dat collega Sleeckx, op grond van de inhoud van de omzendbrief van 28 oktober 1982 van Minister Coens in verband met het gebruik van de infrastructuur van de rijksscholen buiten de schooluren, de gelegenheid te baat neemt om de Gemeenschapsmi-

nister van cultuur te interpellieren over wat genoemd wordt de moeilijkheden en de afbouw van heel wat socio-culturele en sportieve verenigingen.

Uit een persbericht heb ik namelijk genoteerd dat de Gemeenschapsminister van cultuur een SP-delegatie heeft ontvangen van wie Gemeenschapsminister Poma heeft toegezegd de problemen die bij de socio-culturele en sportieve verenigingen gerezen zijn naar aanleiding van de publicatie van de omzendbrief van Minister van onderwijs Coens in verband met het gebruik van de infrastructuur van de rijksscholen na de schooluren, met de Minister van onderwijs te bespreken.

Zonder dat het resultaat van de bespreking Coens-Poma, waarbij trouwens ook Gemeenschapsminister Galle betrokken is, wordt afgewacht, vraagt u, collega Sleeckx, antwoord op vragen zoals de volgende. Zal de Gemeenschapsminister van cultuur de subsidies van de verenigingen, slachtoffer van de Coens-maatregel, optrekken ?

En, heeft de Gemeenschapsminister van cultuur een andere oplossing in petto ?

Ik vrees dat deze handelswijze niet van aard is om voor de gerezen problemen een oplossing te brengen, die de verdere ontplooiing van de activiteiten van de geviseerde verenigingen kan waarborgen.

Het is mijns inziens verkeerd nu de indruk te verwekken dat, indien Minister Coens de uitvoering van zijn omzendbrief onveranderd zou handhaven, het maar aan Gemeenschapsminister Poma is ervoor te zorgen dat bijkomend geld op tafel komt voor de subsidiëring van de socio-culturele en sportverenigingen die gebruik maken van de infrastructuur van de rijksscholen na de schooluren, onafgezien van het feit of al deze verenigingen wel in aanmerking voor subsidiëring komen.

De heer J. Sleeckx : De heer Poma is toch Minister van cultuur.

De heer E. Beysen : Het probleem van het gebruik van de rijksschoollokalen na de schooluren mag niet gesteld worden in functie van wat bespaard wordt in onderwijs, moet gedragen

worden door cultuur of om het duidelijker te zeggen : de door Minister Coens beoogde meerinkomsten moeten niet betaald worden door Gemeenschapsminister Poma.

Als Minister Coens het niet nuttig oordeelde om voorafgaandelijk overleg te plegen met Gemeenschapsminister Poma, naar aanleiding van het treffen van maatregelen die repercussies hebben op de socio-culturele sector, dan moet dat niet alleen scherp betreurd worden, maar dan moeten diegenen die strijd leveren tegen de omzendbrief van Minister Coens, die strijd rechtstreeks met de bevoegde Minister willen verder zetten en ik schaar me, zoals reeds gebleken is tijdens de bespreking van de begroting onderwijs in de Kamercommissie, achter diegenen die van oordeel zijn dat de omzendbrief van Minister Coens niet kan toegepast worden op grond van de thans geldende bepalingen, die in de omzendbrief opgenomen zijn.

Mag ik de Gemeenschapsminister van cultuur verzoeken met het oog op een bespreking met de Minister van onderwijs duidelijk volgend standpunt te willen verdedigen.

1. Het principe dat gemeenschapsinfrastructuur, inzonderheid de infrastructuur van de rijksscholen, zoveel mogelijk moet ter beschikking gesteld worden van de Gemeenschap moet ook in crisistijden gehandhaafd blijven.

2. De daarmee gepaard gaande uitgaven moeten onder meer door gebruiksgeld redelijk blijven wat inhoudt dat de in de omzendbrief van Minister Coens bepaalde tarieven moeten herzien worden.

De Voorzitter : De heer Moors heeft het woord.

De heer C. Moors (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, naar aanleiding van de interpellatie van de heer Sleeckx wil ik enkele gedachten ontwikkelen.

Ik meen dat het principe de infrastructuur van het rijksonderwijs ter beschikking te stellen van het verenigingsleven in de ruime betekenis van

Moors

het woord goed is. Wij moeten dit zelfs aanmoedigen, zeker in een periode van crisis of van budgettaire beperkingen. De totale infrastructuur voor sport en cultuur is immers nog te beperkt.

Trouwens ik zou hier willen pleiten voor het feit dat men niet alleen oog moet hebben voor de infrastructuur van de rijksscholen. Men moet de totaliteit van de sport- en culturele infrastructuur bekijken, zowel van het gemeentelijk als het vrij onderwijs en de rijksscholen.

Ik zou hier durven te zeggen dat in bepaalde gemeenten een inventaris zou moeten worden opgemaakt om te kijken op welke manier men tot een betere aanwending kan komen. Ik wil bij wijze van voorbeeld slechts één cijfer aanhalen : uit een onderzoek van de Limburgse sportdienst dat onlangs werd gepubliceerd, blijkt dat 11.000 m² aan schoolse sportinfrastructuur niet volledig wordt gebruikt. Men bedoelt met „niet volledig wordt gebruikt” : na de schooluren.

Ik meen dat het principe om de rijksscholen ter beschikking te stellen goed is.

Het tweede punt is dat het gebruik van deze infrastructuur kosten met zich meebrengt. Ik spreek niet zozeer over de afschrijvingen ; het gebouw staat er toch. Ik bedoel de kosten die het gebruik met zich meebrengt, namelijk voor onderhoud, toezicht en verwarming. De vraag rijst in welke mate deze kosten moeten worden gedragen door de gebruiker. Ik meen dat deze vraag niet alleen de rijksscholen betreft maar ook de gemeentelijke en de vrije scholen.

Ik wil hier pleiten voor een grondig onderzoek naar de ware kostprijs van het gebruik van dergelijke infrastructuur. Men moet op basis van dit onderzoek dan een vergelijking maken tussen de diverse infrastructuren zodat wij tot een betere vorm van afspraken – en ik druk erop dat de autonomie wordt behouden – kunnen komen. Ik kan inderdaad begrijpen dat vóór een aantal jaren dit probleem van de kosten niet zo belangrijk was.

Toen was de energiekost redelijk laag. Nu leven wij echter in een tijd waarin mazout 15 frank (zonder BTW) kost. Nu doet dit probleem zich inderdaad wél voor.

De budgetten van elke instelling worden alsmaar beperkter, ook deze van Nationale Opvoeding trouwens.

Hier dringt zich dus een onderzoek naar de kostprijs op, zowel van verwarming, toezicht als onderhoud van al deze infrastructuren. Pas dan kan men zich afvragen wat sociaal verantwoord is, welke prijs men kan vragen en of deze prijs nog draagbaar is voor onze verenigingen.

Ik wil zelfs voor het rijks onderwijs een onderscheid maken voor de diverse gebruiken. **Wanneer** bijvoorbeeld een oudervereniging een vergadering belegt, begrijp ik goed dat men hier geen huurprijs vraagt omdat het uiteindelijk een vergadering in functie van het onderwijs betreft. Wanneer om het even welke sport of culturele vereniging de beschikking vraagt begrijp ik dat men een huurprijs aanreikt.

Ik meen dat hier het principe moet gelden dat het ministerie van onderwijs – en ik moet mij hier zeer voorzichtig uitdrukken – niet rechtstreeks aan cultuur moet doen. Ik bedoel hiermee : niet rechtstreeks een cultuurpolitiek moet voeren. Men moet de infrastructuur ter beschikking stellen maar de subsidiëring als dusdanig moet op een ander vlak gebeuren.

Zo kom ik tot het derde punt. Hiervoor kunnen wij wel in zekere mate terecht bij Minister Poma, verantwoordelijk voor cultuur.

Wanneer zich financiële problemen voordoen voor het verenigingsleven, is de vraag in welke mate de Vlaamse Gemeenschap door het optrekken van de subsidiëring hieraan kan tegemoet komen. Ik weet wel dat de fondsen beperkt zijn maar in de subsidiëring van de erkende verenigingen zijn er drie elementen : de vaste vergoeding, de vergoeding voor personeelskosten, de vergoeding voor werkingstoelagen. Misschien kan er nog iets worden gedaan wat dit derde element betreft. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : De heer Baldewijns

heeft het woord.

De heer E. Baldewijns (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, in de eerste plaats dank ik collega Sleenckx voor de schitterende analyse die hij gemaakt heeft in de korte periode na het uitvaardigen van de circulaire van Minister Coens. Ik treed ook graag collega Beysen bij waar hij zegde dat wij onze kritiek in verband met deze circulaire voornamelijk moeten richten tot een ander vlak, met name tot de nationale Minister van onderwijs.

Op het ogenblik drummen heel wat socio-culturele verenigingen samen op het Muntplein in Brussel om actie te voeren tegen dit rondschrijven. Deze verenigingen zijn alle bijzonder bekommerd om het voortleven dat hun toebedeeld wordt in Vlaanderen. In deze optiek kan u, minister Poma, als beschermheer van deze socio-culturele verenigingen worden aangesproken.

In verband met deze materie zou ik graag een parenthesis maken naar het onderwijs. Nochtans is dit vandaag niet rechtstreeks aan de orde. Ik stel er echter prijs op voor deze Raad de delicate aspecten van dit probleem bijzonder te onderstrepen. Wij moeten er ons van bewust zijn dat de thans uitgevaardigde maatregel, die werd genomen zonder voorafgaand contact met, noch raadpleging van de betrokken instanties, in ons land een verbeterde strijd kan ontketenen niet alleen tussen de gebruikers van de instellingen – de socio-culturele verenigingen – maar ook tussen de beheerders van gebouwen, namelijk zij die sympathiseren met het rijks onderwijs. Een dergelijke maatregel is alleszins van die aard om in het zo subtiel evenwicht van de schoolsituatie in Vlaanderen een extra drempel in te bouwen tegenover één bepaald net.

Dit doet vandaag niet ter zake, mijnheer de Minister, maar ik meen dat u dit aspect mee moet ondersteunen in de gesprekken die u met uw collega's zal hebben. Op onderwijsvlak is er één probleem : de openheid. De openheid van de gebouwen, de openheid van de instellingen, het zogenoemd

Baldewijns

technisch pluralisme waarover de verschillende partijen hier vertegenwoordigd zich in 1973 verbonden hadden te spreken.

Wij moeten er ons van bewust zijn dat wij in een steeds wisselende maatschappij zoals deze van vandaag, een aangepast onderwijs willen hebben, dit ook onmiddellijk een link moet kunnen leggen naar het maatschappelijk leven. Wij pleiten dan ook voor een glazen school waarover niet alleen binnen de structuur van de instellingen afspraken moeten worden gemaakt tussen leraars, leerlingen, ouders en sympathisanten maar ook tussen het socio-cultureel leven dat rond deze school toert en ermee verbonden is. Wanneer wij pleiten voor deze vorm van technisch pluralisme – het openstellen van de onderwijsinstellingen – kan dit niet alleen gericht zijn naar het riksonderwijs maar ook naar de onderwijsinstellingen van andere overheidsdiensten, gemeentelijke en provinciale, en ook naar instellingen van het vrij onderwijs, maar altijd onder deze voorwaarde dat alle instellingen die niet alleen het gebruik geven van de gebouwen, maar ook de gebruikers zelf hun eigen autonoom karakter kunnen behouden.

In verband met dit probleem, mijnheer de Minister, zou ik toch nog willen waarschuwen voor een te gemakkelijk ke oplossing, die er zou kunnen in bestaan om enerzijds, degenen die tekort gedaan worden door de nationale overheid, de sociaal-culturele verenigingen, te compenseren door gemeenschapsgelden. Hierin mogen wij absoluut niet een te gemakkelijke oplossing nastreven. Dat zou tevens het budget kunnen bezwaren en het zou zelfs geen oplossing zijn voor iedereen.

Mijnheer de Minister, ik meen – en ik zou u willen oproepen om u daadwerkelijk in te zetten – dat u zou moeten streven naar de ene goede oplossing die momenteel mogelijk is, met name een vraag tot het opschorten, tot het omschrijven van de maatregelen van de heer Coens.

Vorming, of het lichamelijke, psychische, fysische, intellectuele of socio-

culturele vorming is, kan niet alleen gebonden zijn aan leeftijd of omstandigheden.

Vorming kan worden gegeven vanuit alle invalshoeken, aan elk individu op om het even welk ogenblik in zijn leeftijd of loopbaan, zonder voorafgaandelijk ke kennis, zonder peiling naar het verleden of de mogelijkheden ter zake.

Daarom is het zo belangrijk dat alle overheidsinstellingen en gebouwen, bekostigd door de Gemeenschap ook ten dienste zouden worden gesteld en ten goede zouden komen aan diezelfde Gemeenschap.

In de omstandigheden die wij in Vlaanderen vandaag beleven, waar vele jonge mensen gedwongen of niet verplicht worden aan nuttige vrijetijdsbesteding te doen, meen ik, mijnheer de Minister, dat het van het aller grootste nut is dat u – u die voor deze problematiek bevoegd bent – zich volledig zou inzetten om deze jongeren de gelegenheid te geven zelf optimaal gebruik te maken van deze vormingskansen, die inderdaad aan gunstige tarieven en voorwaarden kunnen worden verstrekt door het gebruik van de openbare gebouwen van het riksonderwijs.

Tot slot, mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, zou ik graag de heer Moors willen bijtreden en hem de hand reiken in zijn oproep om samen te streven naar een definitieve oplossing ter zake.

Ik meen echter, mijnheer Moors, dat wanneer wij ernstige inspanningen willen doen om ter zake tot een oplossing te komen, wij aan de start niet geconditioneerd mogen verschijnen, dat wij inderdaad met gelijkheid van handelen moeten kunnen vertrekken. Het is dan toch jammer dat de bestaande situatie nu kortelings voor het kerstreces kan gewijzigd worden door de maatregelen die door de heer Coens werden uitgevaardigd.

Ik hoop dat deze Raad u in uw inspanningen zal willen steunen om de maatregelen getroffen door Minister Coens op te schorten. **(Applaus bij de SP)**

De Voorzitter : De heer Poma, Vice-

Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wens aan de heer Sleecx en aan de heren Beysen, Moors en Baldewijns het volgende te antwoorden.

De interpellatie van collega Sleecx sluit aan bij deze van collega Seeuws, die hij in de Senaat gehouden heeft. Laten wij duidelijk de puntjes op de i's zetten, ten einde elke verwarring te voorkomen tussen de bevoegdheden van het nationale Parlement en de Vlaamse Raad.

Collega Seeuws ondervroeg Minister Coens over de maatregelen die hij genomen heeft met betrekking tot het gebruik van de infrastructuur van de Rijksscholen ten behoeve van de socio-culturele organisaties.

Collega Sleecx ondervraagt mij over mijn reacties op de maatregel van Minister Coens. Vooreerst wens ik vier volgende punten naar voren te brengen.

1. Naar verluidt heeft Minister Coens deze maatregelen genomen zonder zijn collega's in de nationale regering te raadplegen.

2. Minister Coens heeft evenmin enig contact met mij opgenomen. Hij was daartoe niet verplicht, maar vermits zijn maatregelen gevolgen hebben voor de socio-culturele sector, waarvoor ik verantwoordelijk ben, zou voorafgaandelijk overleg niet als overbodig kunnen beschouwd worden. **(Applaus bij de SP)**

3. Ik ben het eens met Minister Coens, wanneer hij zegt dat de exploitatie van de culturele infrastructuur op de meest economische wijze moet gebeuren, teneinde te komen tot een zo rationeel mogelijk energieverbruik.

4. Ik ben het niet eens met de theorie van Minister Coens, wanneer hij beweert dat aan de socio-culturele organisaties, voor gebruik van culturele infrastructuur, een vergoeding moet geëist worden op basis van een kostenbatanalyse, zoals voor de markt-economie geldt. **(Applaus bij de SP)**

Poma

protest bij de CVP) Voor cultuur gelden deze wetten niet . . . (**Protest bij de CVP, de Voorzitter hamert**) . . . ook niet in een periode van economische crisis. Cultuur is niet selfsupported, moet worden gesteund. Zo krijgt voor 1982 – en ik citeer enkele voorbeelden van subsidiëring :

- de gehele theaterwereld ongeveer een half miljard ;
- de Opera voor Vlaanderen 2 15 miljoen ;
- het Ballet voor Vlaanderen 110,4 miljoen ;
- de Philharmonie van Antwerpen 69 miljoen.

De heer R. Peeters : Wat heeft dat te maken met de inhoud van de interpellatie ?

Minister K. Poma : Mijnheer Peeters, de sociaal-culturele sector wordt gesubsidieerd.

De heer R. Peeters : Heeft dat betrekking op het probleem naar voren gebracht in de interpellatie ?

Minister K. Poma : Ik was pas bezig met de voorbeelden op te sommen. U hebt mijn besluit nog niet gehoord. U mag mij onderbreken en uw ontevredenheid uiten wanneer u mijn besluit zult kennen. Ik kan toch niet beginnen met mijn besluit en nadien op de interpellatie antwoorden. Gewoonlijk komt het besluit op het einde van een antwoord op de interpellatie. (**Onderbreking door de heer R. Peeters**)

Ik zeg dus, mijnheer Peeters, dat de gehele socio-culturele sector dient te worden gesubsidieerd. Daaraan ontsnappen wij niet. (**Bevestigend gebaar van mevrouw De Backer- Van Ocken**) Ik zie mijn geachte voorgangster beaamd knikken. Wat betekent dat zij het volkomen eens is met deze opvatting. (**Applaus bij de SP**)

Dit was de reden waarom ik enkele voorbeelden heb gegeven in verband met mijn subsidiëring. Ik zou nog kunnen verder gaan, maar ik denk dat de aangehaalde voorbeelden kunnen volstaan.

Wensen wij dat al deze organisaties zichzelf zouden bedruipen volgens een kostenbatenanalyse en volgens de wetten van de markteconomie, dan moeten wij die afschaffen en de instellingen sluiten, dan moeten wij in verband met cultuur de boeken toedoen.

Wij moeten goed weten wat wij willen.

Akkoord met minister Coens dat moet worden bezuinigd ; akkoord dat zuinig met de geldmiddelen moet worden omgesprongen ; akkoord dat het rendement maximaal wordt verhoogd, zonder evenwel het niveau te verlagen. Dat kan, dat moet. De muntchouwborg bijvoorbeeld heeft door een goed rendement de eigen inkomsten van 5 procent tot 30 procent doen stijgen. Terwijl het peil van de prestaties ook steeg. Maar 30 % eigen inkomsten betekent toch nog steeds dat voor 70 % moet gesubsidieerd worden.

Ik zeg dus zeer duidelijk : voor de socie-culturele sector geldt het principe van de self-supporting niet. Dat kan niet.

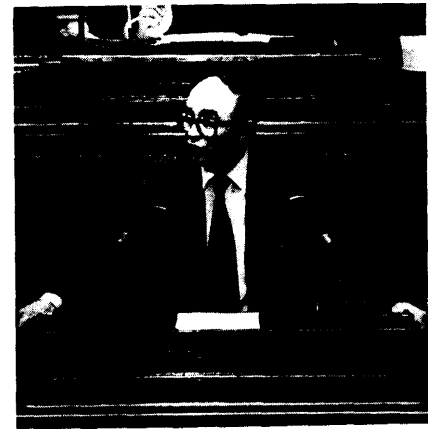
De heer H. Boel : Toch wel voor een gedeelte.

Minister K. Poma : En in de socio-culturele sector vallen de socio-culturele verenigingen die gebruik maken van de infrastructuur van de Rijksscholen.

Dit is mijn ondubbelzinnig standpunt dat ik aan Minister Coens zal mededelen wanneer wij mekaar zullen ontmoeten, samen met Minister Galle. Ik meen dus dat hierover een gesprek moet worden op gang gebracht, waarbij ik de opmerkingen en de overwegingen van collega Moors wil in acht nemen. Trouwens, het is niet de eerste maal dat Minister Coens en ikzelf, door gesprek en overreding, een oplossing voor een probleem hebben gevonden.

Dit was onder andere het geval bij de uitbetaling van de naar de jeugdsector gedetacheerde leerkrachten, die Minister Coens bij het begin van dit jaar niet meer wensten te betalen.

Na een onderhoud werd overeengekomen dat in 1982 25 procent van de

De heer J. Slegx (SP) heeft het in zijn interpellatie onder meer over het gebruik van rijksschoolinfrastructuur door sport- en sociaal-culturele verenigingen

wedden van die leerkrachten door Cultuur betaald zouden worden. In 1983 wordt de verhouding 50-50, in 1984 75-25 zodat wij vanaf 1985 de uitbetaling volledig voor Cultuur zullen nemen.

Het is duidelijk dat in elk geval er geen maatregelen mogen genomen worden die het verenigingsleven afbouwen. De nationale regering – in casu Minister Coens – en de Executieve moeten hiervoor samen het nodige doen.

Zoals u ziet, is het mijn visie om door een gesprek een oplossing tot stand te brengen.

Wat het optrekken van de toelagen betreft, moet ik doen opmerken dat de gelden, ter beschikking gesteld van de Minister van Cultuur, volledig en optimaal worden besteed, ook in de sector van het verenigingsleven.

De aard van de activiteit van de verenigingen dient een meebepalende factor te zijn bij de berekening van de grootte van de gevraagde tussenkomsten ; de ene vereniging komt beter of

Poma

gemakkelijker tot haar trekken dan de andere, en het gebruik van één soort lokalen valt duurder uit dan de andere.

Maar het verhogen van de toelagen omwille van de verhoging van bepaalde werkingskosten zou in feite slechts een verplaatsing van de uitgaven betekenen.

Het zou trouwens niet realistisch zijn de principes van het stelsel van betoelaging aan socio-culturele verenigingen te wijzigen naar gelang van de onkosten, veroorzaakt door het bezetten van lokalen nodig voor hun werking, welke ook de aard van de infrastructuur weze.

Dit is, geachte collega's, mijn antwoord op de interpellatie van de heer Sleecx. Ik herhaal dat het mijn wens is daarover een gesprek met Minister Coens te voeren. Ik ben ervan overtuigd dat tussen mensen van goede wil altijd een oplossing kan worden gevonden. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Sleecx heeft het woord.

De heer J. Sleecx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, ik wens Minister Poma te danken voor het feit dat hij vele door mij naar voren gebrachte standpunten bijtreedt.

In mijn interpellatie heb ik gevraagd of er in ons geregionaliseerd land nog een lijn ligt in het gevoerde beleid en of er nog enige coördinatie bestaat tussen de Ministers. Welnu, ik meen dat van coördinatie geen sprake is, want anders zou Minister Coens dergelijke maatregelen niet hebben kunnen nemen. Maatregelen nemen met soortgelijke repercussies voor het socio-culturele en sportieve leven in Vlaanderen is onmogelijk zonder vooraf de Minister van cultuur daarover te hebben geraadpleegd.

De heer L. Vanvelthoven : Heel juist.

De heer H. Suykerbuyk : Als u akkoord bent het onderwijs te regionaliseren, zullen dergelijke problemen niet

meer bestaan.

De heer J. Sleecx : Aan de heer Beyens wens ik te zeggen dat de heer Seeuws over deze materie in de Senaat een interpellatie heeft gehouden tot Minister Coens. Aangezien dit probleem ook veel te maken heeft met cultuur meende ik dus van deze gelegenheid gebruik te moeten maken om Minister Poma te interpellieren. Het zó stellen dat, als die circulaire niet wordt ingetrokken, de subsidies moeten worden verhoogd – en dit op een moment dat iedereen weet dat er geen geld is – leek mij voor dit belangrijk probleem veel te eenvoudig. Daarom heb ik er de voorkeur aan gegeven de Gemeenschapsminister voor cultuur te interpellieren.

Dames en heren, wat dit probleem betreft, denk ik ook aan de BSD, onze tiende provincie in Duitsland, waar 65.000 Belgen wonen. Welnu, door deze omzendbrief hebben onze mensen in Duitsland geen enkele gelegenheid meer om zich cultureel te verrijken, gezien de door Minister Coens vastgestelde prijsverhogingen en ook in acht genomen het feit dat onze strijdkrachten in Duitsland slechts over de infrastructuur van het Rijks-onderwijs kunnen beschikken. Hierop kan Minister Poma antwoorden dat er toch drie regionale centra bestaan, namelijk Weiden, Soest en Kempen. Maar, Minister Poma weet toch ook dat die centra zover van mekaar verwijderd zijn dat onze mensen in Duitsland onmogelijk geregeld culturele manifestaties kunnen bijwonen.

Ik dring er dus bij Minister Poma op aan dat hij alles zou aanwenden wat binnen zijn mogelijkheden ligt om deze nefaste circulaire te laten intrekken. Dit is werkelijk meer dan een noodzaak voor het socio-culturele en het sportieve leven in Vlaanderen. In dit verband denk ik aan de honderden vrijwilligers die hun vrije tijd, hun energie en hun idealisme aan de jeugd wijden om deze jonge mensen op te vangen, te begeleiden en te vormen. Bij het niet-intrekken van deze omzendbrief zullen duizenden jongeren zo maar op de straat terechtkomen met 'alle gevolgen vandien.

Mijnheer de Minister, ik hoop dat uw onderhoud met Minister Coens een gunstig gevolg zal hebben, zoniet – ik herhaal het nog maar eens – zullen honderden socio-culturele en sportieve verenigingen in Vlaanderen verplicht zijn hun werkzaamheden stop te zetten. **(Applaus bij de SP)**

Indiening van moties

DeVoorzitter : Door de heren Van Elewyck en Seeuws werd tot besluit van de interpellatie van de heer Sleecx tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de moeilijkheden bij en de afbouw van heel wat sociaal-culturele en sportieve verenigingen een met redenen omklede motie van afkeuring ingediend die luidt als volgt : „Gehoord de interpellatie van de heer Jef Sleecx in verband met de catastrofale gevolgen van de omzendbrief van 28 oktober 1982 van minister Coens, voor het socio-cultureel en sportief leven in Vlaanderen, vraagt de Vlaamse Raad dat de Gemeenschapsminister van cultuur zou aandringen bij de Minister voor onderwijs genoemde catastrofale omzendbrief in te trekken.

Moest deze poging tot geen resultaat leiden, dan wordt de Gemeenschapsminister voor cultuur uitgenodigd de financiële gevolgen van bedoelde omzendbrief ongedaan te maken.”

Tevens werd een eenvoudige motie ingediend, ondertekend door de heren Verhaegen en Albert Claes, die luidt als volgt : „Gehoord de interpellatie van de heer Sleecx, gehoord het daarop door de Minister verstrekt antwoord, gaat over tot de orde van de dag.”

Overeenkomstig artikel 51, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich daarover tijdens een volgende vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer F. Baert tot de

heer G.- Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de eenheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en hun organen binnen het kader van de letter en de geest van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de principiële en praktische stellingen respectievelijk beslissing daaromtrent van de Raad van State in het arrest nummer 22690 van 26 november 1982 en de politieke consequenties die daaruit dienen te worden gehaald

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Baert tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de eenheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en hun organen binnen het kader van de letter en de geest van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de principiële en praktische stellingen respectievelijk beslissing daaromtrent van de Raad van State in het arrest nummer 22690 van 26 november 1982 en de politieke consequenties die daaruit dienen te worden gehaald.

De heer Baert heeft het woord.

De heer F. Baert (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, deze interpellatie handelt over de eenheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest met daarmee verband houdend de eenheid van hun organen binnen het kader van de letter en de geest van de wetten van augustus 1980 betreffende de staatshervorming, dit in het licht van het arrest van de Raad van State van 26 november 1982.

De interpellatie gaat ook over de politieke consequenties die naar mijn mening daaruit voortvloeien.

Zoals deze Raad wellicht weet, ging het geding voor de Raad van State over twee beslissingen van de Vlaamse Gemeenschapsregering, met name die van 22 december 1981 en 18 ja-

nuari 1982, meer bepaald waar die beslissingen de bevoegdheid betreffende begroting en financiën in de schoot van de Gemeenschapsregering beperkten tot de gewestelijke aangelegenheden terwijl diezelfde bevoegdheid voor begroting en financiën, wat de Gemeenschapsaangelegenheden betreft, als residuaire werd beschouwd en toevertrouwd aan een ander lid van de Executieve, met name aan de Voorzitter.

Ik hoef niet uitvoerig in te gaan op de historiek van de ten uitvoerlegging van het in augustus 1980 gewijzigde artikel 59bis van de Grondwet, wijziging die erin bestond dat aan de ene kant de persoonsgebonden materies werden overgeheveld naar de Gemeenschapsorganen en aan de andere kant dat over de gewestelijke materies de bevoegdheid zou mogen worden uitgeoefend door de Gemeenschapsorganen.

Daarvoor kan ik verwijzen naar het uitvoerig verslag van de Eerste Auditor bij de Raad van State op 30 juni 1982 in de voormelde zaak van de heer Schiltz tegen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Wel moge ik de voornaamste stellingen die in dat geding werden verdedigd door de verschillende partijen en door het Auditoraat kort memoreren.

De verzoeker, de heer Schiltz, stelde dat naar de letter en vooral naar de geest van artikel 59bis paragraaf 1 van de Grondwet en in het bijzonder naar de letter en de geest van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en rekening houdend met de tekst en de besprekingen van de gewone wet van 9 augustus 1980, de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest als één ondeelbaar geheel moeten worden beschouwd, waar het Vlaamse Gewest volledig zou zijn opgegaan in de Vlaamse Gemeenschap of, anders gezegd, dat een samensmelting, een fusie, is tot stand gekomen door de wil van de wetgever van augustus 1980, tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Daarbij worden dan als argumenten aangehaald, dat er één enkel wetgevend orgaan is, met name de Vlaamse Raad, en één enkel uitvoerend orgaan,

met name de Vlaamse Executieve, dat in zijn geheel bevoegd is zowel voor de gewestelijke als voor de gemeenschapsaangelegenheden, dat er een gemeenschappelijke schatkist is, dat het ter zake van de begroting en de financiën niet mogelijk is een onderscheid te maken tussen gewestelijke en Gemeenschapsaangelegenheden.

Derhalve kan, steeds volgens de stelling van de eisende partij, de bevoegdheid voor begroting en financiën niet worden gesplitst en omvat zij noodzakelijkerwijze zowel de gemeenschapsaangelegenheden als de gewestelijke aangelegenheden die dus aan dezelfde Minister dienen te worden toevertrouwd.

De tegenpartijen, het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap, stelden het tegenovergestelde. Allicht, anders zou het geen proces zijn geworden.

Zij aanvaardden weliswaar dat de oorspronkelijke tekst van het ontwerp, dat tot de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zou leiden, wel in die zin van de opslorping van het Vlaamse Gewest door de Vlaamse Gemeenschap was opgesteld, doch zij hielden voor dat - ingevolge het toenmalige advies van de Raad van State - de tekst zelf dermate werd gewijzigd dat, op amendement van de regering, de dualiteit Vlaamse Gemeenschap - Vlaamse Gewest werd hersteld, heringevoerd, en dat de bevoegdheid voor financiën en begroting, voor het Vlaamse Gewest, respectievelijk voor de Vlaamse Gemeenschap, noodzakelijkerwijze van elkander moeten onderscheiden, zoal niet gescheiden worden.

Daarbij wordt onder meer verwezen, als argument om die stelling te staven, naar de afzonderlijke rechtspersoonlijkheid die aan het Vlaamse Gewest en aan de Vlaamse Gemeenschap is gegeven, de verschillende samenstelling van de Raad naargelang hij moet stemmen over gewestelijke aangelegenheden of Gemeenschapsaangelegenheden, het feit dat er wettelijk twee begrotingen zijn, de tekst van artikel 74, 3° van de wet van 8 augustus 1980, met name dat het bevoegdheidspakket „financiën en begroting” vermeld wordt onder „de aangelegen-

Baert

heden die behoren tot de bevoegdheid van de Gewesten”.

Het Auditoraat van de Raad van State heeft in het verslag van 30 juni 1982 daarover een zeer grondige studie gemaakt. Ik verwijs hier in het bijzonder naar de bladzijden 35 tot en met 46 van het verslag, waar dit cruciale discussiepunt precies werd besproken en de daaromtrent getrokken conclusies.

De Eerste Auditeur neemt de stelling van de heer Schiltz aan, althans voor zover zij gesteund is op de wet van 8 augustus 1980, die mede moet worden geïnterpreteerd door bespreking en inhoud van de wet van 9 augustus 1980. Dus niet voor zover het verzoek tot nietigverklaring zou gesteund zijn op artikel 59bis van de Grondwet, vermits daar slechts de mogelijkheid van versmelting wordt geschapen en het de wetgever is die over deze mogelijkheid dient te beslissen. De Auditeur stelt dat de wet over die mogelijkheid in die zin heeft beslist dat een fusie is tot stand gekomen tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Uit de redenering van de Auditeur kunnen wij aanhalen, ten eerste, dat de Wetgever met de bijzondere wet van 8 augustus 1980 wel het ruimst mogelijke gebruik heeft willen maken van het door artikel 59bis paragraaf 1 van de Grondwet geboden mogelijkheid inzake institutionele versmelting tussen een gemeenschap en een gewest. Dit was ook mogelijk voor de Franse Gemeenschap en het Franse Gewest, maar is daar niet gebeurd. Voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest heeft men het meteen gedaan in de wetten van augustus 1980.

Aanvankelijk werd zelfs het volledige opgaan van het Vlaamse Gewest in de Vlaamse Gemeenschap door de regering beoogd, hetgeen volgens het advies van de Raad van State niet kon vermits het artikel 107quater niet voor wijziging was vatbaar gesteld en het volledig opsloppen niet mogelijk was tenzij na wijziging van artikel 107quater van de Grondwet. Derhalve werden Vlaamse Gemeenschap en Vlaams Gewest aparte rechtsperso-

nen met elk een eigen begroting, conform artikel 3 van de bijzondere wet en artikel 1 van de gewone wet.

Men is dus, in de mate dat dit niet anders kon, tegemoetgekomen aan het advies van de Raad van State waarin werd gezegd dat : „die volledige opsorping niet kon doorgaan vermits artikel 107quater zich daartegen verzet, en men heeft een oplossing gevonden om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State. Doch de Auditeur stelt in zijn verslag dat noch de regering, noch het Parlement de voorgenomen versmelting verder heeft afgezwakt dan ingevolge de opmerkingen van de Raad van State noodzakelijk werd geacht, zodat moet worden aangenomen dat de institutionele opsorping van het Vlaamse Gewest door de Vlaamse Gemeenschap hoe dan ook, en ook na de amendementen van de regering, zo ruim mogelijk moet worden opgevat, en alleen moet worden afgewezen in de mate dat een voorschift van de Grondwet, een voorschift van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 of een algemeen beginsel van ons publiek recht zich daartegen verzet. De Auditeur constateert dat een dergelijke onverenigbaarheid of onbestaanbaarheid niet aanwezig is.

Het verslag van de Eerste Auditeur overweegt verder dat men aan het fameuze artikel 74, 3°, van de bijzondere wet waarin de bevoegdheidspakketten worden opgesomd die aan de verschillende leden om beurt zouden worden toevertrouwd wanneer niet vooraf tot een overeenkomst zou worden gekomen, bijzonder weinig aandacht heeft geschonken. Hij zegt in dat verband – en dat is juist – dat de definitieve tekst op een detailwijziging zonder politiek belang na, praktisch letterlijk dezelfde is gebleven als die van het oorspronkelijk ontwerp waarin nog de volledige versmelting van gemeenschap en gewest, zelfs opsorping van gewest door de gemeenschap tot één rechtspersoon met één enkele begroting werd beoogd. Vermits men in de oorspronkelijke tekst slechts van één begroting en van één rechtspersoon sprak, was het dus daarin zeker de bedoeling begroting en financiën aan één enkel lid van de Executieve toe te bedelen. Nochtans was de oorspronkelijke tekst zo opge-

steld dat ook daar het bevoegdheidspakket was gerubriceerd onder het opschrift : „Aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de gewesten behoren.” In het oorspronkelijk ontwerp was het dus zeker de bedoeling deze bevoegdheid aan één enkel lid van de Executieve toe te bedelen. Dat er niets aan veranderd is, toont volgens de Auditeur aan dat men daar weinig aandacht heeft aan besteed. Het was volgens hem trouwens niet zo verwonderlijk dat men daar zo weinig aandacht aan besteedde, vermits de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen verklaarde – dat staat zowel in de verslagen als in de parlementaire handelingen te lezen – dat al die pakketten niet zo belangrijk waren, vermits men mocht verwachten dat alles toch bij overeenkomst zou worden geregeld. Dat is een verwachting die men met enige zekerheid kon koesteren voor de periode die volgt op de 4 jaar waarin de Executieve een afspiegelingsexecutieve is ; men kan inderdaad verwachten dat men dan over de verdeling van de bevoegdheden zal overeenkomen. Blijkbaar heeft men echter al te weinig rekening gehouden met het feit dat er gedurende vier jaar een proportionele executieve zou zijn waarbij het niet onwaarschijnlijk zou zijn dat – wat ook is gebleken – men de in artikel 74, 3°, opgesomde bevoegdheidsverdelingen zou moeten aanhouden.

Het Auditoraat besluit dan ook dat men meer belang moet hechten aan de ratio van die bepalingen dan aan de letterlijke tekst, vermits die dezelfde is gebleven. Men moet veronderstellen dat de ratio, de motivering, dezelfde is gebleven ook al werd met de tekst zoals het in het verslag vermeld staat nogal slordig omgesprongen.

Wat de invloed van de wijzigingen inzake de institutionele binding tussen gemeenschap en gewest aan de oorspronkelijke teksten aangebracht betreft, met name het toekennen van een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid en het vereisen van een dubbele begroting, stelt het Auditoraat dat dit nog niet noodzakelijk de splitsing meebrengt van de takengroep VI financiën en begroting, vermits die ta-

Baert

ken inderdaad blijven berusten bij één voor de beide rechtspersonen gemeenschappelijk bevoegd orgaan, met name de Vlaamse Executieve.

Logisch verzet niets zich ertegen – en ik citeer nog altijd uit het verslag – dat men aan die takengroep dezelfde inhoud zou blijven geven als degene die men aanvankelijk eraan heeft willen geven. In de besprekingen is geen enkele aanwijzing te vinden dat men de oorspronkelijke draagwijdte van artikel 74, 3° in enig opzicht zou hebben willen wijzigen.

Daartegenover – zegt nog steeds het verslag – is in de voorbereidende werkzaamheden en ook in de tekst van de gewone wet van 9 augustus 1980 wel een duidelijke aanwijzing te vinden in de andere richting, met name dat de wetgever, die toch dezelfde was en die de twee wetten praktisch terzelfdertijd heeft besproken – in Kamer en Senaat – de gevolgen van het toekennen van een aparte rechtspersoonlijkheid, waartoe hij als het ware gedwongen was door het advies van de Raad van State en van het toekennen van een aparte begroting ingevolge datzelfde advies, in de mate van het mogelijke heeft willen temperen, dit wil zeggen dat de wetgever heeft gewild dat de eenheid van gemeenschap en gewest zo nauw mogelijk zou blijven. Vermits het in de bijzondere wet niet zo „versmeltend” kon als hij eigenlijk had bedoeld, heeft hij het als het ware gecompenseerd, in een zekere mate althans, door de versmelting te onderstrepen in de gewone wet, met name door de bepaling in te voeren dat de Vlaamse Raad alle hem toegekende financiële middelen mag aanwenden voor de financiering zowel van de begroting van de gewestelijke aangelegenheden als voor de begroting van de gemeenschapsaangelegenheden. Hieruit blijkt duidelijk de hele financiële eenheid van de Gemeenschap en het Gewest, ook wat de begrotingen betreft.

Daaruit blijkt, zegt de Auditeur, dat de wetgever duidelijk zijn wil heeft te kennen gegeven om tussen de financiën van de Vlaamse Gemeenschap en die van het Vlaamse Gewest een eng verband te laten blijven bestaan.

De latere besprekingen en wijzigingen, zowel in de gewone als in de bijzondere wet, bevestigen dat de wetgever is blijven vasthouden aan zijn oorspronkelijke bedoeling, dat het financieel en budgettair beleid van de Vlaamse Gemeenschap en dat van het Vlaamse Gewest zoveel mogelijk tot één geheel zouden worden geïntegreerd.

De conclusie die uit dit alles volgens het Auditoraat moet worden getrokken, is dat, zoal niet de letter dan toch de geest en de werkelijke draagwijdte van artikel 74, 3° door de aangevochten beslissingen van de Vlaamse Executieve werd geschonden en dat zij derhalve dienen te worden vernietigd.

De Raad van State heeft dat advies niet gevolgd. De argumentatie daarvan vindt men op bladzijde 11 tot 18 van het arrest.

Het arrest gaat uit van de tekst van artikel 107quater, tweede lid, eerste volzin van de Grondwet: „De wet draagt aan de gewestelijke organen welke zij opricht en welke samengesteld zijn uit verkozen mandatarissen, de bevoegdheid op om de aangelegenheden te regelen welke zij aanduidt met uitsluiting van die bedoeld in artikel 23 en artikel 59bis en dit binnen de omschrijving en de wijze die zij bepaalt.”

De Raad van State gaat ervan uit dat daardoor een institutionele scheiding is vastgelegd tussen gewest- en gemeenschapsaangelegenheden, die aan onderscheiden en van eigen organen voorziene entiteiten worden of moeten worden toebedeeld, zodat, zolang artikel 107quater niet zal zijn herzien, een samensmelting van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap met dat artikel niet bestaanbaar is.

Het arrest van de Raad van State gaat verder met verwijzing naar het gewijzigde artikel 59bis, waarin bepaald wordt dat de wet kan beslissen, met het oog op de toepassing van artikel 107quater, dat de gemeenschapsraden en hun executieven de bevoegdheden uitoefenen van het Vlaamse, respectievelijk het Waalse Gewest. De bijzondere wet heeft van die mogelijkheid gebruik gemaakt in artikel

1, paragraaf 1, tweede lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 „onder de voorwaarden en op de wijze bepaald door deze wet”.

In dat verband wordt gewezen op de afzonderlijke rechtspersoonlijkheid en de bij de gewone wet van 9 augustus 1980 voorgeschreven afzonderlijke begroting.

Daaruit leidt de Raad van State dan af dat, grondwettelijk gezien, institutionele scheiding tussen Gemeenschap en Gewest regel is en institutionele binding de afwijking, gebonden aan de voorwaarde en de wijze bepaald door de wet, zodat iedere vorm van binding, zeker van de verplichte binding, moet steunen op een uitdrukkelijke wetsbepaling.

De Raad van State wijst dan op het vermelden van het bevoegdheidspakket „financiën en begroting”, onder de aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van de Gewesten, alsmede op het feit dat de opsomming van artikel 74, 3° niet exhaustief is, en dat er residuaire aangelegenheden zijn, waaromtrent bij meerderheid door de Executieve moet worden beslist.

Bij ontstentenis van een uitdrukkelijke bepaling in de bijzondere wet stelt de Raad van State dat de taak van financiën en begroting inzake Gemeenschapsaangelegenheden slechts aan hetzelfde lid als voor de gewestelijke aangelegenheden zou moeten toegewezen worden, wanneer zou bewezen zijn dat er een vergetelheid of misvatting van de wetgever zou zijn, zodat de tekst van de wet niet aan de bedoeling van de wetgever beantwoordt. De Raad van State onderzocht dan die mogelijkheden en meent dat dit niet bewezen is.

In de parlementaire voorbereiding vindt hij geen aanwijzing in die zin, ook niet in de oorspronkelijke tekst van artikel 74, 3° hoewel – en dit is naar mijn mening het zwakste in de argumentatie van het arrest van de Raad van State – die dezelfde was als de uiteindelijke tekst. De Raad van State meent dat uit de tekst, noch uit de voorbereidende werkzaamheden blijkt dat de taken verplicht – ik onderstreep dit – op beide gebieden aan

Baert

éénzelfde lid van de Executieve zouden moeten toegewezen worden.

De Raad van State stelt ook dat er geen juridische of feitelijke onmogelijkheid is om de wet zoals zij tekstueel luidt en zoals de Raad van State ze interpreteert, toe te passen.

Ten slotte stelt hij dat zulke toepassing de onderlinge coherentie tussen de onderscheiden wetsbepalingen niet volslagen in de war brengt.

De Raad van State overweegt ten slotte dat zekere bepalingen van de gewone wet van 9 augustus 1980 aannemelijk maken dat het wenselijk of opportuun zou kunnen zijn financiën en begroting zowel op het gebied van de Gemeenschap als op dat van het Gewest aan éénzelfde lid van de Executieve toe te vertrouwen. De Raad van State zegt dat dit beter en wenselijk zou zijn, doch dat de teksten en de werkzaamheden niet op de onmogelijkheid wijzen deze aan twee onderscheiden leden van de Executieve toe te vertrouwen.

Samen genomen hecht de Raad van State blijkbaar veel belang aan het bestaan van een eigen rechtspersoonlijkheid en een eigen begroting, zodat op het financiële en budgettaire vlak de tegenhanger van het Waalse Gewest alleen het Vlaamse Gewest kan zijn en de tegenhanger van de Franse Gemeenschap de Vlaamse Gemeenschap en ik citeer letterlijk : „hoe sterk voor het overige de institutionele binding tussen Gemeenschap en Gewest aan de Vlaamse zijde moge zijn.” Ik constateer dat de Raad van State vooral belang schijnt te hechten meer aan de tekst van de wet die een aantal mogelijkheden zou schijnen toe te laten, dan aan de bedoeling van de wetgever en de geest van de wet.

Het is natuurlijk evident dat voor de partijen in het geding het arrest gezag van gewijsde heeft. De partijen in het geding kunnen niet anders dan zich bij deze beslissing neerleggen.

Voor derden, niet in het geding betrokken partijen, dus de leden van deze Raad, deze Raad zelf, is dit niet zo. Het is voor ons alleen een feit en het is

ons goede recht het met het arrest van de Raad van State niet eens te zijn. In dat verband wil ik toch niet nalaten te verwijzen naar bepaalde passussen uit de voorbereidende werkzaamheden van de wetten van augustus 1980, die naar mijn mening eerder wijzen in de richting van de stelling van het Auditoraat bij de Raad van State dan in de richting van de stelling van het arrest van de Raad van State.

Aldus kan moeilijk genegeerd worden dat er geen Vlaamse Gewestraad is en ook geen Vlaamse Gewestexecutieve. Dat werd trouwens door een aantal Franstalige leden tijdens de bespreking in de Senaat ernstig onderstreept. Zij stelden dat zulks onlogisch of zelfs zinloos was, vermits men geen bevoegdheden kan uitoefenen van een orgaan dat niet bestaat. De Vlaamse Gemeenschapsraad zou de bevoegdheden van de Vlaamse Gewestraad moeten uitoefenen. „Maar,” voerden die leden aan, „de Vlaamse Gewestraad bestaat niet en de vraag rijst hoe men dan de bevoegdheden ervan kan laten uitoefenen door een ander orgaan.”

Aldus werden, zowel in de Senaat als in de Kamer, amendementen ingediend om een afzonderlijke Vlaamse Gewestraad en Gewestexecutieve op te richten, precies opdat er een onderscheid zou gemaakt worden tussen het Gewest en de Gemeenschap.

Onder meer de heer Mordant heeft in de Kamer een amendement ingediend waarin hij beoogde de bepaling uit artikel 1, paragraaf 1, van de wet van 8 augustus 1980 te schrappen. In die bepaling wordt gezegd dat de bevoegdheden van het Gewest, artikel 107quater, zouden uitgeoefend worden door de organen van de Vlaamse Gemeenschap.

Welnu, die amendementen werden verworpen, hetgeen betekent dat de wetgever – de Kamer, evenals de Senaat – niet de bedoeling had dat onderscheid verder door te trekken dan strikt noodzakelijk was ingevolge een advies van de Raad van State en dat men integendeel tegenover de stelling van bepaalde Franstalige leden wilde dat Gemeenschap en Gewest in Vlaanderen zouden verbonden blij-

ven.

Uit het Senaatsverslag blijkt tevens dat uiteindelijk niet het amendement van de regering betreffende artikel 1, paragraaf 1, van de bijzondere wet werd aanvaard, doch wel teksten ingediend door leden van de commissie.

Welnu – het is interessant dat na te lezen in het verslag van mevrouw Pétry en de heer André – de amendementen die uiteindelijk door de regering en door de commissie werden aanvaard – de regering trok haar eigen amendementen in – wilden enerzijds – de motivering daarvan kan u lezen op bladzijde 69 van het Senaatsverslag – aan de bezwaren van de Raad van State tegemoetkomen en, anderzijds de gewenste politieke oplossing bereiken. Die „gewenste politieke oplossing” was de eenheid, de versmelting, in de mate van het mogelijke, van Vlaamse Gemeenschap en Vlaams Gewest.

De heer Vanderpoorten, die destijds aan Vlaamse zijde Minister was van institutionele hervormingen, heeft tijdens het debat in de Senaat nog uitdrukkelijk naar die verklaring verwezen en gezegd dat het voor hem de sleutelpassage is van het hele verslag en van de hele wet.

Wanneer wij dan de oplossing nagaan, kan moeilijk aangenomen worden dat men van mening veranderd is ingevolge het advies van de Raad van State. Men heeft alleen geprobeerd daar technisch een mouw aan te passen om te bereiken wat men wilde, met name de versmelting van Gemeenschap en Gewest, met tegemoetkoming aan de bezwaren van de Raad van State.

Verder werden, nog steeds tijdens de voorbereidende werkzaamheden van de wet van augustus 1980, amendementen ingediend om paragraaf 4 van artikel 1 te doen vervallen met het argument dat die paragraaf de latere samenvoeging van de Franse Gemeenschapsraad en de Waalse Gewestraad zou mogelijk maken, wanneer daarover met een meerderheid in de Franse Gemeenschapsraad en Gewestraad zou beslissen. Men wilde toen die paragraaf 4 doen vervallen met het argument dat die paragraaf „de latere samenvoeging mogelijk maakte van

Baert

Franse Gemeenschapsraad met Waalse Gewestraad enerzijds en de Franse Gemeenschapsexecutieve met de Waalse Gewestexecutieve anderzijds." Men wilde dus de mogelijkheid om die twee samen te voegen, schrappen. Ook die amendementen werden verworpen.

De wetgever heeft dus die mogelijkheid willen laten bestaan. A contrario is daaruit af te leiden, rekening houdend met de motivering van de amendementen, dat men die samenvoeging, die meer is dan een samengaan of een binding, die eventuele fusie, als mogelijkheid wilde behouden.

In de openbare vergadering van de Senaat van 19 juli 1980 zegde senator Storme dat artikel 1 „een zij het voor een stuk fictieve fusie tot stand brengt tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest." Hij stelde daarbij de vraag wat er zou gebeuren wanneer de Franstaligen bij toepassing van paragraaf 4 tot dezelfde fusie zouden overgaan.

De heer Moureaux, de toenmalige Minister van institutionele hervormingen aan Franse zijde antwoordde dat door paragraaf 4 het probleem werd gesteld van de eventuele fusie, „fusion éventuelle", zegt hij tot tweemaal toe, van de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest. „Fusion" betekent bij mijn weten samsmelting.

De Minister zegt uitdrukkelijk dat er naar zijn mening geen opslorping is, „pas d'absorption", maar wel een samsmelting, „fusion".

De Voorzitter : Mijnheer Baert, mag ik u verzoeken kort te gaan.

De heer F. Baert : Ik ben bijna klaar, mijnheer de Voorzitter, maar ik meen dat het hier gaat om een zo fundamenteel probleem voor de werking van de Raad en de werking van de Executieve dat ik er een paar ogenblikken meer mag aan besteden.

De Voorzitter : Inderdaad, zoniet had ik u vroeger onderbroken.

De heer F. Baert : In de mate dat over dit probleem destijds is gesproken.

misschien te weinig zoals de Auditeur bij de Raad van State vaststelt, blijkt duidelijk dat de wetgever bij zijn oorspronkelijk opzet, namelijk de samsmelting van Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gewest, is gebleven.

Wat echter wél moet worden vastgesteld, hier, zoals op vele andere terreinen, en wij doen het met enig bitter en grimmig genoegen, is dat deze wetten van 1980 slecht zijn opgesteld, met overhaasting en veel te weinig politieke moed, met de nog altijd beperkte en beperkende visie dat de autonomie zo kort mogelijk moet worden gehouden.

Keren wij terug naar het arrest van de Raad van State dat nu eenmaal ook voor ons een feit is. Wij dienen te beseffen en dat is belangrijk wat dit arrest in werkelijkheid zegt, wat de werkelijke draagwijdte ervan is. Het kan grondwettelijk en wettelijk, zoals de Executieve het heeft beslist : de voorbereiding van financiën en begroting, voor Gewest en voor Gemeenschap aan twee verschillende leden van de Executieve toevertrouwen, één voor het Gewest en een ander voor de Gemeenschap. Maar het kan ook anders. Het is aannemelijk, voegt de Raad van State er in een bepaalde overweging aan toe, dat het wenselijk en opportuun wordt geacht dat dit anders zou worden geregeld en dat de bevoegdheid zowel betreffende financiën en begroting van de Gemeenschap als van het Gewest aan één en hetzelfde lid van de Executieve wordt toevertrouwd.

Wanneer wij de politieke bedoeling, de teksten en de voorbereidende werkzaamheden van de wetten van 1980 in acht nemen, is het minste dat men kan stellen dat zulke andere beslissing inderdaad meer aan de bedoeling van de wetgever beantwoordt dan diegene die ter zake werd getroffen. Afgezien van de juridische kritiek die op het arrest van de Raad van State kan worden uitgebracht, dienen de consequenties ervan te worden betreurd. Immers, althans de schijn wordt gewekt, dat de eenheid van Gewest en Gemeenschap, die zeker de Vlamingen steeds hebben gewild, en die zeker aanwezig was bij de wetgever van 1980, wil die trouwens heeft

geleid tot een verschillende regeling voor de Franstalige en de Vlaamse Gemeenschap, op de helling wordt gezet en er eigenlijk niet meer zou zijn, in elk geval niet meer vaststaat.

Dit is een gevaarlijke evolutie, een kwalijke tendens, die zich ook op andere vlakken zou kunnen doorzetten.

Dit is een gevaarlijke evolutie, een kwalijke tendens, die zich ook op andere vlakken zou kunnen doorzetten.

Doorheen heel de geschiedenis van de staatsvorming, in 1968-1970, in 1977 en in 1980, hebben de Vlamingen gestreden voor de idee van de eenheid van hun Gemeenschap.

Iedereen in deze vergadering weet nog wel dat de strijd van de Vlamingen ter zake van de staatsvorming onder meer een strijd voor de tweeledigheid van het land was en dus de eenheid van de Vlaamse Gemeenschap, tegen de door de Franstaligen en door bepaalde Brusselse Franstaligen vooral gevraagde drieledigheid.

Welnu, die tweeledigheid, die eenheid van de Vlaamse Gemeenschap, met de Vlamingen te Brussel, zou gerealiseerd worden door de samsmelting van de instellingen „gemeenschap" en „gewest" en hun organen, in de mate dat dit grondwettelijk mogelijk was. Men was er van overtuigd dit in 1980 te hebben bereikt, in alle politieke geledingen, met name aan Vlaamse zijde.

Ik moge hier slechts citeren wat de heer Lindemans op 18 juli 1980 in de Senaat zegde, bij de algemene bespreking : „In de eerste plaats wil ik onderstrepen dat de draagwijdte van dit ontwerp van staatsvorming zeer dicht ligt bij de congresbesluiten van de CVP. Er is inderdaad geen enkel ontwerp in het verleden ingediend dat zó duidelijk de tweeledigheid van de federale of regionale hervormingen die men in ons land wil tot stand brengen, uitstraalde." Dat was op dat ogenblik toch wel de bedoeling van de wetgever. Dit wordt nu, door het arrest van Raad van State in vraag gesteld.

Ik meen dat alle leden van deze vergadering dit zullen betreuren. Want dat is het jammerlijke in deze hele zaak.

Baert

Niet dat de één of de andere heeft gewonnen maar dat de idee van de tweeledigheid van dit land van de eenheid van Vlaanderen, van de Vlaamse Gemeenschap heeft verloren.

Hiermee is echter niet alles gezegd.

Inderdaad, de Raad van State heeft in feite de bal weer in het kamp der politici geworpen.

Zij kunnen immers, zowel terzake van financiën en begroting als eventueel op andere vlakken, de eenheid, de versmelting van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, herstellen of versterken. Want een beslissing om die bevoegdheden aan één en hetzelfde lid toe te vertrouwen is evenzeer ook volgens de Raad van State, wettelijk mogelijk als wat nu is geschied.

De Vlaamse bewindslieden in deze Executieve zijn er zelf verantwoordelijk voor, of al dan niet de samensmelting van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap in de mate van het mogelijke wordt tot stand gebracht, dan wel wordt losgelaten.

Wanneer dit niet geschiedt, dienen de verantwoordelijkheden daarvoor duidelijk te worden vastgelegd. Het woord is aan de betrokkenen. Willen zij tweeledigheid of drieledigheid? Willen zij al dan niet de versmelting van het Vlaams Gewest en de Gemeenschap? Willen zij de eenheid van Vlaanderen?

Dat de staatshervorming van 1980 niet deugt, wisten wij reeds en hebben wij toendertijd ook duidelijk gezegd. Maar dat ontslaat ons allen geenszins van de plicht er voor Vlaanderen het beste van te maken.

Er zijn nog andere anomalieën aan te wijzen bij de start van de Vlaamse regering. Ik zeg dat opdat mijn beschouwingen volledig zouden zijn.

Er is een duidelijk onevenwichtige verdeling van de bevoegdheden en dus van de macht. Dat ligt deels aan de wetgever van 1980 die de pakketten heeft samengesteld en deels ook aan het feit dat geen overeenkomst werd bereikt waarbij aan alle leden

van de Executieve een redelijk bevoegdheidsterrein zou worden gegeven.

Meer bepaald moet vastgesteld worden dat de leden van één partij, de CVP, een overmatig groot deel van de macht naar zich toe hebben gehaald.

Dat is geen goede zaak, vooral niet in de filosofie van de wetten van 1980, die precies de proportionele deelneming van alle partijen aan het beleid wilden garanderen.

Op die wijze wordt de eigen dynamiek van de federalisering en wordt een efficiënt beleid dat door de Vlaamse Executieve zou moeten kunnen gevoerd worden, gehypothekeerd door partijdigheid en machtsdrang.

Die dynamiek, en trouwens ook de aantrekkingskracht van de federalisering, worden ook aangetast door kleinere en grotere conflicten in de schoot van de Vlaamse regering, door het elkaander betwisten van bevoegdheden, door bordjes met „verboden toegang” die ieder op zijn terrein tracht te plaatsen zodat bevoegdheidsgrensc conflicten ontstaan – evenzeer als door gebrek aan financiële middelen en door onvoldoende bevoegdheden.

Nochtans heeft een prille en in wezen – en dat weten wij intussen toch allemaal – uiterst zwakke autonomie in de grootste mate nood aan eensgezindheid.

De huidige situatie en werkwijze van de Vlaamse regering, die door ons, vooral door ons, met vele mantels van verdraagzaamheid en van liefde voor ons volk werden bedekt, de geschillen en conflicten, het gebrek aan samenwerking, de meerderheidsmentaliteit die in strijd is met de geest van de Wetgeving van 1980, dat alles dreigt de federalisering – die wij allemaal veel verder zouden willen zien gaan – in diskrediet brengen.

Dit te verzwijgen zou uiteindelijk verwerpelijk zijn dan de zaken eens en voor goed klaar te stellen. Men dient te weten wie voor wat verantwoordelijk is.

Ik zeg dit alles op een ogenblik dat de Voorzitter van de Franse Gemeen-

schapsregering een oproep doet tot de Vlamingen betreffende de regeling in verband met Brussel, op een ogenblik dat een akkoord is bekend geraakt tussen alle belangrijkste Franstalige partijen te Brussel, die, zowel de ene als het andere, dodelijk zijn voor de Brusselse Vlamingen, die de volstreekte drieledigheid waaraan wij dachten ontsnapt te zijn, opnieuw op de troon plaatsen, en die geen rechten erkennen voor de Vlaamse Gemeenschap te Brussel. Op zulk ogenblik is meer dan ooit Vlaamse eensgezindheid nodig met de vaste wil om de eenheid van de Vlaamse gemeenschap te handhaven en te versterken, en slechts de tweeledige hervorming van deze staat te aanvaarden. Anders geven wij zelfs het schamele beetje dat wij dachten veroverd te hebben, opnieuw prijs. **(Applaus bij de VU en bij sommige leden van de SP)**

De Voorzitter : De heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het spreekt vanzelf dat ik met grote aandacht heb geluisterd naar de interpellatie van de heer Baert, die overigens verder gaat dan het probleem dat wij hier nu dienen te behandelen. Ik merk dat hij het daarmee eens is.

Ik kan het de heer Baert niet kwalijk nemen dat hij in belangrijke mate verwezen heeft naar het verslag dat werd opgemaakt door de Eerste Auditeur naar aanleiding van het uitgebrachte arrest.

Ik zou de aandacht van de Raad duidelijker willen toespitsen op het arrest zelf van de Raad van State en over de zaak waarover hij zich moest uitspreken. De betwisting die werd voorgelegd is volgens de Raad van State de vraag – ik citeer – „De betwisting heeft betrekking op de draagwijdte van de vastgestelde keuze, meer bepaald de vraag of na de keuze (door de verschillende leden van de Executieve), de Executieve nog de mogelijkheid had om de taken van voorbereiding en uitvoering van haar beslissingen inzake financiën en begroting in gemeenschapsaangelegenheden aan een ander lid dan aan de verzoeker op

Geens

te dragen". In dit geval Minister Schiltz. Dit is de vraag waarover de Raad van State zich heeft uitgesproken.

De interpellant gaat van daaruit over naar een veel ruimere context, deze van de twee- of de drieledigheid. Het is nodig dat de Raad duidelijk weet over welke vraag precies de Raad van State zich heeft uitgesproken.

De Raad van State heeft enerzijds gezegd dat het beroep ingesteld door Minister Schiltz tegen de beslissing van de Executieve ontvankelijk was. Men heeft de redenen daarvoor aangegeven. Bijgevolg heeft de Raad van State zich uitgesproken over de grond van de zaak en meer bepaald over de vijf rechtsmiddelen aangevoerd door Minister Schiltz.

Ik onderstreep dat de Raad van State het vijfde middel, dit van **machtsafwending**, heeft verworpen zeggende dat daaromtrent geen enkele concrete aanwijzing werd verstrekt. Ik leg hier de nadruk op omdat in een vroeger debat werd verwezen naar de **machtsafwending**. De heer Baert is zo vriendelijk geweest deze term niet meer te gebruiken.

De heer F. Baert : Ik heb ook niet gesproken over de argumenten die werden aangehaald voor de ontvankelijkheid en die de Raad van State wel heeft aanvaard.

Voor ons is belangrijk wat u zegt.

Minister G. Geens : De Raad van State heeft het beroep ontvankelijk verklaard ; bijgevolg hoeven wij daar niet op in te gaan.

De heer F. Baert : Ik heb eraan toegevoegd dat de Raad van State en de Auditeur-Generaal gezegd hebben dat op grond van artikel 59bis, § 1, geen vernietiging kan worden gevorderd, wel op grond van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Dit heeft het eigenlijk debat beperkt.

Minister G. Geens : U mag mij onderbreken, mijnheer Baert. Ik heb daar niets op tegen want het is een normaal parlementair optreden.

De heer F. Baert : Excuseer, mijn-

heer de Voorzitter van de Executieve.

Minister G. Geens : Ik ben echter nog maar aan het begin van mijn uiteenzetting.

Ik wijs erop dat dit niet werd aangehouden, ook niet door Minister Schiltz – impliciet althans – aangezien dit middel van de machtsafwending niet duidelijk werd geformuleerd. Het is belangrijk dit te onderstrepen. Wij zullen immers straks een eveneens politiek debat voeren.

De Raad heeft in zijn arrest op de argumenten van Minister Schiltz in verband met de strijdigheid van de bevoegdheidsverdeling met artikel 59bis van de Grondwet met artikel 74, 3°, van de bijzondere wet en met de gewone wet het volgende gezegd.

Ten eerste, artikel 107quater legt de institutionele scheiding tussen Gewest- en Gemeenschapsaangelegenheden vast ; fusie van Gemeenschap en Gewest is bijgevolg hiermee niet bestaanbaar. Dat heeft u ook vermeld.

Ten tweede, artikel 59bis van de Grondwet voorziet in de mogelijkheid van een zekere institutionele samenwerking. Van deze mogelijkheid is door de Vlaamse Gemeenschap gebruik gemaakt, vanzelfsprekend onder de voorwaarden en de wijze bepaald door de bijzondere wet. De bijzondere wet heeft deze modaliteiten bepaald. Ik neem aan dat wij binnen dit kader de redenering verder dienen op te zetten.

De bijzondere wet heeft de afzonderlijke rechtspersoonlijkheid van Gemeenschap en Gewest voorzien, dit trouwens op suggestie van de Raad van State.

De regering heeft ter zake amendementen ingediend waarbij Gewest en Gemeenschap een aparte rechtspersoonlijkheid hebben. In de gewone wet is voorzien in afzonderlijke begrotingen, zowel voor de Gemeenschap als voor het Gewest, met een aparte besluitvorming in de Raad en in de Executieve.

Ik weet wel dat artikel 1, paragraaf 2 van de gewone wet van 9 augustus 1980 voorziet in de mogelijkheid van de middelen van het Gewest en de

Gemeenschap en vice versa aan te wenden. Met andere woorden, er is een mogelijkheid van aanwending van de middelen, niet volgens de kanalen langs waar zij naar de Executieve en naar de Raad toevloeien, maar gewoonweg naar de objectieven die men langs het begrotingsbeleid wil bereiken. Daarmede is niet ongedaan gemaakt dat er een afzonderlijke begroting en een afzonderlijke behandeling in de Raad en in de Executieve plaatsheeft.

De Raad van State zegt „dat iedere vorm van binding (...) moet steunen op een uitdrukkelijke wetsbepaling.” Dat is bijgevolg een kwestie van hoe men de uitzondering op de algemene regel definieert. In ieder geval is de institutionele scheiding principieel gehandhaafd. Men kan dit natuurlijk zo ver mogelijk trachten te doen overvloeien in een fusie. Dan heeft men echter telkens afzonderlijke wetsbepalingen nodig.

De Raad van State zegt dat er in casu in artikel 74 geen uitdrukkelijke bepaling is die bepaalt dat de bevoegdheid van financiën en begroting ook slaat op gemeenschapszaken.

In dat verband stelt de Raad dat het middel niet gegrond is, aangezien niet kan worden bewezen dat de tekst van de wet niet aan de bedoeling van de wetgever beantwoordt en de middelen van verzoeker ofwel wettelijk niet steekhoudend zijn ofwel niet liggen op het vlak van de opportuniteit.

Ik zal hiervan enige uittreksels aanhalen.

De Raad van State zegt : „Overwegende dat, al kunnen ter zake de aangevochten beslissingen om loutere opportuniteitsredenen en meer bepaald vanuit het oogpunt van de bestuurlijke efficiëntie, voor kritiek vatbaar zijn, noch in de parlementaire voorbereiding enige aanwijzing kan worden aangetroffen ter ondersteuning van het standpunt van verzoeker, noch een juridische of een feitelijke onmogelijkheid kan worden vastgesteld om de wet toe te passen zoals zij luidt”. Met andere woorden : de wet is niet operationeel „noch kan worden bevonden dat een zodanige toepassing zou leiden tot een volslagen incohe-

Geens

rentie tussen de bepalingen van de wet onderling”.

Verder zegt de Raad van State : „De verdeling van de bevoegdheden op het vlak van de Executieve sluit helemaal niet in zich dat ook aan ieder lid van de Executieve eigen bevoegdheden dienen te worden toegewezen zowel op het gebied van de Gemeenschap als op het gebied van het Gewest,.. Er werd nooit gezegd dat ieder lid krachtens de maximale eenheid tussen Gewest en Gemeenschap, die wij samen nastreven, in een ander domein bevoegdheden moet hebben. Integendeel, zegt de Raad van State, de meeste leden van de Executieve hebben slechts eigen bevoegdheden toegewezen gekregen, hetzij op het ene of op het andere gebied. Meer zelfs, wanneer men de stelling zou aanhouden dat men op het éne en op het andere vlak bevoegdheden moet hebben, dan kan een Brussels lid nooit bevoegd zijn voor de post financiën en begroting van het Gewest.

Derde en laatste citaat : „De bepalingen van de gewone wet maken het wel aannemelijk dat het wenselijk of opportuun zou kunnen zijn.“. Ik hoor overal zeggen dat het wenselijk en opportuun is. De Raad van State drukt zich veel discreter uit en zegt – pagina 16 van het arrest, onderaan, – „dat het wenselijk of opportuun zou kunnen zijn”, – mijnheer Baert, in uw tekst staat inderdaad „kan zijn”, laten wij daarover niet discussiëren – financiën en begroting, zowel op het gebied van Gemeenschap als op dat van het gewest aan éénzelfde lid van de Executieve toe te vertrouwen, maar geenszins wijzen op de onmogelijkheid twee onderscheiden leden daarmee te belasten.”

Dit is op het gebied van de wettelijkheid het standpunt dat door de Raad van State is bekrachtigd, want het gaat hier om een arrest.

Ik wil de andere vragen die u hebt gesteld niet ontlopen, maar het is duidelijk dat wij uit het arrest niet méér moeten halen dan er in staat. Het is vanzelfsprekend dat de Raad van State zich enkel heeft uitgesproken over

de wettelijkheid van de huidige verdeling van de bevoegdheden binnen de Executieve.

De argumenten op het gebied van de opportuniteit worden niet door de Raad van State beoordeeld maar door de Vlaamse Raad en voorafgaandelijk door de Vlaamse Executieve. Straks kom ik daarop terug.

De stelling die u heeft verdedigd is dat het wettelijk kan, zoals de Executieve het heeft gedaan. Nadien zegt u dat het ook anders kan. Ook daarop kom ik straks terug. Maar het was de stelling die ik voor de Raad heb verdedigd, namelijk dat het pakket bevoegdheden inzake financiën en begroting, inzake Gemeenschapsaangelegenheden, een residuaire bevoegdheid is. U heeft dit niet tegen gesproken, u heeft wel gezegd dat de wetgever losjes daarover is heengegaan.

De heer F. Baert : Ik zeg dat niet, de Auditeur zegt dat.

Minister G. Geens : Over artikel 74.

De heer A. De Beul : De Auditeur zegt dat.

Minister G. Geens : U heeft de Auditeur geciteerd. Ik neem aan dat u dit citaat ook onderschrijft, alhoewel men ook kan zeggen dat het wel is gebeurd, want de toenmalige Minister van Institutionele Hervormingen heeft gewezen op de mogelijkheid dat dit als een residuaire bevoegdheid zou worden behandeld. Dus het is een residuaire bevoegdheid en dit kan bijgevolg, zoals andere residuaire bevoegdheden, bij beslissing in college worden verdeeld.

In het debat dat wij hier tien maanden geleden hebben gevoerd, heb ik gezegd dat residuaire bevoegdheden in de Executieve zijn verdeeld, niet bij consensus, maar ze werden niet éénzijdig toebedeeld. Er zijn een aantal residuaire bevoegdheden niet uitsluitend van de PW en CVP overgedragen. Daarover werd geen éénparig akkoord bereikt.

Wij hebben bijgevolg een beslissing genomen bij meerderheid. Dit is volledig wettelijk, aangezien de mogelijkheid daartoe in de wet uitdrukke-

lijk is voorzien. Deze beslissing is niet alleen legaal, maar zij biedt ook alle waarborgen voor een goed begrotingsbeleid.

Dit is niet alleen mijn stelling. Ze werd ook bijgetreden door de meerderheid van de leden van de Executieve, ook uitgaande van de redenen van beleidsmatigheid. In de Raad is dit ook bevestigd, niet met unanimiteit, aangezien sommige fracties zich **bij** de stemming over de beleidsverklaring weliswaar om verschillende redenen hebben onthouden. Wat uw fractie betreft, mijnheer Baert, was één van de elementen precies de motivering hiervan.

De heer A. De Beul : Dat is inderdaad zo.

Minister G. Geens : Het feit dat twee Gemeenschapsministers bevoegd zijn zowel voor begroting als voor financiën, naargelang het gaat over Gemeenschaps- of gewestelijke aangelegenheden – en dit is de kern van de zaak – doet helemaal geen afbreuk aan het feit dat thans door de Vlaamse Executieve op het vlak van de hele Gemeenschap één beleid wordt gevoerd. Wij hebben dit jaar reeds een eenheidsbegroting goedgekeurd. Daardoor is het de Vlaamse regering mogelijk geweest alle middelen, zowel deze van de Gemeenschap als van het Gewest, aan te wenden ter financiering van alle uitgaven in toepassing van artikel 1, paragraaf 2 van de wet van 9 augustus 1980. De Gemeenschapsminister van financiën en begroting heeft hier zelfs uitdrukkelijk bevestigd dat de mogelijkheid bestaat aldus een samenhangend beleid te voeren zonder gehinderd te worden door het grotendeels intellectuele onderscheid tussen de Gemeenschap en het Gewest. Volgend jaar, in 1983 – de voorbereiding ervan is thans **volop** bezig – zal de begroting volledig worden herschikt. De kredieten in verband met de Gemeenschaps- en gewestelijke materies zullen zelfs geen afzonderlijk deel meer uitmaken. Niettemin, zal conform de wet, voor elk begrotingsartikel een codenummer worden ingevoerd waarvoor de kredieten uitsluitend bestemd voor aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet, kunnen

Geens

worden onderscheiden van de andere kredieten. Deze krijgen dus een eigen codenummer omdat men bij de thesaurie afzonderlijk moet kunnen boeken en ook omdat men daarover afzonderlijk moet stemmen. Ik wijs er dus op dat al die uitgave-artikelen niet de minste referentie meer inhouden naar de oorsprong ervan. Bij de bestemming ervan. Bij de bestemming moet men evenwel duidelijk aanduiden of het gaat over artikel 59bis of over artikel 107quater. Deze handelswijze zal volgehouden worden, enerzijds met het oog op de thesaurie en, anderzijds, omdat het juridisch zo hoort. Krachtens de wet is het voor de middelenbegroting en voor de uitgavenbegroting onontbeerlijk dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen begrotingskredieten voor de toepassing van, enerzijds artikel 59bis en, anderzijds, artikel 107quater. Hetzelfde geldt trouwens voor de decreetbepalingen die in de begroting worden opgenomen. Voor deze behandeling wordt een verschillende stemming gevraagd naargelang het ene of het andere fundamenteel object van de uitgaven wordt beoogd. Het is zó dat de Vlamingen – niet alleen u, mijnheer Baert, want anders was de wet nooit in die zin tot stand gekomen – inderdaad gestreefd hebben naar een zo groot mogelijke integratie of fusie van twee entiteiten, Gewest en Gemeenschap. Het spreekt van zelf dat wij binnen de termen van de wet moeten blijven. De wet bepaalt dat er maar mogelijkheid bestaat tot juridisch optreden vanuit één lichaam wanneer een uitdrukkelijke wettekst dit voorschrijft.

Welnu, ingevolge de niet mogelijke wijziging van artikel 107quater van de Grondwet blijft deze dualiteit niet mogelijk. Ik heb tekstueel opgeschreven wat u heeft gezegd, mijnheer Baert, met name : „De voorlopige opsloping is, ingevolge artikel 107quater, niet mogelijk”. Wanneer de Raad van State dus stelt dat er slechts in een beperkte mate van een geïntegreerd financieel en budgettair beleid sprake kan zijn, is dat geen nieuwigheid, maar gewoon de bevestiging van wat reeds in de wet is bepaald. Het argument van het te weinig geïntegreerd

zijn van het financieel beleid is trouwens in het derde middel van het beroep bij de Raad van State ook aangehaald. Daarop heeft de Raad van State gezegd : „Inderdaad, er is maar in beperkte mate sprake van een geïntegreerd financieel beleid”. Maar dit is niet het twistpunt. Het gaat erover of binnen de Executieve, met de huidige opdeling van de bevoegdheid, een integratie op het vlak van de Executieve mogelijk is. Daaromtrent is geen onmogelijkheid. Het is de Executieve die als geheel optreedt.

Bijgevolg kom ik terug op het uitgangspunt, met name de reële inhoud van de betwisting, zijnde of binnen de bevoegdheidsverdeling van de onderscheiden ministers deelsluitmakend van een executieve, deze splitsing wettelijk mogelijk is. Op het vlak van de opportuniteit is reeds een beslissing genomen die door de Raad is goedgekeurd. Die beslissing staat evenwel niet een steeds grotere integratie van het financieel beleid van de Gemeenschap en van het Gewest in de weg. Naar buitenuit mag men niet de indruk geven dat, op grond van dit arrest, er een nieuwe wig of een nieuwe spanning tussen de Gemeenschap en het Gewest tot stand zou worden gebracht. Dit is niet waar. Op dat vlak blijven wij volledig binnen de termen van de wet. Niemand komt daarop terug, wel integendeel. Ik heb u gezegd dat de feitelijke ontwikkeling en al hetgeen sedert een jaar is gebeurd en ook wat de volgende jaren zal gebeuren, wel degelijk wijst op deze integratie van de twee entiteiten, natuurlijk binnen het kader van de wet. Ik ben er altijd van uitgegaan, dat wij de wet, ook op dat stuk, integraal in haar maximale mogelijkheden moeten aanwenden.

Wat nu de toekomst betreft, herinner ik eraan dat ik op 25 januari jongstleden, bij de toelichting van de beleidsverklaring, heb gezegd dat alle leden van de Vlaamse regering zich hadden geëngageerd en er zich nog toe verbinden, bij maximale consensus een eigen beleid uit te werken voor de Vlaamse Gemeenschap, waarbij alle middelen zullen worden aangewend. De feiten hebben bewezen dat men in deze doelstelling niet wordt geremd door de actuele werking van de Exe-

cutieve. Bijgevolg is dit namens de Raad een verklaring waarbij ik zeg dat de inzichten die een jaar geleden door de Gemeenschapsministers naar voren werden gebracht, in werkelijkheid ook werden gerealiseerd. Dat heeft ons de kans gegeven – ik verheug mij daarin – aan het Vlaamse beleid een eigen gestalte te geven. Wij zijn allen bereid om op dezelfde manier voort te gaan. **(Applaus op de banken van de CVP en de PVV)**

De Voorzitter : De heer Baert heeft het woord.

De heer F. Baert (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, eerst een kleine opmerking. Ik meen dat ik zowel de stelling van de verschillende partijen, als het verslag van het Auditoraat en het arrest van de Raad van State correct heb geciteerd. In mijn tekst, die ik aan het personeel van de Handelingen heb afgegeven, staat trouwens woordelijk het arrest van de Raad van State vermeld.

Ik moet onderstrepen dat wanneer de Executieve één Minister aanduidt voor financiën en begroting, zowel voor de gewestelijke als voor de Gemeenschapsaangelegenheden, ze blijft binnen de stelling van het arrest van de Raad van State. Ik meen dat daarover geen twijfel bestaat. Rekening houdend met dat arrest is het zeer goed mogelijk om de bevoegdheden financiën en begroting voor de gewestelijke en de Gemeenschapsaangelegenheden aan één en hetzelfde lid van de Executieve toe te vertrouwen.

Voorts meen ik dat hoe dan ook – u hebt de bedoeling van de wetgever onderstreept – het tegen de bedoeling van de wetgever van 1980 ingaan is door een nieuw element van scheiding tussen de Gemeenschap en het Gewest in te voeren. Dit element van scheiding hoefde niet te bestaan volgens de wet van 1980. Ik geloof dat men juridisch misschien, maar politiek in elk geval ingegaan is tegen de bedoeling van de wetgever.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, u hebt gezegd dat de residuaire bevoegdheden niet aan één enkel lid van de Executieve werden toevertrouwd en dat is juist. Ze werden ech-

Bij zijn interpellatie weidt Volksvertegenwoordiger F. Baert (VU) uit over het door de Raad van State beslechte geschil inzake bevoegdheidsverdeling onder leden van de Vlaamse Executieve

ter wel allemaal aan dezelfde soort leden van de Executieve toevertrouwd, namelijk van de meerderheid. Ik denk niet dat één lid van de Executieve, die tot de zogenaamde oppositie behoort in het centrale Parlement, een residuaire bevoegdheid zou hebben gekregen.

Ten slotte, u hebt – en dat is een fundamentele tegenstrijdigheid die ik in uw betoog heb opgemerkt – in lengte van woorden betoogd dat er in feite wel een eenheid van beleid is, dat men wel probeert Gemeenschap en Gewest zoveel mogelijk te laten samenvallen, dat men zelfs streeft naar één enkele geïntegreerde begroting, voor 1982 voor een deel en voor 1983 volledig. Maar dan begrijp ik helemaal niet meer waarom u per se twee ministers nodig hebt. Daarin bestaat de grote tegenstrijdigheid.

Ik vraag mij tot besluit af, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, of dezelfde beslissing door de Executieve zou genomen zijn indien een lid van de meerderheid het pakket financiën en begroting zou hebben gekozen.

Dat is wellicht wat in het achterhoofd van de verzoeker bij de Raad van State heeft gespeeld wanneer men de machtsafwijking, die werd verworpen, heeft aangevoerd, veeleer dan om gelijk welk andere reden en zeker niet omdat men niet de integratie, de eenheid in beleid van Gewest en Gemeenschap zou vragen. Ik vind dit bijzonder jammer. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : De heer Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting, heeft het woord.

Minister H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik kom ongaarne op deze tribune maar ik meen dat omwille van de intellectuele eerlijkheid het noodzakelijk is dat ook ikzelf mijn bedenkingen bij dit debat bondig formuleer.

De leden van deze Raad weten op welke wijze ik mij als voorzitter van mijn partij, als lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en als lid van alle commissies die zich sedert jaren met de staatsvorming hebben bezigge-

houden, heb ingezet om te trachten in zeer moeilijke omstandigheden de essentiële doelstellingen door de Vlaamse beweging nagestreefd gestalte te geven, en waarbij ik niet onaanzienlijke politieke en persoonlijke risico's heb genomen.

Ik meen het recht te hebben, wanneer men spreekt over de wil van de wetgever en de wording, de geschiedenis van de staatsvorming die wij thans in de praktijk trachten om te zetten, enige getuigenis af te leggen.

Ik herinner mij hoe wij van meet af aan, ik hoef slechts te denken aan de slopende dagen en nachten die wij destijds in het Egmont-paleis en nadien in het Stuyvenberg-paleis hebben doorgebracht, samen met de heren Martens, De Keersmaecker en De Bondt en andere steeds opnieuw hebben moeten vechten om te beletten dat de Franstaligen het vertrekpunt van de onderhandelingen opnieuw in discussie zouden stellen. Dit was de ondubbelzinnige institutionalisering, de zichtbare en onbetwistbare eenheid van de Vlaamse Gemeenschap, ongeacht of het om materies zou gaan behorend bij artikel 59bis van de Grondwet of om materies die een uitvloeisel zouden zijn van de noodgedwongen toepassing van artikel 107quater van de Grondwet. Ik herinner mij hoe onder de regering-Tindemans de Franstaligen steeds getracht hebben dit principe opnieuw ter discussie te stellen en hoe men als gevolg van ons hardnekkig vasthouden aan dit beginsel trouwens enkele malen op de rand van een regeringscrisis is gekomen.

Ik herinner mij hoe bij de vorming van de regering-Martens 1, althans wat de communautaire problematiek betreft, de toenmalige formateur de Vlaamse onderhandelaars waartoe ik behoorde, geruststelde en bevestigde dat de zo begeerde eenheid en versmelting van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest door de Franstaligen zou worden aanvaard en niet meer ter discussie zou worden gesteld.

Ik herinner mij ook de dagen en nachten in de Kamercommissie wanneer wij over de wetten van augustus 1980 hebben gediscussieerd, in zeer on-

Schiltz

dankbare omstandigheden en zeker niet met de gewenste zorgvuldigheid wat betreft het akteren van uitspraken en verklaringen voor de voorbereidende werken. Ook daar werd van Vlaamse zijde, zonder enige twijfel of misverstand, over alle partijen heen, zowel door de meerderheid als door de toenmalige oppositie, deze stelling verdedigd. Met juridische casuïstiek hebben wij, samen met de regering getracht aan het dilemma te ontsnappen dat ons door de Raad van State opnieuw werd opgedrongen, met name dat wij minstens een formele en uiterlijke erkenning van het Gewest in de wet moesten laten opnemen wilden wij niet over de grondwettelijke grenzen gaan.

Bovendien heb ik in mijn archief de onderhandelingsdocumenten die onder meer door de CVP werden opge maakt ter voorbereiding van de installatie van de Vlaamse Executieve en waarin toen nog, in de eventualiteit van een „gentlemen's agreement" tussen de partijen werd gezocht naar een behoorlijke verdeling en schikking van het bevoegdheidspakket en hoe daar spontaan, ook door de partijinstanties van de CVP, werd voorgesteld – wel waren er enkele varianten – de post „financiën en begroting" als evident te beschouwen, als zijnde dus één bevoegdheidspakket en waarover niet meer diende te worden gediscussieerd.

Ik kan dan ook bevestigen dat wanneer men er in extremis anders over besliste, dit een complete breuk is geweest, politiek gesproken, met de eensgezinde Vlaamse houding gedurende vele jaren door alle wisselende coalities heen en in alle moeilijke omstandigheden, een breuk die onverwacht kwam voor vrijwel iedereen die bij deze besprekingen was betrokken.

Volgens de Raad van State was deze beslissing niet onwettelijk. Ik ben een sportieve verliezer. Zowel als jurist dan als politicus had ik spontaan gemeend en aangevoeld dat dit niet zo was. De Raad van State heeft er anders over beslecht. Ik leg mij sportief bij deze beslissing neer. Maar ik wens

ook niet hypocriet te zijn. Deze beslissing was een politiek niet correct gebruik van de macht.

Een tweede beschouwing, collega's, is het feit dat de wetgever gewild heeft dat de eerste Executieve, de eerste Vlaamse regering, een afspiegelingscollege zou zijn. Dit was een gedurfde innovatie in onze politieke cultuur. Men kan over de voor- en nadelen daarvan twisten, maar het is nu eenmaal een feit dat de wetgever in ieder geval ondubbelzinnig gewild heeft dat het niet zo gemakkelijk zou zijn voor ons, wij die gevormd zijn, wellicht een tikje misvormd ook door de jarenlange praktijk, door de soms nogal brute strijd tussen meerderheid en oppositie, wisselend van kamp, dat het een mentale inspanning vroeg om zich daaraan aan te passen en deze nieuwe politieke cultuur ook gestalte te geven. In andere landen zou dit wellicht gemakkelijker zijn geweest. Het kan onze verwondering wekken dat bijvoorbeeld in Nederland de leider van de oppositie door de regeringsmeerderheid kan benoemd of voorgesteld worden als de Commissaris van de Koningin. Dit is bij ons, helaas, ondenkbaar. Dat dergelijke politieke cultuur mogelijk is en niet eens zo slecht is, wordt wel door ervaringen in het buitenland bewezen. Meer nog, ik zou zeggen dat het belichamen van een zo groot mogelijke consensus in deze prille periode van de Vlaamse instellingen wenselijk en noodzakelijk is door de ervaring wordt bewezen. Inderdaad, veel meer dan innerlijke tegenstellingen in de schoot van de Vlaamse lichamen komt het er op dit ogenblik op aan onze autonomie waar te maken en deze prille autonomie te verdedigen tegen de begrijpelijke inertie van de bestaande instellingen en het is door de normale neiging van het centrale bestuur, dat over veel meer macht en mogelijkheden beschikt om deze macht en mogelijkheden maximaal te houden en dat bijgevolg in een eerste periode het stevig inplanten van de boom van de Vlaamse zelfstandigheid inderdaad best geschiedt met de medewerking, de enthousiaste medewerking van alle betekenisvolle politieke strekkingen in ons land. Dit wil niet zeggen dat men het in de Vlaamse regering, in de

Vlaamse Raad, steeds over alles eens moet zijn. Dat hoeft niet. Maar wel dat men oog moet hebben voor de noodzakelijke psychologische en politieke voorwaarden om de eendracht op essentiële punten gedurende de drie jaar die ons nog aan samenwerking volgens deze formule resten, te handhaven. Wat dat betreft moet ik u zeggen dat – en ik zeg dat in volle eerlijkheid – de nogal optimistische en mooie voorstelling die de Voorzitter heeft gegeven, enigszins geflatteerd is. Het is juist dat in het voorbije jaar meer bepaald op het gebied van financiën en begroting een vrij vlotte samenwerking heeft geheerst. Ondanks de houding van een aantal centrale departementen en ingewortelde gewoonten hebben wij een eenheidsbegroting kunnen indienen waarvan het karakter hopelijk in de begroting voor 1983 nog duidelijker tot uiting zal zijn gekomen. Dat is echter, sta mij toe dat te zeggen, ook in belangrijke mate het gevolg geweest van het feit dat mijn politieke fractie en ikzelf het bereiken van dit doel belangrijker hebben geacht dan de normale politieke consequenties die wij hadden moeten trekken uit de behandeling die ons te beurt was gevallen. Trouwens dit praktisch en pragmatisch resultaat doet eigenlijk niets af aan de ongerijmdheid van de situatie die werd gecreëerd.

Collega's, wij hebben altijd gesteld dat wij het beter zouden doen dan de Franstaligen wanneer wij het zelf zouden doen. Welnu, ik hoop het nog steeds, maar ik zeg dat zeer openlijk, er is alleszins met de ervaring van één jaar beleid, een gevaar dat deze stelling bedreigt, namelijk dat wij minder dan de Franstaligen in staat zouden zijn over de grenzen van de onmiddellijke partijbelangen heen, elkaar de hand te reiken om de noodzakelijke basisvoorwaarden te scheppen voor een zo groot mogelijk eendrachtig optreden. Dat is de hypotheek die ons in gevolge de geschapen toestand blijft bedreigen. Wij zitten met de nutteloos en overbodig en naar mijn gevoelen lichtjes beschamend conflict dat allesbehalve bevorderlijk is voor het volhouden van deze positieve inzet.

Hoe dan ook, ik blijf, misschien tegen

Schiltz

beter weten in, hopen dat dit conflict langs politieke weg, desnoods langs wegen van geleidelijkheid, uit de weg zal kunnen worden geruimd. In deze hoop wil ik vooralsnog positief blijven meewerken aan de opbouw van de fundamenteën van een waarachtige, een meer pluralistische en een verdraagzame Vlaamse zelfstandigheid. **(Applaus bij de W en de SP)**

De Voorzitter : De heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de repliek van de heer Baert brengt mij er toe nog even een paar zaken zeer duidelijk te stellen. De heer Baert heeft naar aanleiding van het arrest van de Raad van State het probleem van de opportuniteit van de beslissing opnieuw gesteld. Ik heb bij het begin van mijn antwoord duidelijk gezegd dat wij hier volgens mij spreken over wat de eigenlijke inzet was van het geding. De Raad van State heeft zeer duidelijk gezegd dat de beslissing genomen door de Vlaamse Executieve niet onwettelijk was. Het beroep bij de Raad van State strekte ertoe de beslissing van de Vlaamse Executieve te doen verbreken ingevolge de onwettelijkheid. Er is duidelijk gezegd dat er geen onwettelijkheid werd begaan. Integendeel, de regeling is wettelijk.

De Raad van State heeft geantwoord op vragen van opportuniteit omdat daarvoor motieven waren aangevoerd. Het is niet de Raad van State die over de opportuniteit beslist. In zijn argumentatie kan men eventueel argumenten zoeken. Ik heb echter ook duidelijk gezegd dat de opportuniteitsvraag in de Executieve en in de Raad werd beslist. Deze beslissing was niet onwettelijk ; zij werd volledig in het wettelijke kader genomen.

Ik kan niet aannemen dat u van deze gelegenheid gebruik maakt om te zeggen dat dit een nieuw element is op het stuk van de scheiding tussen de Gemeenschap en het Gewest ; dit is onjuist. Ik heb dit met vele argumenten ook toegelicht, zeggende dat in de

wet – en de wet wordt door ons integraal gerespecteerd – wél het onderscheid wordt gemaakt.

Vanzelfsprekend zijn er mogelijkheden om gemeenschappelijk een integratie van het beleid na te streven. Ook deze mogelijkheden hebben wij integraal toegepast. Men is te kwader trouw wanneer men het tegendeel blijft beweren.

Wij hebben onder meer in het begrotingsbeleid, en ook op andere domeinen van het beleid, binnen het wettelijk kader geopereerd naar deze gemeenschappelijke visie en naar deze politiek voor de Vlaamse Gemeenschap in haar geheel, zowel wat betreft de bevoegdheden van artikel 59bis als van artikel 107quater.

Deze aantijging kan ik niet nemen, mijnheer Baert, en ik vind het niet fair dat men, naar aanleiding van dit arrest van de Raad van State, deze argumentatie voert.

De heer A. De Beul : U maakt misbruik van de fair-play van Hugo Schiltz !

Minister G. Geens : Dat men bij deze aangelegenheid het dispuut op dat vlak zet, is onjuist. De beslissingen, destijds genomen en waarvan de wettelijkheid niet kan worden aangevochten, gaan niet in de richting dat een grotere afstand wordt gemaakt tussen Gemeenschap en Gewest.

De heer F. Baert : Dat kunt u toch niet ontkennen, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, u loochent het licht van de sterren !

Minister G. Geens : Op die manier kunnen wij een dovemansgesprek voortzetten. Ik kom even terug tot wat de inzet was. Er werd tegen een beslissing een beroep ingediend. Deze beslissing was wettelijk en correct. Over de politieke opportuniteit hebben wij ons ook uitgesproken.

De heer J. Valkeniers : Zij was correct maar hypocriet !

Minister G. Geens : Ik heb ook gezegd – en Minister Schiltz heeft dit beaamd – in welke geest wij werken. Dit is een geest waarbij inderdaad de wettelijke bepalingen integraal worden gerespecteerd en waarbij wij, in

een klimaat van samenwerking, trachten het maximum te doen opdat dit Vlaamse beleid zou worden gevoerd met vanzelfsprekend de medewerking van zovelen als mogelijk.

Maar u weet ook, mijnheer Baert, – en hier komen wij natuurlijk op het vlak van het politieke beleid – dat het normaal is dat wij in deze Raad, wat dit probleem betreft, verschillende opinies hebben. Vanzelfsprekend gaan wij over een zeer groot aantal zaken met de Vlaamse partijen onderling akkoord, maar u kunt niet stellen dat zulks uiteindelijk moet leiden tot een algemene eenstemmigheid over wat dan ook. Ook binnen de Vlaamse Gemeenschap bestaat diversiteit in de politieke partijen. Ik zou zeggen, gelukkig maar. Daarvan uitgaande voeren wij, in deze moeilijke formule van afspiegelingscollege, dit beleid. Dit heeft tot nog toe van iedereen veel goede wil gevraagd en deze is ook van alle kanten opgebracht. Dit wil ik hier uitdrukkelijk zeggen. Ik hoop dat dezelfde goede wil in de toekomst ook zal verzekerd blijven.

De heer F. Baert : Mijnheer de Voorzitter, wanneer de Minister mij zegt dat ik onfair zou geweest zijn, wens ik dit recht te zetten.

De Voorzitter : Ik heb u 45 minuten laten spreken, mijnheer Baert, en u heeft recht op een repliek gehad.

De heer F. Baert : Wanneer de Minister mij verwijt iets gezegd te hebben dat niet fair is, dan meen ik het recht te hebben hierop te antwoorden.

De Voorzitter : De heer Baert heeft het woord.

De heer F. Baert : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, collega's, ik meen dat de Minister mij slecht begrepen heeft, zonet begrijp ik het niet. Ik denk dat wij allebei aan de Universiteit van Leuven filosofie gestudeerd hebben. **(Gelach)** Ik vind in de redenering van de Minister jammer genoeg de Cartesiaanse redeneringswijze die ik van hem derhalve ZOU mogen verwachten, niet terug.

Wanneer ik zeg dat de Raad van State aanvaardt dat het ook wettelijk zou zijn om één enkele Minister van fi-

Baert

nanciën en begroting voor gewestelijke en voor Gemeenschapsaangelegenheden aan te wijzen, dan wordt dit niet betwist. Wanneer wij dan constateren dat dit niet gedaan wordt, dan is het toch juist wanneer ik zeg dat hier een element van scheiding tussen Gewest en Gemeenschap wordt ingebracht dat er wettelijk gezien, noch volgens het arrest van de Raad van State, niet hoefde te zijn. Dat niet fair noemen, mijnheer de Voorzitter, is niet fair. **(Applaus bij de Wen de SP)**

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, ik stel voor tot de hoofdelijke stemmingen over te gaan, alvorens met de volgende interpellaties te beginnen. **(Instemming)**

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981

Aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet
— 10-A (1982-1983)-Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De Voonitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981 — Aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemming.

Ziehier het resultaat :

122 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

79 leden hebben ja geantwoord ;

1 lid heeft neen geantwoord ;

42 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bonnell R.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Cooreman E.
Coppieters A.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
De Seranno J.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters R.
Piot F.
Poma K.
Schiltz H.
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Steyaert R.

Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Weckx H.
Willems G.
Windels R.

NEEN heeft geantwoord :

Van Puymbroeck M.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Baert F.
Baldewijns E.
Belmans J.
Boel H.
Bogaerts A.
Bossuyt G.
Bourry M.
Capoen M.
Caudron J.
Coppens E.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
De Loor H.
Desaeyere W.
Desseyn J.
Dillen K.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Ramae kers J.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Valkeniers J.

Voorzitter

Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Van Steenkiste F.
Vanvelthoven L.
Verniers J.
Vervaeet D.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

De Voorzitter : De leden die zich onthouden, worden verzocht de reden voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Voorzitter, mijn groep heeft zich onthouden om de politieke motivatie die zojuist zowel door collega Baert, als door Minister Schiltz, werd gegeven.

De heer L. Van Velthoven : Ik heb afgesproken met de heer Verberckmoes.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981

Aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet
— 11-A (1982-1983)-Nrs. 1 + Errata en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981 — Aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

82 leden hebben ja geantwoord ;
2 leden hebben neen geantwoord ;
34 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

A kkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
B lanckaert K.
Bockstal E.
Boel H.
Boeraeve-Derycke C.
Bonnell R.
Bossuyt G.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Cooreman E.
Coppieters A.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Clercq C.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
De Seranno J.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Laridon A.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.

Pede J.
Piot F.
Poma K.
Schiltz H.
Sleeckx J.
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.
Windels R.

NEEN hebben geantwoord :

Geyselings F.
Van Puymbroeck M.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Baert F.
Baldewijns E.
Belmans J.
Bogaerts A.
Bourry M.
Capoen M.
Caudron J.
Coppens E.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
De Loor H.
Desaeyere W.
Desseyn J.
Dillen K.
Knuts H.
Kuijpers W.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Somers J.

Voorzitter

Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.
Van Der Niepen P.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Van Steenkiste F.
Vanvelthoven L.
Vemiers J.
Vervaet D.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de reden voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer J. Caudron : Mijnheer de Voorzitter, ik heb afgesproken met de heer Van Wambeke. Dit geldt eveneens voor de vorige stemming.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982

— 10-B (1982-1983)-Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingsen

De Voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen over artikel 1 en de amendementen op tabel 1 van dit artikel van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982.

Op de bij artikel 1 gevoegde tabel I is er een eerste amendement voorgesteld door de heer Verhaegen.

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

Wij stemmen over het eerste amendement van de heer Verhaegen.

— **Het amendement, bij zitten en opstaan in stemminggebracht, wordt aangenomen.**

Op de bij artikel 1 gevoegde tabel I is er een tweede amendement voorgesteld door de heer Verhaegen.

Wij stemmen over het tweede amendement van de heer Verhaegen.

— **Het amendement, bij zitten en opstaan in stemminggebracht, wordt aangenomen.**

Wij stemmen thans bij zitten en opstaan over artikel 1.

— **Artikel 1, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.**

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982.

Aangezien de Raad zich hier zowel over aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis als over aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet moet uitspreken, zullen wij aan deze stemming twee interpretaties geven.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (Ja)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier de uitslag van de stemming voor de aangelegenheden bedoeld in Grondwet-artikel 59bis :

123 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
80 leden hebben ja geantwoord ;
43 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.

Bonnel R.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Cooreman E.
Coppieters A.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
De Seranno J.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lennsens J.
Marchand C.
Moors C.
Neys-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters R.
Piot F.
Poma K.
Schiltz H.
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Steyaert R.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.

Voorzitter

Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Weckx H.
Willems G.
Windels R.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Baert F.
Belmans J.
Boel H.
Bogaerts A.
Bossuyt G.
Bourry M.
Capoen M.
Caudron J.
Coppens E.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debussere F.
Declercq R.
De Loor H.
Desaeyere W.
Desseyn J.
Dierickx L.
Dillen K.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Ramae kers J.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M.
Van Steenkiste F.
Vanvelthoven L.
Verniers J.
Vervaet D.

Dientengevolge neemt de Raad het

ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer J. Ramaekers : Ik ben afgesproken met de heer Van de Velde.

De heer L. Vanvelthoven : Ik ben afgesproken met mevrouw Smet.

ONTWERP VAN DECREET houdende oprichting van een Vlaamse Commissie voor ziekenhuisprogrammering — 148 (1982-1983)-Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmingen

De Voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over artikel 4 en het amendement op dit artikel van het ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaamse Commissie voor ziekenhuisprogrammering.

Op artikel 4 is er een amendement voorgesteld door de heer Diegenant.

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

Wij stemmen over het amendement van de heer Diegenant.

— Het amendement van de heer Diegenant, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.

De Voorzitter : Wij stemmen thans over artikel 4.

— Artikel 4, zoals gewijzigd door het amendement van de heer Diegenant, bij zitten en opstaan in stemminggebracht, wordt aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaamse Commissie voor ziekenhuisprogrammering.

De heer Valkeniers heeft het woord

voor een verklaring vóór de stemming.

De heer J. Valkeniers : Mijnheer de Voorzitter, wij stellen vast dat reeds in 1963 een indicatieve planning bestond voor de ziekenhuizen, verbeterd door de wet van 1973. Ondanks dit alles hebben wij momenteel voor gans het land 2 1.000 bedden te veel, wanneer wij de geplande of de toegestane bedden erbij rekenen.

Ik hoop dat het decreet dat de vervanging behelst van een Vlaamse gewestelijke commissie door een Vlaamse gemeenschapscommissie geen aanleiding zal zijn tot wat gebeurde in de vroegere commissie, met name dat de verschillende zuilen tegen mekaar op kampen voor de versterking van hun macht. Dat is zeker niet in het belang van de zieken en ook niet in het belang van de Vlaamse Gemeenschap.

Wij zullen dan ook het decreet goedkeuren met een zeer sterk voorbehoud wat de praktische uitvoering van de werking van deze commissie betreft.

De Voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de Voorzitter, wij zullen ons bij de stemming onthouden omdat deze commissie wordt opgericht op het ogenblik dat er eigenlijk niets meer te programmeren maar alleen nog af te bouwen is.

Een tweede reden is dat hier de partijen, de belanghebbenden zelf, moeten recht spreken en advies uitbrengen, wat een heel ongezonde situatie met zich brengt in deze programmatiecommissie.

De Voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

122 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
119 leden hebben ja geantwoord ;
3 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

Voorzitter

JA hebben geantwoord :

A kermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baert F.
Bascour J.
Beerden G.
Belmans J.
Beysen E.
B lanckaert K.
Bockstal E.
Boel H.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bonnell R.
Bossuyt G.
Bourry M.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Cooreman E.
Coppens E.
Coppieters A.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debusseré F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
Desaeyere W.
De Seranno J.
Desseyne J.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dillen K.
Dupré J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.

Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Meyntens O.
Moors C.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters R.
Peeters W.
Piot F.
Poma K.
Schiltz H.
Sleeckx J.
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steverlynck A.
Steyaert R.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Thys J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Belle I.
Van Boxelaer J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh T.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vanderpoorten H.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Steenkiste F.
Vanvelthoven L.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Verniers J.
Vervaeke D.
Weckx H.
Willems G.

Windels R.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Dierickx L.
Ramaekers J.
Van Puymbroeck M.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

Ik veronderstel dat de leden die zich hebben onthouden dit deden om de reeds aangehaalde redenen.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer M. Olivier c.s. strekkende tot een beter arbeidsmarktbeleid in het Vlaamse Gewest
— 115 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heer Olivier c.s. strekkende tot een beter arbeidsmarktbeleid in het Vlaamse Gewest.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
117 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baert F.
Bascour J.
Beerden G.
Belmans J.
Beysen E.
B lanckaert K.
Bockstal E.
Boel H.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.

Voorzitter

Bonnel R.
Bossuyt G.
Bourry M.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Cooreman E.
Coppens E.
Coppieters A.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debussere F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Greve L.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
Desaeyere W.
De Seranno J.
Desseyn J.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dierickx L.
Dillen K.
Dupré J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.

Pede J.
Peeters R.
Peeters W.
Poma K.
Schiltz H.
Sleeckx J.
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Thys J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Belle I.
Van Boxelaer J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vanderpoorten H.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Steenkiste F.
Vanvelthoven L.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Verniers J.
Vervaeke D.
Willems G.
Windels R.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Ramae kers J.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, ik heb ja gestemd maar het apparaat heeft dit niet aangeduid.

De Voonitter : Ik geef er u akte van.

De Voorzitter : Ik neem aan dat het lid dat zich heeft onthouden dit heeft gedaan om de redenen eerder uiteengezet.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer A. Diegenant betreffende de Nederlandse benaming van buiten het Nederlandse taalgebied gelegen plaatsen

— 116 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voonitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heer Diegenant betreffende de Nederlandse benaming van buiten het Nederlandse taalgebied gelegen plaatsen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

119 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baert F.
Bascour J.
Beerden G.
Belmans J.
Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Boel H.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bonnel R.
Bossuyt G.
Bourry M.
Breyne P.
Bril L.

Voorzitter

Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Cooreman E.
Coppens E.
Coppieters A.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debusseré F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Loor H.
De Loore-Raeymae kers J.
Deneir A.
Desaeyere W.
De Seranno J.
Desseyn J.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dierickx L.
Dillen K.
Dupré J.
Galle M.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Meyntjens O.
Moors C.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters R.
Peeters W.
Poma K.
Schiltz H.

Sleecx J.
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steverlynck A.
Steyaert R.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Thys J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Belle 1.
Van Boxelaer J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vanderpoorten H.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Steenkiste F.
Vanvelthoven L.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Verniers J.
Weckx H.
Willems G.
Windels R.

Zich ONTHOUDEN heeft :

Ramae kers J.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van resolutie aan.

De resolutie zal aan de Vlaamse Executieve worden overgezonden.

Ik neem aan dat het lid dat zich heeft onthouden dit heeft gedaan om de redenen eerder uiteengezet.

MOTIES tot besluit van de interpellatie

tie van de heer N. De Batselier tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de DIRV-actie en het beleid rond de micro-elektronica

Hoofdelijke stemming

De Voonitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer De Batselier, enerzijds, en de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en De Grève, anderzijds, tot besluit van de interpellatie van de heer De Batselier tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de DIRV-actie en het beleid rond de micro-electronica.

Ik herinner de leden eraan dat deze materie verband houdt met artikel 107quater van de Grondwet.

Overeenkomstig artikel 51, punt 5 stemmen wij eerst over de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en De Grève, die voorrang heeft.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
75 leden hebben ja geantwoord ;
38 leden hebben neen geantwoord ;
5 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bonnell R.
Breyne P.
Bril L.

Voorzitter

Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Coppieters A.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
De Seranno J.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters R.
Piot F.
Poma K.
Schiltz H.
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.

Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.
Windels R.

NEEN hebben geantwoord :

Baert F.
Belmans J.
Boel H.
Bogaerts A.
Bossuyt G.
Bourry M.
Capoen M.
Caudron J.
Coppens E.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
Desaeyere W.
Desseyn J.
Dierickx L.
Dillen K.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes R.
Peeters W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M.
Verniers J.
Vervaeet D.

Zich ONTHOUDEN hebben :

De Loor H.
Meyntjens O.
Ramaekers J.
Van Steenkiste F.
Vanvelthoven L.

De motie is aangenomen. Conform artikel 51, punt 8 van het Reglement van Orde is de met redenen omklede motie van de heer De Batselier bijgevolg verworpen.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het ontbreken van een werkelijk mediabeleid

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Beul tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het ontbreken van een werkelijk mediabeleid.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, dames en heren collega's, mediabeleid lijkt sinds kort een erg populair onderwerp te zijn en hoewel er dringend van enig beleid sprake zou moeten zijn, meen ik te mogen vaststellen dat de mediapolitiek, met nadruk op „politiek”, die de voorbije jaren in elkaar werd geknutseld, ook nu nog niet wordt omgevormd in een „beleid”.

Wie op een ernstige wijze van een beleid werk wil maken, laat zich bij voorkeur inspireren door mensen die iets over deze aangelegenheid kennen of waarvan ten minste van verondersteld kan worden dat zij op een onafhankelijke wijze een stand van zaken ter zake kunnen formuleren.

Vlaanderen heeft drie cents die zich met de communicatiewetenschap inlaten en hieromtrent wetenschappelijk onderzoek verrichten. Men kan moeilijk ontkennen dat in het verleden en ook nu nog met de resultaten van dit onderzoek – voor zover zij dan al in „politieke” kringen gekend waren – enige rekening werd gehouden. Integendeel. Het wetenschappelijk onderzoek en de politieke beleidsverantwoordelijken schijnen elkaar op het mediavlak niet te kennen of moet ik zeggen dat zij elkaar bij voorkeur uit de weg gaan? Wetenschappelijke opdrachten zijn er bij mijn weten nog niet toegewezen ook al hebben we dus drie communicatiedepartementen, met name Leuven, Brussel en Gent.

Ik wil u, mijnheer de Minister, dan ook naar uw intenties hieromtrent vragen. Bent u van zinnens de weten-

De Beul

schappelijke wereld bij het beleid dat u kennelijk wil gaan voeren, voorafgaandelijk te betrekken? Of ligt het in uw bedoeling bepaalde politieke mediaplannen zonder enige kritische en/of wetenschappelijke toets zonder meer uit te voeren?

Al maanden loopt u te koop, mijnheer de Minister, met het mediabeleid dat u zal voeren. U schrikt daarbij niet terug – u vond dit zelfs deontologisch verantwoord – om als voogdijminister van de BRT een boek voor te stellen dat de afbraak van het BRT-instituut vooropstelt.

Mag ik er u ter zake aan herinneren dat over de afbraak van het BRT-monopolie geen eensgezindheid bestaat binnen de Vlaamse Executieve? Terugvallen op de passus die de nationale regering in haar regeringsverklaring heeft opgenomen en waarin gesteld wordt dat het monopolie van de BRT door een systeem van mededeling zal worden vervangen, heeft voor ons in de Vlaamse Raad geen enkele waarde, mijnheer de Minister, want de nationale regering is in deze materie niet bevoegd en zoals gesteld is de Vlaamse Executieve het over deze materie niet eens.

Reeds maanden kondigt u een mediabeleid aan en nog steeds werd de academische wereld niet geraadpleegd noch met enige opdracht belast. De reden is duidelijk, nu voor een paar weken de PW met haar mediaplan voor de dag en vooral voor de pers kwam, een mediaplan dat reeds grotendeels in het door u voorgestelde boek naar voor werd gebracht en dat ongetwijfeld de platvloerse commercialisering van ons omroepbestel wil inluiden.

Wie echter een degelijk en verantwoord beleid wil voeren, laat zich niet alleen leiden door louter politieke plannen. En op dat vlak verliezen uw intenties, mijnheer de Minister, hun geloofwaardigheid. Sta me toe hierbij even te verwijzen naar onze noorderburen, een land waar de PW voor bepaalde media-opvattingen nog al eens op terugvalt.

– **Mevrouw G. Devos, Eerste Onder-**

voorzitter, treedt als Voorzitter op.

Ik wens u daarbij het rapport „samenhangend mediabeleid” van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid onder de aandacht te brengen. Een rapport dat weliswaar betrekking heeft op de Nederlandse situatie en dat ik niet inhoudelijk in deze tussenkomst wil betrekken. Wel het bestaan van een dergelijk rapport en het bestaan van maar liefst 14 „voorstudies en achtergronden mediabeleid” wil ik u signaleren. Kortom, het bestaan en de werking van een wetenschappelijke Raad die naast voorstudies een gefundeerd rapport van 275 bladzijden over een samenhangend mediabeleid weet voor te leggen.

De vrees bestaat bij mij, mijnheer de Minister, dat, zoals dit jammer genoeg in onze politieke zeden stilaan gewoon is geworden, u tijdens de ambtsperiode waarover u beschikt op een drafje een aantal hervormingen wil invoeren die nadien door anderen weer worden uitgehold, afgezwakt, niet uitgevoerd of eenvoudig opnieuw worden gewijzigd.

Beslissingen en/of hervormingen die noch bij de ene noch bij de andere groep geïnspireerd zijn door gefundeerde opvattingen maar enkel uiting geven aan louter politieke opties achten wij uit den boze.

U heeft ons daar, mijnheer de Minister, in het voorbije jaar reeds meerdere malen op vergast. Ik veroorloof mij dan ook een aantal van deze zogenaamde „beleidsbeslissingen” op een rijtje te plaatsen. De niet-openbare radio's, zoals de lokale radio's sinds 6 mei jongstleden worden genoemd, liggen haast evident als eerste in uw en dus ook in mijn belangstelling. Ook al heeft u tijdens de commissievergaderingen bij hoog en laag beweerd dat de naam niet-openbare radio's van weinig belang was, de daaropvolgende interpretaties van wetteksten en adviezen van de Raad van State hebben het tegendeel aangetoond. Hoe zwak en dubbelzinnig bepaalde redeneringen daarbij zijn, wil ik u met dit voorbeeld aantonen. In zijn advies op het voorstel van decreet van collega Grootjans houdende er-

kenning van de vrije radio's stelt de Raad van State dat het verbod op handelsuitzendingen alleen op de openbare omroep betrekking heeft.

Deze stelling wordt meteen door u, mijnheer de Minister, en door een aantal van uw geestesgenoten als zijnde de wet verklaard.

De nieuwe terminologie die u aan de lokale radio's opdringt, wil deze stelling alleen maar expliciet benadrukken door de negatie van de term „openbare omroep”. Lokale radio's heten voortaan niet-openbare radio's en bekrachtigen alleen door hun naam het zogenaamd ontbreken van reclameverbod. Dat u door deze naamwisseling een ander advies van diezelfde Raad van State compleet naast u neerlegt, is kennelijk niet uw zorg.

Dat u daardoor niet alleen dubbelzinnig overkomt maar tevens enige – bewust gecreëerde – onduidelijkheid in het leven roept, heeft weinig met het door u zo vaak in de mond genomen mediabeleid te maken en maar des te meer met belangenpolitiek.

De heer A. De Beul (VU), Ondervoorzitter van de Raad, interpelleert over het ontbreken van een werkelijk mediabeleid

De Beul

Op het antwoord dat deze materie niet tot de bevoegdheid van deze Raad behoort, wil ik meteen naar het vorige verwijzen, waaruit blijkt dat de naamverwisseling niet zonder reden gebeurde en ook op een nationale materie inspeelt en wil ik u voor de duidelijkheid attent maken op de 2e alinea van artikel 16 van het zogenaamde koninklijk besluit-Willockx, waarin gesteld wordt dat reclameuitzendingen verboden zijn. Het betreft hier een uitvoeringsbesluit dat, zolang daarin geen wijzigingen worden aangebracht, ondubbelzinnig valt te interpreteren. Jammer genoeg biedt zelfs het bestaan van dergelijke KB's niet eens de rechtszekerheid die men er van zou verwachten.

Het koninklijk besluit van 1966 met betrekking tot de kabeldistributie laat in dezelfde materie geen al te frisse indruk inzake naleving zien, al wens ik meteen aan te vullen dat u, mijnheer de Minister, daarin niet de verantwoordelijkheid draagt, maar nu inzake RTL wel de gevolgen ondervindt.

Gelukkig is sedert vorige week het voornemen van RTL om met Vlaamse programma's op de Vlaamse kabeldistributie te komen ongedaan gemaakt.

Om nog even door te gaan op het onderwerp van de niet-openbare radio's, wens ik stil te staan bij de door u geïnstalleerde Raad voor niet-openbare radio's. Over de samenstelling van de Raad zal ik het maar niet hebben, ook al is deze niet verenigbaar met het Cultuurpactdecreet. Er is namelijk een te sterk „blauw” overwicht.

Eerder stel ik mij vragen rond de werking van deze Raad. Momenteel is de Raad voor niet-openbare radio's naast de officiële installatie slechts éénmaal samen geweest en ligt het huishoudelijk reglement nog ter bespreking en goedkeuring én van de Raad én van de Executieve.

Voor een Raad voor niet-openbare radio's die weldra drie maand geïnstalleerd is, toch wel een merkwaardig resultaat. Verwonderlijk is dit niet, deze Raad heeft nog geen ondersteunend secretariaat, beschikt over nog geen enkel dossier of document, had dan

ook nagenoeg geen reden om bijeen te komen. En toch liggen ondertussen, als ik de pers mag geloven, meer dan 700 erkenningsaanvragen van lokale radio's op behandeling te wachten.

Kan mijnheer de Minister mij daarover enige toelichting bezorgen en mag ik vragen wat er momenteel met al deze dossiers op uw kabinet gebeurt en hoe en wanneer deze aan de Raad zullen worden overgemaakt ?

Waar ziet u deze Raad voor niet-openbare radio's in het toekomstig algemeen mediabeleid functioneren ? Wordt deze Raad een onderdeel van de Mediaraad, en hoeveel raden of deelraden wenst u eigenlijk nog op te richten en/of eventueel te handhaven ?

Trouwens de Programmaraad, zoals voorzien in het omroepdecreet van 1979 en zelfs het Cultuurpactdecreet van 1974, is nog steeds niet opgericht. Een feit waardoor momenteel nog andere adviesraden binnen het BRT-bestel niet vernieuwd worden of kunnen worden.

Voor een minister uit de partij die het gebrek aan inspraak en sancties vanwege de kijkers en luisteraars aan de kaak stelt, komt u, mijnheer de Minister, ook in deze materie weinig geloofwaardig over.

Natuurlijk ziet u het probleem liever opgelost door het verlenen van zendtijd voor politieke zendgemachtigde verenigingen, die op basis van de wet van kijk- en luistercijfers onvermijdelijk de weg van de commercialisering, vervlakkings en vertrouwen zullen kunnen opgaan.

Sanctionering in de vorm van zendtijdvermindering is immers een fictie en stellen dat een dergelijk systeem, wanneer het niet voldoet, zal worden afgebouwd, is gewoon boerenbedrog.

Kan u, mijnheer de Minister, eigenlijk wel een samenhangend mediabeleid opzetten ? Het probleem van de reclame is voornamelijk een nationale materie, ook de technische aspecten inzake kabeldistributie en inzake het kabelgebruik in het algemeen vallen buiten uw beslissingsbevoegdheid. En wat

met de geschreven pers ? Ook dit valt onder het nationale Parlement. Wat gebeurt er met de steun aan de opiniërs ? De persraad ? Wat inzake redactiestatuten zowel bij de geschreven pers, nationaal, als bij de radio en televisie, Gemeenschap ? Wat met de statuten van het creatieve en technische personeel ? Het recht van antwoord is, tegen het advies van de Raad van State in, bij wet en niet bij decreet geregeld. De regeringsmededelingen zijn nationaal, de mededelingen van de Vlaamse Executieve behoren tot de bevoegdheid van de Raad maar zijn nog niet bij decreet geregeld. Welke rol gaat de overheid spelen inzake teletext, viedata, satelliettelevisie en welke overheid is in deze materie bevoegd ?

En wat met de video, de auteursrechten op audiovisuele en geschreven werken ? Mediabeleid slaat, mijnheer de Minister, ook op het boek, het toneel, de opera, de film. Domeinen die trouwens niet in alle aspecten tot de bevoegdheid van deze Raad behoren en waarvoor een aantal – soms tegenstrijdige – deelregeringen zijn uitgewerkt. Maar wat met betrekking tot de vaste prijsbinding voor boeken, welke intenties heeft u ten aanzien van het bibliotheekdecreet, de organisatie voor lectuurbegeleiding en zelfs de bibliotheekopleiding ? Welke rol kent u toe aan de adviesstructuur voorzien door het bibliotheekdecreet ?

Waar plaatst u deze mediaraad ? En mag ik naar uw beleidsopvattingen vragen over initiatieven als mediabib, de rol van het Klank- en Beeldcentrum, de audiovisuele dienstverlening binnen de bibliotheken, de toekomst van Belga – van Ibel zal ik maar zwijgen – de overheidsvoorlichting en nog een aantal sectoren – het mediaonderwijs bijvoorbeeld – waarvoor deze Raad slechts gedeeltelijk of niet eens bevoegd is.

Spreken over een globaal mediabeleid, mijnheer de Minister, is veel makkelijker dan effectief een gefundeerd beleid uit te stippelen. En zolang u media blijft beperken en verenigen tot een aantal door u geviseerde en begeerde deelregeringen, zolang u beleid blijft vertalen in opties die uit-

De Beul

sluitend beantwoorden aan belangenpolitieke overwegingen, zolang u geen uitsluitel geeft over het globale karakter van het mediagebeuren waarin ieder medium een specifieke benadering verdient, zolang u, mijnheer de Minister, onder meer de academische wereld niet in dit voorondersteld en vooropgesteld beleid weet te betrekken, zolang komt er noch een ernstig, noch een globaal mediabeleid en blijft uw politiek een belangenpolitiek van het voldongen feit. **(Applaus bij de leden van de W)**

De Voorzitter : De heer Van Belle heeft het woord.

De heer 1. Van Belle : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en mijnheer de Minister, waarde collega's, ik weet dat ik slechts over 5 minuten spreektijd beschik. Ik zal bijgevolg pogen bondig te zijn.

De Voorzitter : Dat is het reglement,

De heer 1. Van Belle : Dat is inderdaad het reglement.

Het is zó dat het mediabeleid de laatste maanden in een sterke stroomversnelling is gekomen. Misschien is dit gedeeltelijk te wijten aan RTL, die zinnens was, eind van dit jaar, aan Nederlandstalige televisie-uitzendingen te doen. Misschien is het te wijten aan de goedkeuring van het decreet op de niet-openbare radio's die ontegensprekelijk een prikkel zijn; misschien is het te wijten aan een passus uit de regeringsverklaring van Martens V, waarbij de Eerste Minister beloofde maatregelen te nemen opdat het feitelijke monopolie vervangen zou worden door het stelsel van mededinging.

Mijns inziens is de snelle stroomversnelling te wijten aan de enorme technologische evolutie die wij vandaag met onze nieuwe media-technieken kennen. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan de meer-capaciteit van Coaxiabel-kabel, glasvezelkabel, en verder aan de viewdata, teletekst en dergelijke.

Om dit alles naast de problematiek van de bevoegdheden, die de heer De Beul terecht heeft aangehaald, zo goed mogelijk op te vangen wil de

PW inzake het mediabeleid zo snel mogelijk een brede discussie over het globaal mediabeleid tussen alle betrokkenen op gang brengen. Wij hebben dat onderlijnd in onze toespraak over de niet-openbare radio's. Het meest aangewezen orgaan lijkt ons daarvoor de Hoge Raad voor het Mediabeleid, waarin de aanwezigheid dient te worden gewaarborgd, enerzijds, van radio, televisie, kabelmaatschappijen, privé-produktiemaatschappijen, uiteraard de geschreven pers en anderzijds ook redacteurs, uitgevers en directie. Deze Raad zal trouwens enkel een adviserende rol worden toebedeeld tegenover de beslissende overheid.

Dames en heren, die Hoge Raad voor Mediabeleid werd sinds jaren aangekondigd, maar werd nog altijd niet geïnstalleerd. De verantwoordelijkheid daarvoor mag niet aan de huidige Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, de heer Poma, worden toegeschreven.

Vernam ik niet onlangs dat de heer Swaelen, Voorzitter van de CVP, op een open partijdag over mediabeleid zei: „dat de Mediaraad sinds 1970 werd aangekondigd, maar nog niet is geïnstalleerd omdat men zich vastbijt in steriele discussies over de samenstelling van dit overlegorgaan.”

Men vergeet hier blijkbaar dat het de CVP is die de oprichting van zo een mediaraad tot op heden heeft belemmerd, vermits jarenlang de opeenvolgende CVP-Ministers, verantwoordelijk voor cultuur- en mediabeleid, dit dossier in de kast hebben gestopt.

Mijnheer de Minister, wij hopen nu dat u daaraan een andere wending zal geven. Het zou bijgevolg aangenaam zijn van u te mogen vernemen welke uw plannen zijn in verband met de installatie van de Hoge Raad voor Mediabeleid.

Waar ik de heer De Beul wel kan volgen is waar hij de vraag stelt of wij niet meer moeten gebruik maken van het wetenschappelijk onderzoek, waarmee zich drie communicatiedepartementen in Vlaanderen inlaten, of wij met andere woorden de wetenschappelijke wereld niet méér moeten be-

trekken bij het mediabeleid.

Collega De Beul had het regelmatig over „politieke” mediaplannen. De PW is, als eerste politieke formatie, met een globaal mediaplan naar buiten gekomen – wij zijn daar lier op – mediaplan, waarin zij de uitbouw van een dubbel omroepbestel beoogt met, enerzijds, een hervormde etheromroep met opsplitsing van de netten naar de BRT en de zendgemachtigde verenigingen, met andere woorden de publieke sector, de publieke sfeer, het openbaar omroepbestel en, anderzijds, een verregaande ontsluiting van de kabelomroep, zodat ook onafhankelijkke privé-groepen hun producties aan de man kunnen brengen. Dat noemen wij de privé-sfeer of het privé-omroepbestel.

In verband met de kabelomroep, moet ike even onderlijnen dat aan privé-groepen de mogelijkheid moet worden gegund de kabel te gebruiken om lokale, regionale en landelijk gerichte totaalprogramma's aan te bieden. Dit veronderstelt – en dat weten wij ook – een kaderwet of een decreet, waarin ook aan de geschreven pers waarborgen moeten worden voorbehouden, meer bepaald waarborgen om op minimum de helft van het maatschappelijk kapitaal van de privé-groepen te kunnen intekenen.

Aangezien wij als eerste politieke formatie een globaal mediabeleid hebben voorgesteld, kan men zich de vraag stellen welk politiek of globaal mediabeleid door de CVP en VU wordt vooropgesteld. Inderdaad, mijnheer De Beul, kan het nodig zijn dat een politiek mediaplan vooraf aan een wetenschappelijk of kritisch onderzoek moet worden onderworpen. Maar om dit doel te bereiken dient men echter zelf over een eigen mediaplan te beschikken. Het is gemakkelijk kritiek uit te brengen op het mediaplan van de PW, zoals u misschien onrechtstreeks heeft gedaan, doch wij zouden het ten zeerste op prijs stellen te vernemen welk uw alternatief inzake mediabeleid is, welke visies u terzake heeft en ons kan aanbieden opdat wij ook eventueel onze kritiek zouden kunnen laten gelden.

Ten slotte wens ik van de Gemeenschapsminister van cultuur te verne-

Van Belle

men hoever het staat met de werkzaamheden in verband met de 700 dossiers, de 700 erkenningsaanvragen die tot u werden gericht inzake de niet-openbare radio's. Het zou mij verheugen, mijnheer de Minister, te mogen vernemen in hoeverre de werkzaamheden van de Raad van de niet-openbare radio's zijn gevorderd. **(Applaus bij de PVV)**

De Voorzitter : De heer Temmerman heeft het woord.

De heer G. Temmerman (op de tribune) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zou van deze interpellatie gebruik willen maken om de Minister een verzoek voor te leggen. De heer De Beul heeft er zopas aan herinnerd, dat de kabeltele-distributie nog steeds een nationale **maai**rie is. Nochtans vraag ik u bij de Minister van PTT en de Staatssecretaris van PTT van de nationale regering, te willen aandringen opdat een einde zou worden gesteld aan de discriminatie waarvan een groot aantal Vlamingen vandaag nog het slachtofer is in verband met het doorzenden van Britse programma's via de televisiedistributie.

Zoals u weet, bestaat er op dit ogenblik geen akkoord tussen ons land en de BBC om haar programma's over te nemen. Reeds jaren wordt daarover onderhandeld, maar tot nu toe zonder resultaat. Op dit ogenblik zijn die onderhandelingen blijkbaar in een gunstig stadium getreden. Desondanks is, strikt genomen, het overnemen en doorzenden van de BBC-programma's nog steeds niet toegelaten. Ook de Minister kan daarvoor geen toelating geven. Niettemin zijn, sedert geruime tijd, in bepaalde delen van Vlaanderen die programma's dagelijks te zien, niet alleen in Oostende waar ze rechtstreeks uit de ether kunnen worden opgenomen, maar ook verder in het Vlaamse land waar zij dank zij interconnectie naar toe gaan, zelfs tot op een paar kilometer van de stad Gent. Enkele dagen geleden heeft de Gentse kabeldistributie een poging gedaan om, bij wijze van proefneming, voor één week de BBC-programma's eveneens op haar netten te sturen. Binnen de 24 uur is deze

voorzending door de RTT weer stopgezet met op de koop toe het dreigement tot intrekking van de zendvergunning en tot verzegeling van de installaties. Vorige week heb ik deze discriminatie in de Kamer aangeklaagd, omdat hier zeer duidelijk een onderscheid wordt gemaakt tussen bepaalde delen van Vlaanderen waar men ongestoord die programma's kan volgen niettegenstaande, het terzake ontbreken van internationale akkoorden en aan de andere kant wordt zeer streng opgetreden tegen bepaalde maatschappijen, die hetzelfde aanbod aan hun kijkers willen brengen.

Ik vraag u dus, mijnheer de Minister, er bij uw collega's van de nationale regering te willen op aandringen om aan deze, naar mijn mening onrechtvaardige situatie een einde te maken en ofwel de wet te doen toepassen waardoor het doorzenden van die programma's en de interconnecties tussen de netten wordt verboden ofwel de doorzending overal toe te laten. Er mag niet met twee maten worden gemeten.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen (op de tribune) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik wens mij aan te sluiten bij de interpellatie van de heer De Beul. Ik vind dat hij terecht het probleem heeft gesteld van een ernstig mediabeleid in onze Gemeenschap. Ik herinner mij trouwens nog een jaar of twee geleden, een interpellatie van de heer Grootjans, waarin hij op indrukwekkende wijze het probleem stelde van de relatie geschreven pers, televisie en de handelspubliciteit.

Aansluitend bij wat de heer Van Belle heeft gezegd, wens ik te onderlijnen dat wij vanuit onze fractie zeker niet afkerig staan ten opzichte van een ernstig mediabeleid. Integendeel, wij zullen Minister Poma steunen bij elk initiatief dat hij op dat vlak wenst te nemen. Immers, onlangs hebben wij nog een open partijdag gehouden waarbij een poging werd gedaan de boeiende materie van het mediabeleid en van al de nieuwe elementen die ons de volgende jaren zullen wor-

den aangeboden, te onderzoeken. Ik druk de hoop uit dat een gesprek over deze belangrijke materie ook in de Vlaamse Raad op gang zou worden gebracht.

Het feit dat tot nu toe geen ernstig mediaberaad is geweest, is niet alleen de fout van de Minister die tot nu toe voor deze materie bevoegd was. Mevrouw De Backer heeft ernstige inspanningen ondernomen om een gesprek tot stand te brengen tussen de journalisten, de televisie, de geschreven pers en de verschillende betrokken instanties van het mediabeleid.

Ik onderlijn nogmaals dat het onze wens is te komen tot een dergelijke mediaraad en dat wij elk initiatief op dat vlak zullen steunen.

Dames en heren, mijn grote bezorgdheid in dit verband blijft dat al het nieuwe dat ons te wachten staat, moet worden gedomineerd door het grote basisprincipe dat de vrije meningsuiting in ons land met alle middelen moet worden gewaarborgd.

We moeten ons er over bezinnen of de huidige middelen om deze vrije meningsuiting te beschermen, voldoende zijn en of ze niet moeten worden gewijzigd. Eveneens moeten wij er over nadenken hoe wij in de toekomst het evenwicht tussen de geschreven pers en de nieuwe media kunnen bewaren. Wij zijn niet zover verwijderd van de dag dat de TV de brievenbus zal worden van alle mogelijke informatie, die langs deze weg onze huiskamers zal binnenkomen. Wij hebben ooit een commissie gehad waar nieuwe technieken zoals de viewdata werden besproken. Moeten wij werkelijk evolueren naar een conflictsituatie tussen de BRT, wat ons Vlaams Gewest betreft, en de geschreven pers, of kunnen wij in Vlaanderen komen tot een samenspraak waar gezamenlijk het beheer, de uitbreiding en de commercialisatie van een hele reeks nieuwe mediatechnieken kan worden bepaald ?

Mijnheer de Minister, het zijn zovele vragen die ons niet onverschillig kunnen laten. Mij aansluitend bij deze interpellatie, wens ik het volgende te beklemtonen.

Ten eerste, wij wensen tot een media-

Verhaegen

raad te komen.

Ten tweede, wij wensen ernstig te onderzoeken of het evenwicht tussen de geschreven pers en de BRT niet wordt verbroken en wat wij in dat verband kunnen doen.

Ten derde, wij moeten ernstig het probleem van de handelspubliciteit onderzoeken. Mijn bekommernis is dat dit niet overhaast zou gebeuren, maar op het juiste ogenblik, wanneer wij juridisch en commercieel zeker zijn dat we deze stap kunnen doen zonder de publieke opinie, maar ook alle instanties die betrokken zijn bij het media-beleid, niet voor het hoofd te stoten.

Ten vierde, wij wensen dat de vrije meningsuiting in dit land gewaarborgd blijft. Ik wil niet aan de klaagmuur staan over de objectiviteit van om het even welke vorm van media, maar de bezorgdheid daaromtrent bestaat bij vele mensen tot welke ideologische strekking zij ook behoren. Het zal een bestendige uitdaging blijven hoe wij de objectiviteit, vooral wat de officiële instanties betreft, kunnen behouden.

Ten vijfde, persoonlijk voel ik zeer veel voor een adviescommissie, die alle nieuwe technieken gemeenschappelijk én door de BRT én door de geschreven pers én door de nieuwe privé-organismen, die zich zullen bezighouden met de nieuwe informatietechnieken, onderzoekt, meer bepaald op welke manier ook commercieel deze nieuwe technieken optimaal kunnen worden benut met eerbiediging van de individuele mogelijkheden en hoe kan worden vermeden dat een monopolie door wie dan ook wordt uitgeoefend. **(Applaus op verschillende banken)**

De Voorzitter : De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem : Mijnheer de Voorzitter, ik wens in het kort te zeggen dat ik mij kan aansluiten bij het betoog van collega Temmerman. Als stadsgenoot kan ik getuigen dat er te Gent grote misnoegdheid heerst omdat de BBC niet kan worden ontvangen. Wij ervaren dat als een disci-

minatie en wij verzoeken de Executieve te willen bemiddelen om daaraan zo vlug mogelijk een einde te maken.

De Voorzitter : De heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, bij het lezen van uw uitvoerige nota, geachte collega De Beul, heb ik mij de opmerking gemaakt dat er momenten in het leven zijn dat men in een begenadigde toestand verkeert en dat de woorden, de zinnen en gedachten als een niet te stuiten machtige en prachtige vloed u overweldigen en benevelen.

Daarbij komt men onder de indruk van een pantheïstische filosofie, die Multatuli omschreef met de woorden „alles is in alles”. Hoe anders moet ik uw interpellatie uitleggen ? Want u alleen stelt mij meer vragen dan al de leden van de Executieve samen zouden kunnen antwoorden.

Uw interpellatie bevat inderdaad stof voor niet minder dan een twintigtal interpellaties, vermits u mij vraagt, in het kader van het mediabeleid, wat mijn intenties zijn over de volgende punten.

1. De geschreven pers, de opiniepers ;
2. de persraad ;
3. de redactiestatuten zowel bij de geschreven pers, (nationaal) als bij de radio en televisie ;
4. de statuten van het creatieve en technisch personeel ;
5. het recht van antwoord ;
6. de rol van de overheid inzake televisie, viewdata, satelliettelevisie ;
7. de problemen rond het boek ;
8. de problemen rond het toneel ;
9. de problemen rond de opera ;
10. de problemen rond de film ;
11. de vaste prijsbinding voor boeken ;
12. het bibliotheekdecreet ;
13. de organisatie voor lectuurbegeleiding ;
14. de bibliotheekopleiding ;
15. de rol van de adviesstructuren voorzien door het bibliotheekdecreet ;
16. mediabib ;

17. het klank- en beeldcentrum ;
18. de audio-visuele dienstverlening binnen de bibliotheken ;
19. de toekomst van Belga ;

- De heer J. Pede, Voorzitter, treedt op nieuw als Voorzitter op.

20. de overheidsvoorlichting ;
21. het media-onderwijs.

Ik ben wel bereid op elk van deze vragen te antwoorden, voor zover deze materie valt onder mijn bevoegdheid, op voorwaarde dat u voor elk een afzonderlijk ke interpellatie indient of een afzonderlijke vraag stelt. Want nu is het, om het met Goethe te zeggen, van het goede te veel.

Laten wij het dus vandaag voorlopig houden bij het onderwerp van uw ingediende interpellatie : het mediabeleid in de beperkte zin ervan.

Hier treft mij, wat mij ten zeerste verwondert, de nogal verwarde, niet rationele aanpak van deze interpellatie, die soms meer heeft, wat de vorm betreft, van een scheldpartij dan van een ernstige aanpak.

In de Nederlandse literatuur zijn sommige scheldpartijen onder auteurs wel beroemd, maar hier doet zulks niets ter zake. Het is trouwens veel gemakkelijker te insinueren, dan te bewijzen. U schijnt vandaag bijzonder slecht geïnspireerd en gedocumenteerd. Meer nog, uw documentatie is blijkbaar zoek. Ik wil antwoorden met feiten op enkele van uw insinuaties.

1. De benaming van de niet-openbare radio's.

Hierover bestond betwisting tussen enerzijds vrije, en anderzijds lokale of regionale radio's. De Executieve, bij de bespreking van mijn voorontwerp, besliste noch het woord vrije, noch het woord lokale of regionale te gebruiken maar „niet-openbare”, in tegenstelling tot de openbare, de BRT.

Dat de naamverwisseling volgens u, collega De Beul, niet zonder reden gebeurde, dus doelbewust, onder andere in verband met de reclame, bewijst alleen uw kwade trouw.

De heer A. De Beul : Het is toch een feit.

Minister K. Poma : Ik antwoord u met feiten.

2. De handelsreclame in de niet-openbare radio's.

Handelsreclame in radio en TV is tot nader order een nationale aangelegenheid. Daarom heb ik mij verzet tegen de opname in het decreet op de niet-openbare radio's van een verwijzing terzake. Dit is zo juist dat twee collega's hierover bij het nationaal parlement wetsvoorstellen hebben ingediend. Collega Van Elewyck wil dat het parlement zich uitsprekt over het verbod om reclame in de niet-openbare radio's te voeren en collega Smet wil het probleem van de reclame overgeheveld zien van het nationaal parlement naar de Gemeenschappen.

Vermits het niet voeren van reclame geen voorwaarde is, waaraan de niet-openbare radio's moeten voldoen, zal bij het onderzoek om na te gaan of een radio erkend kan worden, de reclame geen rol spelen.

Dat wil niet zeggen dat wij het advies van de Raad van State dat op het voorstel van decreet van collega Grootjans houdende erkenning van de vrije radio's stelt dat het verbod op handelsuitzendingen alleen op de openbare omroep slaat, als wet beschouwen. Dat wil ook niet zeggen dat wij het koninklijk besluit Willockx als een wet beschouwen, daar een koninklijk besluit geen wet is.

Dat wil wel zeggen, dat ik van mening ben dat zo vlug mogelijk, in het belang van iedereen, het wettelijk antwoord moet komen op de vraag of reclame bij de niet-openbare radio's nu mag of niet mag. Ik vraag niets liever dan dat het wetsvoorstel Van Elewyck ter stemming komt in Kamer en Senaat, zodat deze materie ook bij wet, hetzij in de ene, hetzij in de andere zin, geregeld wordt. Dat voor het probleem van de handelsreclame.

3. De Raad van de niet-openbare radio's werd samengesteld, wat u er ook over moge zeggen, volgens het Cultuurpact.

In de twee maal negen vertegenwoordigers is de Vlaams-nationale strekking in elke groep telkens vertegenwoordigd. Ik mag u er ook op wijzen

dat de Raad werd samengesteld door de Vlaamse Executieve, waarin alle belangrijke fracties van de Vlaamse Raad zitting hebben.

4. Dat die raad nog geen ondersteunend secretariaat heeft, is weer eens een onwaarheid. Sinds 1 december heeft die raad een administratieve cel bestaande uit 5 personen. Deze 5 medewerkers zijn thans bezig de ongeveer 800 dossiers te onderzoeken om aan de Raad van niet-openbare radio's de nodige verslagen te kunnen voorleggen.

Het was de bedoeling om in deze cel 5 tewerkgestelde werklozen aan te werven. Na 2 maanden wachten kregen wij negatief antwoord van de bevoegde nationale Minister. Daarom hebben wij beslist de tewerkgestelde werklozen toch aan te werven en ze te betalen op de begroting van cultuur.

5. De heer De Beul raakt in het kort het probleem RTL aan.

Het verwondert me dat hij geen gelukwensen overheeft voor het besluit dat de Vlaamse Executieve op 10 november 1982 heeft genomen om mijn voorstel, te weten dat alles in het werk gesteld moet worden om een RTL-programma - Nederlands - dat speciaal op Vlaanderen is gericht te weren.

Graag wil ik enkele toelichtingen geven van de motivatie die aan de basis ligt van mijn voorstel.

Deze is te vinden in de waarborgen die ik wens te geven aan het bestaan van een pluriforme pers in Vlaanderen.

Het toelaten van een dergelijk RTL-programma zou de kranten en vooral de weekbladen beroven van circa 1 miljard aan publiciteitsinkomsten en zou de doodsteek betekenen voor verschillende uitgevers. Tevens wensten wij niet dat aan RTL een monopoliepositie gegeven werd op de publiciteit tsmarkt.

Ik meen dat deze visie een essentieel onderdeel van een mediabeleid mag worden genoemd waarnaar consequent is gehandeld. Beweren dat wij de media „platvloers willen commercialiseren” is dan ook, om in uw terminologie te blijven, een vorm van boe-

renbedrog.

6. Wat betreft het aantal uren zendtijd voor derden doe ik de Raad opmerken dat het BRT-decreet een maximum van 50 procent van de zendtijd van de BRT Nieuwsdienst voorziet.

Dit decreet werd door de voorlopers van deze Vlaamse raad, de Cultuurraad aangenomen.

Op dit ogenblik bedraagt het aantal uren zendtijd 30 procent van het toegelaten maximum van 50 procent. Een voorstel ligt op de tafel van de Vlaamse Executieve om de zendtijd lichtjes te verhogen.

Ondertussen steunden wij ook de voorstellen Van Ooteghem en Delahaye om kleine derden gewaarborgde zendtijd te geven. Wij drijven dus langzaam het aantal uren op, steeds binnen het decreet, dat, ik herhaal het, uw goedkeuring weg droeg, maar dat u vandaag schijnt te verloocheunen.

7. U verwijst ook naar Nederland, waar alles zo veel degelijker en zoveel ernstiger is. U lijdt blijkbaar aan een minderwaardigheidscomplex ten overstaan van Nederland.

Ik zal één voorbeeld geven, één voorbeeld dat ik zelf heb beleefd, hoe de Nederlandse politici hun mediabeleid behandelen.

Toen ik op 27 januari 1982 in Den Haag aanwezig was bij het ondertekenen van het Taalunieverdrag verwees mijn Nederlandse collega Van Der Louw van CRM het gehele Delta-project, om samen met Vlaanderen een gemeenschappelijk radioprogramma te beginnen, via een nieuwe, afzonderlijke zender, naar de vergeethoek. Hij had, alvorens deze beslissing te nemen, niemand geraadpleegd, zelfs niet de ambtenaren van zijn administratie die het project hadden voorbereid.

En nochtans, aan de voorbereiding van dit Delta-project zijn jaren ernstige en vlijtige studies voorafgegaan in verschillende commissies bevolkt met deskundigen uit de academische en mediawereld.

Ik *zou* dus zeggen, collega De Beul,

Poma

hou op met dat geklets over de superioriteit van de Nederlandse politici.

Dit wil niet zeggen dat ik de academici niet zal raadplegen, evenals andere deskundige betrokkenen. Het door u geciteerde rapport van de Wetenschappelijke Raad van het Regeringsbeleid samen met de reeds verschenen voorstudies — alsmede vele andere rapporten ook uit onze eigen centra voor communicatiewetenschap worden gebruikt voor de voorbereidende teksten die gemaakt worden voor de nota Mediabeleid die eerlang aan de Vlaamse Executieve voorgelegd wordt. Wat dat Nederlands rapport betreft, dat inderdaad zeer goed is, wil ik u zeggen dat op de dag dat het gepubliceerd werd — 8 september 1982 — mijn media-adviseur op werkbezoek bij de NOS was. Hij heeft het toen meegebracht en ik had het dus terzelfdertijd als mijn Nederlandse collega voor wie het bestemd was.

Uit wat voorafgaat kan men, in verband met het mediabeleid, reeds enkele conclusies treffen :

1. de nodige maatregelen worden genomen om over te gaan tot de erkenning van de niet-openbare radio's ;
2. de zendtijd van de zendgemachtigden wordt langzaam uitgebreid binnen het kader van het decreet, terwijl ook zendtijd gegeven werd aan de kleinere politieke formaties ;
3. in het kader van de bescherming van onze Vlaamse dag- en weekbladers werd aan RTL-Nederlands geen toestemming gegeven om gebruik te maken van de kabel.

Dit zijn feiten, 3 belangrijke realisaties, die in minder dan 1 jaar genomen werden. Nog nooit werd zoveel gedaan op zo korte tijd.

Wat nu de rest van het mediabeleid betreft met inbegrip van onder andere de mediaraad, de problemen rond de kabeltelevisie, enzovoort hoop ik binnen de maand, dus kort na nieuwjaar, bij de Executieve, hierover een ontwerp neer te leggen. U zult begrijpen dat ik vandaag geen commentaar geef op een nota die voor de Executieve bestemd is. Maar een ding wil ik u

toch zeggen.

Interpellieren over een globaal mediabeleid, collega, is veel gemakkelijker dan een effectief en een gefundeerd beleid uitvoeren. Interpellieren waarbij men de bal bestendig mis slaat, bovendien getuigt van kwade trouw, de verdachtmakingen op mekaar stapelt, kan iedereen. Ik had van u iets anders verwacht dan de vodjes papier die ik heb moeten lezen.

Ten slotte wil ik gaarne bij mijn collega's van de nationale regering bemiddelen in verband met het door de heren Temmerman en Van Ooteghem gestelde probleem. **(Applaus bij de PW en de CVP)**

De heer J. Valkeniers : Dat was nu eens echt een uiteenzetting voor de Wilrijkse gemeenteraad !

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik wil vooraf toegeven dat ik in mijn tekst, die aan al de leden werd overgemaakt, wel enkele nogal gevatte zinnen heb geplaatst, maar ik meen toch dat zij gepondeerd waren.

Mijnheer de Minister, ik betreur dan ook u te moeten zeggen dat het niveau van uw antwoord beneden dit van de Wilrijkse gemeenteraad lag, en dit wil wat zeggen !

Mijn bedoeling was, mijnheer de Minister, in dit halfroond uiteindelijk een debat uit te lokken over het mediabeleid. Dit vergt wel enkele „piques” ten overstaan van de bevoegde personen, in eerste instantie van de beleidsverantwoordelijk ken.

U zegt dat in mijn tekst zowat alles is vervat. Ik heb u gezegd : Panta rhei. Dat is inderdaad juist. Ik ben gelukkig dat u begrepen hebt dat het mediabeleid zeer veel omvattend is en dat het onmogelijk is dit beleid te herleiden tot deelsectoren en dat men de aandacht daarop niet alléén moet toespitsen zonder voor het geheel van het beleid oog te hebben.

Indien u dat uit mijn interpellatie hebt begrepen, doet mij dit een

enorm genoeg.

Minister K. Poma : Dat is al veel.

De heer A. De Beul : In uw antwoord zegt u dat u mij niet volledig kunt antwoorden omdat de door mij aangeraakte materie zo veel omvattend is dat ik over ieder van de onderwerpen een afzonderlijke interpellatie zou moeten houden. Dit doet mij veronderstellen dat u mij niet hebt begrepen. Ik hoop dat het nu wél tot u is doorgedrongen dat het mediabeleid een enorm brede sector is en dat men deze, gelukkig maar, in het verleden deelsgewijze kon benaderen. De technologische evolutie zal ons in de toekomst echter dwingen dit alles globaal te beschouwen omdat het ene deelterrein door het andere doorkruist wordt. Er zijn interferenties die deze materie ondeelbaar maken.

Het was geenszins mijn bedoeling hier een scheldpartij uit te lokken. Ik ben soms wel eens weerbarstig, maar dat was vandaag zeker niet het geval.

U zegt dat ik beweringen heb geuit die totaal naast de kwestie zijn, die onjuist en onfair zijn. Dat is helemaal niet zo.

U zegt dat het mediabeleid zo veel omvattend is dat u alles niet tegelijk kunt doen, dat u er nog mee bezig zijt.

Ik wil dit even weerleggen. Bij de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve werd van diverse zijden aangedrongen op een nota inzake het mediabeleid. Begin 1982 hebt u toegezegd een dergelijke nota te zullen opstellen. U beloofde tevens de Hoge Raad voor het mediabeleid te installeren.

In de maand mei, na de stemming van het decreet over de vrije radio's heb ik u gevraagd wanneer deze Hoge Raad nu eindelijk zou worden samengesteld. U antwoordde mij dat u nog raadplegingen hield.

Wij zijn nu eind december en de nota mediabeleid is er nog niet, evenmin als de Hoge Raad.

Aan vorige Ministers heb ik eveneens dergelijke vragen gesteld, echter zonder antwoord. U bent nu één jaar verantwoordelijk en u bent in hetzelfde

De Beul

bedje ziek. Ik zou daar nog kunnen aan voorbij gaan indien u niet te pas en te onpas in de pers bepaalde artikels liet verschijnen. Zo las ik dat één van uw kabinetsleden een boek heeft gepubliceerd waarin het einde van het BRT-monopolie wordt aangekondigd. Als Minister kondigt u dat boek aan, hetgeen toch wel laat veronderstellen dat u in grote mate met de inhoud ervan akkoord gaat. Dit geeft mij in ieder geval te denken over uw politiek standpunt, minstens als liberaal, dan nog niet als lid van de Executieve.

Minister K. Poma : Elke liberaal is tegen monopolies.

De heer A. De Beul : Ik kan daaruit concluderen dat er op uw kabinet – en ik wil niet overdrijven – minstens in die richting wordt gedacht. Dat is nogal duidelijk. Dan verschijnt de nota P o m a o f nota-Verhofstadt-Kerremans. Hoe zal ik ze noemen ? Deze nota geeft een andere versie van het liberale denken en gaat toch uit van mensen die op uw kabinet zitten. Volgens mij pleit het boek van Dirk Verhofstadt – en er is hier iemand in dit halfroond die deze zaak goed kent en in het verleden een pleitbezorger is geweest van dat systeem – voor commerciële zenders. De nota-verhofstadt-Kerremans, ik zal ze niet Poma noemen want u hebt zich ervan gedistanceerd, alhoewel ze toch van mensen van uw kabinet uitgaat, gaat meer in de richting van zelfgemachtigde verenigingen. Al deze nota's roepen bij mij vragen op en ik vraag mij af wat is uiteindelijk het liberaal standpunt. ik kan niet anders dan vaststellen dat op uw kabinet documenten worden gemaakt die een basis kunnen zijn voor een nota over het mediabeleid. Verklaar dat u op mijn vragen niet kunt antwoorden, en dat u nog niet klaar bent met een nota over het media-beleid, mijnheer de Minister, kan ik moeilijk geloven. Ik moet minstens toch uw visie kennen.

Minister K. Poma : Ik heb gezegd dat ik dit alles eerst aan de Executieve wil voorleggen. Dat is toch normaal.

De heer A. De Beul : Het is een mooie paraplu om u achter de Executieve te verschuilen. Tegenover de pers hebt u

anders wel blijk gegeven van bepaalde opvattingen. Goed, wij aanvaardden dit excuus. U kan het eerst aan de Executieve voorleggen, maar dan verwachten wij uiterlijk in januari een nota voor de Raad.

Minister K. Poma : Dat heb ik toch gezegd.

De heer A. De Beul : Dan zullen wij daarover verder spreken. U hebt hier verklaard dat u drie verwezenlijkingen hebt gerealiseerd. Vooreerst hebt u het decreet op de niet-openbare radio's laten goedkeuren en u hebt de daarin voorziene adviesraad geïnstalleerd. Het decreet werd reeds in mei goedgekeurd maar de adviesraad kan nog steeds niet werken. Misschien zal hij dit eerlang toch kunnen. Hopelijk wordt dan spoedig een aanvang gemaakt met het onderzoek van de honderden dossiers ! Er stellen zich nog een hele boel problemen, onder andere in verband met de frequentieschema's. Die bal wordt heen en weer gespeeld tussen de Executieve en de bevoegde Minister van de nationale regering. Hoe lang zal het nog duren vooraleer de brave mensen die met de niet-openbare radio's bezig zijn, hun erkenning kunnen krijgen ? Ik vrees dat zij één jaar na de goedkeuring van het decreet nog altijd in de onwettelijkheid zullen verkeren, terwijl er in dit land nog steeds procedures zullen zijn die zenders in beslag nemen. Geef toe dat men hier niet van een efficiënt beleid kan spreken. Het is eerder een beleid van „festina lente”. Misschien zijn de oorzaken waaraan u niets kan doen, maar dan moet u dat, mijnheer de Minister, maar het in de openbaarheid zeggen. Anders kan ik alleen maar vaststellen dat uw beleid zeer traag is en dan mag u zich niet op uw prestaties beroepen.

Minister K. Poma : In de kranten stond te lezen dat nog nooit zo vlug voor de niet-openbare radio's een decreet werd goedgekeurd sinds de nieuwe Executieve werd aangesteld. De uitvoeringsbesluiten werden na het reces getroffen. Wij hebben twee maanden verloren omdat de nationale regering geweigerd heeft vijf tewerkgestelde werklozen als arbeidscel te onzer beschikking te stellen. Wij hebben ze dan ten slotte ten laste van onze eigen

begroting genomen omdat het niet op kosten van het departement van arbeid en tewerkstelling kon gebeuren.

De heer O. Van Ooteghem : Betekent dat dan dat de nationale regering een slechte regering is ?

Minister K. Poma : Dat heb ik niet gezegd.

De heer A. De Beul : In principe is ze dat wel. Ik hoop dat voor het frequentieplan de bal niet gedurende vijf à zes maanden over en weer zal worden gespeeld, zodanig dat er van een erkenning door de Raad geen sprake meer kan zijn.

Minister K. Poma : Daarover moet u zich niet ongerust maken.

De heer A. De Beul : Wat de uitvoering van het decreet op de openbare radio's betreft, moeten wij, gezien het tijdsverloop, niet fier zijn dat het zo goed gaat ; integendeel. Wij hadden zelfs verwacht dat de erkenningen hadden kunnen gebeuren na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1982. Nu mogen wij zeggen dat het binnen een half jaar zal zijn !

Minister K. Poma : Er moet eerst een decreet bestaan.

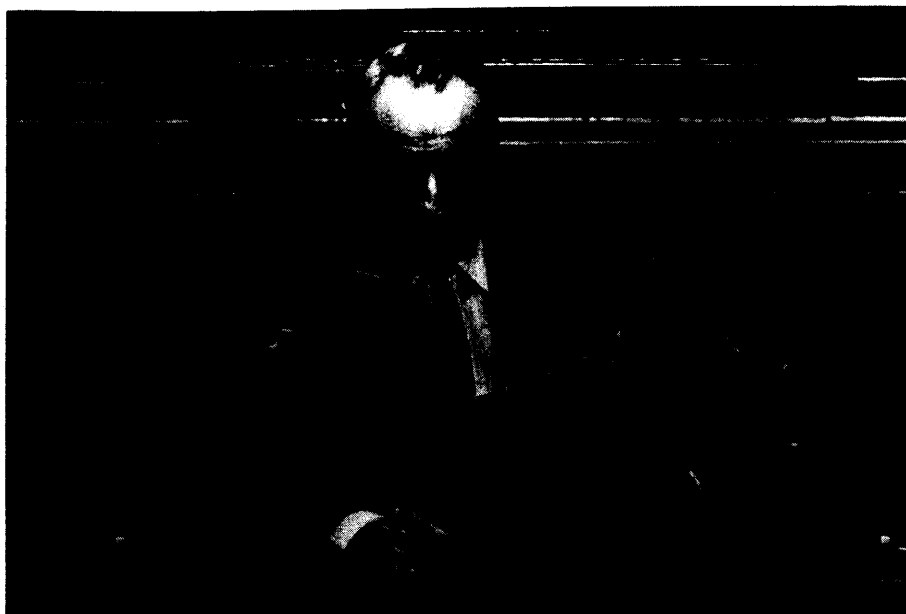
De Voorzitter : Mijnheer De Beul, mag ik u vragen te willen besluiten.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, ofwel is het een ernstig debat ofwel is het er geen.

De Voorzitter : Ik houd mij aan het reglement.

De heer A. De Beul : Dat zal ik zo goed mogelijk respecteren.

Een tweede zaak waarop de Minister zich beroemt, is het feit dat hij de zendtijd van de zendgemachtigden – in feite dus de „uitzendingen door derden” – langzaam gaat uitbreiden. Van onze kant menen wij dat zulks niet nodig is. Wij menen wel dat aan „de derden” moet gezegd worden, zich te houden aan hun taak. Zij hebben een bepaalde opdracht, die zeer duidelijk is : duiden en opiniëren. Zij moeten zich daartoe beperken en zich niet laten verleiden tot totaal-programma's of amusement. Dat is een

Gemeenschapsminister van cultuur K. Poma (PVV), Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, beantwoordt de interpellatie-De Beul betreffende het mediabeleid

onderdeel van onze stelling. Ik ga hierover niet uitweiden aangezien de Voorzitter reeds gevraagd heeft te besluiten.

Wij vinden het in ieder geval geen goede zaak dat u de Executieve uitbreiding van zendtijd voor „de derden” gaat adviseren.

Een derde zaak waarop u zich beroemt, is dat u de dreiging van het RTL-fenomeen zou getorpedeerd hebben. Dat is inderdaad vanwege de Executieve waar, in die zin dat zij ter zake een negatief advies heeft gegeven aan de nationale regering, die gelukkig de Vlaamse Executieve heeft gevolgd. Ik heb daarvoor geen felicitaties gegeven, maar ik geef ze nu.

Maar, als dit eigenlijk alles is na één jaar inzake mediabeleid, mijnheer de Minister, geef toe dat het niet erg veel is.

Graag willen wij met u – en ik weet dat de materie zeer complex is – het debat aangaan over het mediabeleid,

maar dan zo breed mogelijk.

Minister K. Poma : Ik weet het, mijnheer De Beul, de opera, het toneel, het bibliotheekdecreet..

De heer A. De Beul : Mag ik met één klein voorbeeldje – en mijnheer Grootjans zal mij hierin bijtreden – hierbij aansluiten. U schijnt mij te verwijten dat ik het bibliotheekdecreet hierbij zou betrekken. Iedereen weet dat in de toekomst, via de kabel, zeer veel mogelijk is : de videotheek die in de bibliotheeksector zijn intrede zal doen, maar wellicht ook het ontlenen van video-programma's, als een soort „betaal-TV”, uit een vrije bibliotheek of een gemeentelijke bibliotheek of mediatheek. Deze zaken kunnen niet gescheiden worden. Het is onvoorstelbaar welke mogelijkheden de kabel, indien hij gerenoveerd wordt, creëert.

Minister K. Poma : Daarmee ga ik akkoord.

De heer A. De Beul : Zeggen dat dit al

les niets te maken heeft met het bibliotheekwezen is onjuist. Ik wil u waarschuwen. Iedereen beseft dat TV, radio, en zo meer eigenlijk wel veel te maken hebben met de geschreven pers en dat de reclame daarin een belangrijk sluitstuk is. maar al de andere thema's die ik heb opgenoemd zijn ieder op hun manier, met de technologische mediarevolutie die zich aanbiedt, daarbij betrokken.

Het is daarover bepaald dat ik het in een algemeen debat wil hebben.

Minister K. Poma : Dat komt, mijnheer de Beul.

De heer A. De Beul : Als dat mogelijk is, heeft deze interpellatie, na de scherpe aantijgingen, ook iets positiefs gebracht.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer O. Meyntjens tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg, over de problematiek inzake tewerkstelling van minder-validen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Meyntjens tot mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnzorg, over de problematiek inzake tewerkstelling van minder-validen.

De heer Meyntjens heeft het woord.

De heer O. Meyntjens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en mijnheer de Minister, collega's, op 27 mei 1970 werd de „Gemeenschappelijke verklaring over de reclassering van de mindervaliden” ondertekend door de representatieve organisaties van werknemers en werkgevers.

Deze gemeenschappelijke verklaring steunde op 5 beginselen :

1. de optimale ontwikkeling van de arbeidsbekwaamheid van de mindervaliden verzekeren door een geschikte en zo ver mogelijk doorgedreven beroepsvoorbereiding ;

Meyntjens

2. elk vooroordeel in verband met de tewerkstelling van de minder-validen moet verbannen worden ;

3. de onontbeerlijke inspanningen door de openbare macht en het privé-initiatief om de oprichting en de werking van beschermde werkplaatsen te bevorderen, zouden worden voortgezet ;

4. de tewerkstelling van de minder-validen moet beschouwd worden als een onderdeel van een werkgelegenheidsbeleid ;

5. deze doelstellingen kunnen slechts volledig bereikt worden op voorwaarde dat allen die erbij betrokken zijn er zich persoonlijk, edelmoedig en doeltreffend voor inzetten.

Twaalf jaar na de ondertekening van deze „Gemeenschappelijke verklaring” en reeds 20 jaar na de goedkeuring van de „wet op de sociale reclas-sering van de minder-validen” waarbij het gelijknamige Rijksfonds werd opgericht, is het alvast nuttig een balans op te maken.

Zoals bepaald werd in de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclas-sering van de minder-validen en het koninklijk besluit van 5 juli 1963 werden er naast het Rijksfonds voor de sociale reclas-sering van minder-vali-den, gevestigd te Brussel, 5 provinciale bureaus van het Rijksfonds opgericht. Het lag in de bedoeling door deze gecentraliseerde werking van het Rijksfonds een goede, snelle en betere service te verlenen aan de minder-vali-den.

Wanneer echter blijkt dat dossiers in het centrale Rijksfonds of in de provinciale bureaus maandenlang blijven rondslingeren en er weinig of geen coherente werking bestaat tussen deze diensten, kan men zich de vraag naar de opportuniteit van deze decentralisatie stellen.

Wil men de arbeidsbekwaamheid van de minder-validen optimaal verzekeren, moet men, zeker in een periode van economische recessie waarin tijds- en rendementsverlies centraal staat, een snelle en effectieve service kunnen bieden.

Door een doorgedreven bureaucatisering van het systeem zullen de doelstellingen, geformuleerd in de „Gemeenschappelijke verklaring” nooit een feit kunnen worden.

Deze opmerkingen gelden niet zozeer voor de inschrijving van de minder-validen bij het Rijksfonds of voor de toekenning van prestaties aan minder-validen, alhoewel ik hier toch enkele opmerkingen wil maken.

Voor de inschrijving bestaat er een wettelijk vastgelegde termijn waarbinnen het Rijksfonds een definitieve uitspraak moet doen over de aanvraag tot inschrijving. Deze inschrijvingsprocedure kent hierdoor een vrij vlot verloop.

De erg omslachtige inschrijvingsprocedure zou het Rijksfonds in staat moeten stellen een basisdossier van elke ingeschrevene samen te stellen zodat, bij een verder beroep op het Rijksfonds, niet telkens een nieuwe procedure moet ingesteld worden.

Een opsomming van de inschrijvingsformaliteiten maakt deze gedachten-gang duidelijk : een uitgebreide vragenlijst, een geneeskundig getuigschrift, een getuigschrift van nationaliteit, uittreksels uit geboorteakte en bevolkingsregister en eventueel een bijzonder geneeskundig onderzoek of een onderzoek door een psycholoog, een adviseur beroepskeuze of een arbeidsbemiddelaar.

Op basis van deze gegevens moet het mogelijk zijn een degelijk basisdossier samen te stellen.

Het toekennen van uitkeringen of verstrekkings voor een omscholings- en sociale-reclaseringsprocedure is eveneens gebonden aan een wettelijk vastgelegde termijn. Nadat de aanvraag en het dossier bij het Rijksfonds zijn ingediend, moet deze instantie binnen 60 dagen uitspraak doen over de aanvaardbaarheid hiervan.

Toch rijzen er ook bij dit omscholings- en sociale-reclaseringsproces enkele problemen. Wanneer na de goedkeuring van het reclaseringsproces wordt vastgesteld dat bijkomende zorgen of verstrekkingen aan de minder-valide moeten verstrekt worden, stapelen de problemen zich op.

De goedkeuring van dit bijkomend reclaseringsproces door het Rijksfonds kan maanden op zich laten wachten. Aangezien deze zorgen meestal een dwingend karakter hebben, kan er onmogelijk gewacht worden op de goedkeuring van het Rijksfonds. Bijgevolg vallen de kosten voor deze behandelingen volledig ten laste van de ouders van de minder-validen of van de minder-valide zelf, zonder dat de zekerheid bestaat of dit bijkomend reclaseringsproces zal goedgekeurd worden door het Rijksfonds.

Op basis van het overvloedig gestof-feerde inschrijvingsdossier en het uitgebreid dossier in verband met het omscholings- en sociale-reclaseringsproces, kan het toch niet zó een probleem zijn om uit te maken of de bijkomende behandelingen verantwoord zijn.

Meer fundamentele problemen rijzen er bij de tewerkstelling van minder-validen. Naast de beschuttende werkplaats, biedt het Rijksfonds aan minder-validen de mogelijkheid een bijzondere leerovereenkomst of een arbeidsovereenkomst met tegemoetkoming van het Rijksfonds te sluiten. Voor de minder-valide zelf is dit een enige kans om, na 5 jaar beroepsopleiding, een beroepskwalificatie te verwerven in het gewone arbeidsmilieu.

In theorie bentwoordt dit tewerkstellingsbeleid volledig aan de „Gemeenschappelijke verklaring over de reclas-sering van minder-validen” : de tewerkstelling van minder-validen wordt beschouwd als een onderdeel van het werkgelegenheidsbeleid.

Ook voor de werkgever is deze formule interessant aangezien het Rijksfonds volledig of gedeeltelijk tegemoetkomt in de loonkost en in de sociale bijdragen. Zeker in een periode van economische crisis, hebben minder-validen en werkgevers alle belang bij het sluiten van een bijzondere leerovereenkomst of een arbeidsovereenkomst met tegemoetkoming van het Rijksfonds.

Hoewel er met de wet betreffende de sociale reclas-sering van minder-vali-den een goede poging werd gedaan om de arbeidsmarkt toegankelijk te maken voor minder-validen, blijft de

Meyntjens

praktische realisatie van dit doel zowel voor de werkgever als voor de minder-valide werknemer een struikelblok.

Ik wens daarom even dieper in te gaan op de praktische realisatie van dit tewerkstellingsbeleid.

Vooreerst constateren we een schrijnend gebrek aan informatie in verband met de tewerkstelling van minder-validen.

De werkgevers en voornamelijk de KMO's, waarop het merendeel van de minder-validen gezien hun scholing zijn aangewezen, zijn niet op de hoogte van de mogelijkheden die het Rijksfonds hen biedt om minder-validen tewerk te stellen.

Het hoeft ons dan ook niet te verwonderen dat de werkgevers uit eigen beweging weinig of geen beroep doen op deze vorm van tewerkstelling.

Bij minder-validen en hun ouders constateren we hetzelfde fenomeen. Het volstaat niet wettelijk de mogelijkheid te scheppen om minder-validen in te schakelen in het gewone arbeidscircuit.

De instanties verantwoordelijk voor de uitvoering van de in de wet bepaalde maatregelen dienen een beleid te voeren naar de betrokkenen toe. Een degelijke inlichting en documentatie van alle betrokkenen dient in dit beleid een eerste en belangrijke fase te vormen.

In de wet van 16 april 1963, artikel 3, 1°, werd deze taak bovendien uitdrukkelijk toegewezen aan het Rijksfonds, ik citeer : „In de opsporing van de minder-validen wordt voorzien door het inrichten van een publiciteitssysteem dat erop gericht is bekendheid te geven aan het bestaan en aan de opdrachten van het Rijksfonds”.

Bekijken we nu de praktische realisatie van het tewerkstellingsbeleid zoals omschreven in de wet betreffende de sociale reclassering van de minder-validen.

Aangezien het Rijksfonds tegemoetkomt in het loon en de sociale bijdra-

gen van de gesloten bijzondere leerovereenkomst voor de beroepsopleiding en de omscholing van de minder-validen, is een erkenning van deze overeenkomst door deze instantie noodzakelijk.

Slechts na de erkenning door het Rijksfonds, kan de bijzondere leerovereenkomst ondertekend worden door de werkgever, de minder-valide en een vertegenwoordiger van het Rijksfonds. Daar het Rijksfonds beschikt over een uitgebreid inschrijvingsdossier van elke ingeschrevene, zou deze erkenning van een leien dakje kunnen lopen.

De praktijk verloopt echter geheel anders.

Nadat de minder-valide uiteindelijk een werkgever heeft gevonden die bereid is hem in dienst te nemen, komen beiden, werknemer en werkgever, in een administratieve chaos terecht. Vooraleer de aanvraag tot erkenning van de bijzondere leerovereenkomst kan onderzocht worden, vindt het Rijksfonds het blijkbaar noodzakelijk een volledig nieuw dossier samen te stellen. Opnieuw dient de minder-valide zich aan te bieden voor een volledig geneeskundig en psychologisch onderzoek.

Wanneer het Rijksfonds uiteindelijk beschikt over de resultaten van deze onderzoeken, kan pas gestart worden met de behandeling van de aanvraag tot erkenning.

Het aanleggen van dit nieuwe maar totaal overbodige dossier, vergt gewoonlijk 3 tot 12 maanden. Ondertussen staan werkgever en minder-valide werknemer machteloos.

De minder-valide, die theoretisch een baan gevonden heeft, wordt verplicht zich aan te sluiten bij het leger van werklozen en verliest daarbij de moed om zijn kans te wagen in het gewone arbeidsmilieu.

De werkgever, die zich engageerde om een minder-valide in dienst te nemen, verliest begrijpelijkerwijze zijn geduld.

Aangezien de werkgever het zich niet kan permitteren een arbeidsplaats maandelang onbenut te laten, beslist

hij gewoonlijk, na verloop van tijd, een valide persoon in dienst te nemen. Een voorlopige indienstneming van de minder-valide is onmogelijk, aangezien het Rijksfonds slechts in het loon en de sociale bijdragen kan tegemoetkomen na de ondertekening van de erkende bijzondere leerovereenkomst. De prestaties geleverd vóór deze datum, zijn niet terugvoerbaar.

Bij het sluiten van de arbeidsovereenkomst tussen werkgever en minder-valide werknemer waarbij het Rijksfonds gedeeltelijk tegemoetkomt in het loon en de sociale bijdragen, constateren we dezelfde problemen. De aanvraag om tegemoetkoming kan ook hier weer maanden op zich laten wachten, zodat werkgever en werknemer weer in een erg onzekere situatie gedrongen worden.

Hoe wil men door een dergelijk tewerkstellingsbeleid de optimale ontwikkeling van de arbeidsbekwaamheid van de minder-validen verzekeren ?

Wil men de tewerkstelling van de minder-validen als een onderdeel van een werkgelegenheidsbeleid beschouwen, dient men zorg te dragen voor de uitvoering van een bestaand werkgelegenheidsbeleid voor de minder-validen !

De doelstellingen, geformuleerd in de „Gemeenschappelijke verklaring” kunnen slechts bereikt worden door een persoonlijke, edelmoedige en doeltreffende inzet van allen die er zich bij betrokken voelen.

Toch hoeft de aanvraag tot erkenning van een bijzondere leerovereenkomst niet voor dergelijke problemen te zorgen.

Het Rijksfonds kan op basis van de inschrijvingsprocedure een uitgebreid basisdossier van elke ingeschrevene samenstellen.

Bij een aanvraag tot erkenning van de bijzondere leerovereenkomst kan dit dossier opnieuw geraadpleegd worden.

Om de gegevens te vervolledigen, kan een beroep worden gedaan op een advies van de sociale dienst van het cen-

Meytjens

trum voor beroepsopleiding waar de minder-valide gedurende 5 jaar een opleiding heeft genoten. Dit advies kan onmiddellijk bij de aanvraag tot erkenning worden gevoegd zodat een snelle beslissing door het Rijksfonds mogelijk wordt.

Wat de arbeidsovereenkomst betreft, is het noodzakelijk dat er een goede en effectieve samenwerking tussen het Rijksfonds en de RVA tot stand komt op basis van zorgvuldig samengestelde dossiers. Om de werkgever en de minder-valide werknemer te beschermen, was het misschien nuttig, zoals bij de inschrijvings- en sociale reclasseringsprocedure, een termijn vast te stellen waarbinnen er een definitieve uitspraak over de erkenning van de bijzondere leerovereenkomst of over de aanvraag tot tegemoetkoming moet vallen.

Rekening houdend met het feit dat het hier gaat om een relatief klein aantal aanvragen, moet dit toch tot de mogelijkheden behoren.

Het zou zeker voor alle betrokken partijen de nodige klaarheid kunnen scheppen.

Mevrouw de Minister, ik hoop dat deze opmerkingen kunnen bijdragen tot een verbetering van de tewerkstellingsmogelijkheden voor de minder-validen.

Op mijn manier heb ik willen bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen zoals ze geformuleerd staan in de „Gemeenschappelijke verklaring over de reclassering van de minder-validen”.

Een persoonlijke, edelmoedige en vooral doeltreffende inzet van ieder van ons blijft noodzakelijk om de tewerkstelling van de minder-validen te verzekeren.

Tot besluit de volgende vragen.

1. Kan de geachte Minister mij verzekeren dat het Rijksfonds bij alle betrokkenen voldoende informatie en documentatie verspreidt over de tewerkstelling van minder-validen in het gewone arbeidsmilieu ?
2. Kunnen de bevoegdheden van de

provinciale bureaus niet uitgebreid worden zodat de service aan de minder-validen erop verbeterd ?

3. Kan de Minister eens laten onderzoeken op welke manier de goedkeuring van de aanvraag tot erkenning van de bijzondere leerovereenkomst en de aanvraag om tegemoetkoming voor een arbeidsovereenkomst, kunnen bespoedigd worden ?

4. Kan de samenwerking tussen Rijksfonds en RVA niet doelmatiger worden uitgebouwd ? **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw Van Puymbroek heeft het woord.

Mevrouw M. Van Puymbroek (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, aansluitend bij de interpellatie van de heer Meytjens wil ik het hebben over een speciaal aspect van de tewerkstelling van minder-validen.

De jongste weken werd ik herhaaldelijk aangesproken door minder-validen uit een beschuttende werkplaats waar men een systeem van tijdscontrole heeft ingevoerd. In die beschuttende werkplaats, Werminval in Merksem onder andere, worden drukwerken onder band gebracht en lampen gemaakt. Er werken heel wat spastisch gehandicapten. Zij vrezen de nieuwe normen die door de beschuttende werkplaats zullen worden gesteld niet aan te kunnen en hun werk te verliezen.

Mijn vraag luidt : is er een wettelijke bepaling waardoor het Taylorisme in beschuttende werkplaatsen mag worden toegepast of is het doel van beschuttende werkplaatsen mogelijk kheden te scheppen voor mensen die minder kansen hebben ?

De heer J. Valkeniers : Dat is zeer juist !

De Voorzitter : Mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg heeft het woord.

Minister R. Steyaert (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de tewerkstellingsproblematiek van gehandicapte personen is een uiteraard moeilijk probleem. Een handicap wordt dikwijls het sterkst ervaren wanneer door de handicap, de te-

werkstellingsmogelijkheden daadwerkelijk verminderen.

Hierdoor verminderen in de eerste plaats de kansen op verwerving van inkomen van gehandicapte personen, maar tevens verminderen zijn kansen op ontplooiing langs arbeid binnen de produktie- en dienstverleningssfeer die door de publieke opinie als volwaardig wordt ervaren. Het blijft echter een realiteit dat niet alleen activiteit in de normale tewerkstellingsmarkt gewaardeerd moet worden. Ook vele andere menselijke activiteiten zijn waardevol ; nochtans sluit deze bedenking niet uit dat alle inspanningen moeten geleverd worden om aan gehandicapten de kans te geven te arbeiden in het normale arbeidsproces.

Voor minder-valide personen zijn deze kansen zelfs in een periode van hoogconjunctuur steeds klein geweest.

De economische crisis heeft dit probleem blijkbaar nog verergerd. De technologische ontwikkelingen die inhouden dat veel arbeid op een meer geautomatiseerde wijze verloopt, kunnen nochtans nieuwe kansen scheppen voor gehandicapte personen die vroeger uitgesloten werden uit het arbeidsproces, gezien ze niet in staat waren handenarbeid te presteren wegens hun fysische of zintuiglijke handicap. Voor licht mentaal gehandicapte personen dreigen echter de tewerkstellingsmogelijk kheden nog te verminderen gezien de grotere specialisatie en geestesarbeid die vereist wordt.

Dit is nochtans niet waar voor alle arbeidstakken. Het feit dat de beschermde werkplaatsen in de huidige crisistijd verder op hun vroeger ritme blijven presteren en slechts een lage graad van gedeeltelijke werkloosheid kennen in vergelijking met het normale arbeidscircuit toont dit aan. Dit was 1 procent in het vierde kwartaal 1981 tegenover 2 procent voor de gewone privé-sector.

Het aantal tewerkgestelde personen in de beschermde werkplaatsen blijft op dit ogenblik stijgen. In 1981 bijvoorbeeld waren er 13.497 personen aanwezig tegenover 12.870 in 1980.

Ook de mentaliteit van de werknemer

Steyaert

is de jongste jaren sterk verbeterd inzake het willen samenwerken met mindervalide personen. Ik steun hiervoor op een enquête die door het Nationaal Instituut voor Huisvesting is gebeurd. Er werden in dit verband duidelijke en concrete vragen gesteld. Het antwoord in verband met personen die bereid waren samen te werken met minder-validen was 84 procent in 1980 tegenover 55 procent in 1964.

Het blijft duidelijk dat dit cijfer voorzichtig moet gehanteerd worden, maar een verbetering is zeker aanwezig.

Ik ga akkoord met de heer Meyntjens dat veel persoonlijke, edelmoedige en doeltreffende inzet van allen nodig zal zijn. Er zal ook veel creativiteit aan de dag moeten gelegd worden.

Ondanks het feit dat de tewerkstelling van gehandicapte personen globaal dient gekaderd te worden in het tewerkstellingsbeleid is het nodig dat een bijzondere inspanning geleverd wordt ten aanzien van de gehandicapte personen. De geëigende problematiek vereist dat er een specifieke structuur bestaat om de vraag naar arbeid van gehandicapte personen in contact te brengen met de arbeidsmarkt. Het is echt een specialistische opdracht om de werkgevers en de arbeidstaken te vinden die in aanmerking komen voor de arbeidsmogelijkheden van gehandicapte personen en dit per soort handicap. Een al te globaal tewerkstellingsbeleid zonder aandacht voor de specifieke moeilijkheidsgraden van de gehandicapte personen, dreigt geen rekening te houden met gerechtvaardigde eisen van personen met een handicap.

Het blijft een zeer geëigende opdracht om binnen een globaal tewerkstellingsbeleid aandacht te hebben voor de groep van gehandicapte werknemers, zonder ze daarom in een gemarginaliseerde positie te dringen.

Daarnaast blijft het een zeer geëigende opdracht om voor hen buiten het globale arbeidscircuit tewerkstellingsmogelijkheden op te zetten of te steunen. Binnen het Rijksfonds voor Sociale Reclustering voor Minder-

valide Personen werden in het verleden reeds heel wat inspanningen geleverd waarvan ik mij veroorloof er u enkele te vermelden, op basis van het jaarverslag 1981.

In 1981 genoten 1.515 gehandicapten een beroepsopleiding, een -omscholing, en -herscholing, waarvoor het Rijksfonds een tussenkomst verleende. Het betrof hier !

- 82 gevallen van assimilatie van een schoolopleiding in een beroepsopleiding, -omscholing, of -herscholing ;

- 65 gewone leercontracten ;

- 908 speciale leercontracten, waarover de specifieke vraag van de heer Meyntjens handelt ;

- 24 opleidingen in een centrum voor versnelde beroepsopleiding van de RVA ;

- 436 beroepsopleidingen of -omscholingen in een centrum voor beroepsopleiding of -omscholing van gehandicapten, erkend door het Rijksfonds.

Globaal genomen steeg het aantal gehandicapten dat een beroepsopleiding of -herscholing onderging van 1.453 gevallen in 1980 naar 1.515 in 1981, dit is een stijging met meer dan 4 procent.

Er zij op gewezen dat 54 procent van deze die in 1981 speciale leercontracten beëindigden in het beroepsleven werden ingeschakeld. Inzake de speciale leerovereenkomsten kan ik volgende bij komende gegevens verstrekken.

In de loop van het jaar 1981 werden 328 opleidingen aangevat onder het stelsel van de speciale leercontracten. Rekening houdend met de 520 contracten die reeds aan gang waren op 1 januari 1981, is het totaal aantal lopende contacten dus in 1981 gestegen tot 908.

De speciale leerovereenkomst is een van de beste opleidingen voor gehandicapten. Aan de ene kant staat zij toe dat de gehandicapte wordt geïntegreerd in een normaal werkmilieu. Aan de andere kant krijgt de werkgever bij het einde van de opleiding een

objectief beeld van de werkelijke mogelijkheid tot reclustering.

Aangezien deze opleidingen slechts een semi-kwalificatie beogen hebben ze als bij komend voordeel dat ze vaak leiden tot een indienstneming, vooral in kleine ondernemingen, waar de werkgever zelf de moeilijkste taken voor zijn rekening neemt.

Naast de bijzondere leerovereenkomsten heeft het Rijksfonds in 1981 tussenkomsten verleend ten behoeve van 24 gehandicapten die een beroepsopleiding volgden in een centrum van de RVA. Er zij opgemerkt dat deze opleidingsvorm slechts past voor enkele gehandicapten aangezien de meerderheid niet in staat is zich aan te passen aan het snelle ritme, dat in dergelijke centra wordt opgelegd.

In 1981 voorzagen de gemotiveerde beslissingen tot vaststelling van het revalidatie en reclusteringproces van 158 gehandicapten een beroepsopleiding, -herscholing of -omscholing in een erkend opleidingscentrum voor gehandicapten.

In 1981 waren er in totaal 436 gehandicapten bij dit soort opleiding betrokken.

Deze inspanningen hebben blijkbaar nog niet volledig de beoogde resultaten opgeleverd. Nochtans valt niet te ontkennen dat het aantal aangevatte opleidingen stijgt en dat de brochure die op het eind van het jaar 1981 werd uitgegeven een grotere verspreiding kende.

Ondanks de ongunstige economische conjunctuur konden 140 gehandicapten hun opleiding beëindigen en gerecluseerd worden in datzelfde jaar 1981.

Wat de tewerkstelling zelf betreft beschikt het Rijksfonds over een reglementering die haar toelaat zowel in het voordeel van de werkgever als van de gehandicapte op te treden om de tewerkstelling van gehandicapten te bevorderen.

Voor wat de werkgevers betreft kan het Rijksfonds onder bepaalde voorwaarden de totale aanpassingskosten van een arbeidspost op zich nemen en tussenkomen in het salaris en de so-

Steyaert

ciale lasten die de werkgevers moeten dragen.

Aan de gehandicapten kan het Rijksfonds een tegemoetkoming toestaan in de kosten van werkkledij of materiaal, alsmede in de kosten van verplaatsing naar het werk.

Als het Rijksfonds oordeelt dat een bepaalde gehandicapte in staat is in een privaat bedrijf te werken geeft het alle -nuttige inlichtingen over een betrokkene door aan de RVA die is belast met de tewerkstelling.

Voor wat de tewerkstelling in de openbare sector betreft neemt het Rijksfonds deel aan de wervingsprocedure voorzien in het koninklijk besluit van 11 augustus 1972 tot stimulering van de tewerkstelling van gehandicapten in openbare besturen.

Ter uitvoering van de in 1981 genomen gemotiveerde beslissingen werden 1.650 gehandicapten, tegenover 1.328 in 1980, als werkzoekenden ingeschreven, te weten : 513 voor een betrekking in de private sector, 181 voor een betrekking in de openbare sector en 956 voor een betrekking in een beschermde werkplaats.

Op het einde van het jaar telden de diensten van het Rijksfonds nog 6.019 werkzoekenden, waaronder : 1.996 personen hetzij 33 procent waarvoor een integratie in een privé-onderneming was aangewezen, 487 personen zijnde 8 procent die voldeden aan de voorwaarden om in de openbare sector te worden aangeworven, en 3.536 personen hetzij 59 procent aan wie een arbeid in een beschermde werkplaats werd aangeraden.

In de loop van 1981 werden 1.035 gehandicapten, dit is 17 procent van het aantal werkzoekenden, opgenomen in het arbeidsproces, te weten : 312 in de privé-sector, 127 in de openbare sector en 596 in beschermde werkplaatsen.

In 1981 ontving het Rijksfonds vanwege de werkgevers 76 aanvragen tot tussenkomst in de lonen en sociale lasten met het oog op de vergoeding van het rendementsverlies dat voortvloeit uit de aanpassing van de gehandicapten

aan hun betrekking.

Het bedrag van de toegestane tegemoetkomingen steeg tot 4.970.483 frank.

Het valt op dat het aantal jaarlijkse ingediende aanvragen daalt. Ik zal de cijfers niet noemen, mijnheer Meyntjens, ik zal ze u doorspelen.

Deze daling is verklaarbaar door het toenemende beroep op de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 26.

De werkgever die een gehandicapte in dienst neemt die, ten gevolge van zijn handicap, geen normaal rendement kan opleveren, kan vanwege het Rijksfonds een tegemoetkoming bekomen om het rendementsverlies te compenseren.

In 1981 ontving het Rijksfonds 840 aanvragen om adviezen tegen 323 in 1980 en leverde het er 781 af.

De sociale Inspecteur verleende 726 toelatingen tegen 245 in 1980 en weigerde er 38 tegen 48 in 1980.

Eenzelfde spectaculaire stijging van de tussenkomsten vanwege het Rijksfonds deed zich als gevolg daarvan ook voor bij de uitbetalingen die een bedrag bereikten van 8.156.824 frank voor het dienstjaar 1981 tegenover 61.900.424 in 1980.

In 1981 ontving het Rijksfonds 13 aanvragen om tussenkomst in de aanpassing van een arbeidspost.

Het bedrag van de tegemoetkomingen steeg tot 1.570.540 frank, tegenover 940.376 frank in 1980.

Er werden 11 aanvragen ontvangen voor tegemoetkoming in de kosten van werkgereedschap.

Het bedrag van de tegemoetkomingen steeg tot 13.688 frank.

Inzake de tewerkstelling van mindervaliden in de openbare besturen kan ik u mededelen dat er tot op 31 december 1981, 6.781 aanvragen waren waarvan 6.564 dossiers vervolledigd worden. Op die datum was het Rijksfonds reeds in het bezit van 6.273 vragenlijsten vanwege de kandidaten : 5.927 dossiers konden op basis van de

ze gegevens afgewerkt worden.

De grootse financiële inspanning inzake tewerkstelling levert het Rijksfonds door de betoelaging van de oprichting, uitrusting en werking van de beschermde werkplaatsen. Er zijn 65 werkplaatsen actief in Vlaanderen, die inzake toelage van onderhoud en oprichting en inrichting 317 miljoen ontvingen in 1981 ; als tegemoetkoming in de lonen werd 1.411,8 miljoen uitgekeerd.

Dit betekent een tewerkstelling van 8.317 personen.

Het Rijksfonds probeert langs een zeer verscheiden arsenaal van middelen om, de tewerkstelling van gehandicapte personen te bevorderen. Een specifiek instrument is de bijzondere leerovereenkomst, die de heer Meyntjens in zijn interpellatie vermeldt.

Vooraleer de in de interpellatie gestelde vragen te beantwoorden, is het noodzakelijk enige uitleg te verstrekken over de werking van het Rijksfonds voor sociale reclassering van de minder-validen, teneinde enkele misverstanden uit de weg te ruimen.

Het Rijksfonds heeft er steeds naar gestreefd de procedure van inschrijving van de gehandicapte personen en van het opmaken van de reclasseringsprocessen tot een strikt minimum te herleiden.

De eerste maatregel in die zin, bestaat erin niet het juiste percentage van de handicap te bepalen, doch de inschrijving te verwezenlijken op basis van minimumpercentages van invaliditeit. Twintig procent voor een mentale en dertig procent voor een lichamelijke handicap.

De aanvrager moet slechts drie eenvoudig in te vullen formulieren insturen om zijn dossier te doen samenstellen :

- een identificatieblad CA/10 ;
- een vragenlijst waarop hij inlichtingen kan verstrekken nopens zijn schoolopleiding, zijn vorming en tewerkstelling en waarop hij, zo hij dit verkiest, de bijzondere problemen in verband met zijn handicap kan kenbaar maken en de door hem gewenste hulp kan omschrijven CA/11 ;

S teyaert

– een medisch getuigschrift betreffende de aard en de ernst van de handicap met opgave, door de behandelende geneesheer-specialist, van het invaliditeitspercentage, de gevolgde behandeling en de nog vereiste revalidatieverstrekingen CA/12.

Het Rijksfonds vraagt zelf de officiële stukken op bij de gemeentebesturen, zonder dat dit enige vertraging in de behandeling van het dossier teweegbrengt.

De inschrijving gebeurt zonder meer, op grond van de formulieren CA/10, 11 en 12, voorzover uit de gegevens van dit laatste, door de geneesheren van het Fonds, duidelijk op te maken is, dat de invaliditeit van de betrokken persoon één van de gestelde minima bereikt, wat voor de overgrote meerderheid van de aanvragen het geval is.

Alleen wanneer een vermoeden bestaat dat de handicap onvoldoende is om een inschrijving te rechtvaardigen, wordt een bijkomend geneeskundig onderzoek gevraagd, uit te voeren door een geneesheer-specialist gekozen door de belanghebbende.

Bij ontvangst van het resultaat van dit onderzoek wordt de beslissing genomen.

In tegenstelling tot wat het geachte lid in zijn interpellatie vermeldde, wordt de inschrijvingsprocedure zelf slechts éénmaal uitgevoerd.

Voor de minder-valide persoon vormt de inschrijving bij het Rijksfonds echter geen doel op zichzelf; zijn betrachtting is het bekomen van een reclasseringsproces waaruit moet blijken op welke hulp hij kan rekenen voor de oplossing van zijn probleem.

Derhalve maken de provinciale bureaus van het Rijksfonds bij de inschrijving onmiddellijk een gemotiveerde beslissing op, waarin wordt vermeld gedurende welke periode en voor welke prestaties op het vlak van de medische en paramedische revalidatie, de oriëntering, de school- en beroepsopleiding, de tewerkstelling en de sociale hulp tegemoetkomingen zullen worden verleend.

Teneinde de behandelingsduur van het dossier zoveel mogelijk te beperken, worden in deze beslissing alleen de verstrekkingen behandeld waarom uitdrukkelijk verzocht werd door de belanghebbende of de behandelende geneesheer en die waarvan de noodzaak vanzelfsprekend is.

Het ligt voor de hand dat de voor het opmaken van de gemotiveerde beslissing vereiste gegevens niet steeds voorkomen op de drie basisdocumenten CA/10, 11 en 12 en dat in sommige gevallen bijkomende inlichtingen noodzakelijk zijn.

Deze worden zoveel mogelijk schriftelijk ingewonnen.

Indien dit niet kan, wordt een bezoek ten huize van de minder-valide afgelegd door een afgevaardigde van het provinciaal bureau.

Niettegenstaande deze supplementaire moeilijkheden is het Rijksfonds erin geslaagd de beslissing van inschrijving en de gemotiveerde beslissing samen aan de minder-valide te betekenen binnen een periode die gemiddeld binnen de drie maanden ligt.

Wanneer het Rijksfonds nadien een vraag om bijkomende of nieuwe prestaties ontvangt, wordt vanzelfsprekend eerst nagegaan of ter zake geen beslissing kon genomen worden op grond van de gegevens van het dossier.

Het is evenwel begrijpelijk dat in de meeste gevallen veel van deze gegevens, na verloop van tijd, moeten worden bijgewerkt en dat ze ook onvoldoende kunnen zijn wegens de mogelijke evolutie van de handicap of omwille van de aard van de gevraagde verstreking.

Vooraf in de gevallen aangehaald in de interpellatie, waar het gaat om beroepsopleiding door middel van een bijzondere leerovereenkomst, is het meestal noodzakelijk er zich bij voorbaat van te vergewissen dat de handicap van de leerling geen onoverkomelijke hinderpaal zal vormen voor het aanleren en het uitoefenen van het gekozen beroep.

Het Rijksfonds ziet zich dan ook veel-

al verplicht, teneinde het succes van de opleiding zoveel mogelijk in de hand te werken, de ter zake gewenste onderzoeken te laten uitvoeren. Dit onderzoek gebeurt echter in een door de aanvrager gekozen centrum op verzoek en op kosten van het Rijksfonds.

Terloops dient erop gewezen te worden, dat de bijzondere leerovereenkomst niet gesloten wordt na een beroepsopleiding van 5 jaar, doch als een volwaardige beroepsopleiding op zichzelf beschouwd wordt.

Deze overeenkomst kan pas door het Rijksfonds worden erkend, nadat ze door de wetgever-leermeester en de leerling of zijn wettelijke vertegenwoordiger ondertekend is. Ik meen te hebben begrepen dat de heer Meyntjens dit zelf ook heeft gezegd.

Dit brengt mede dat ze reeds na de ondertekening door de belanghebbenden kan worden uitgevoerd, wat heel dikwijls gebeurt.

De tegemoetkomingen van het Rijksfonds worden dan geregulariseerd met terugwerking met ingang van de datum van de overeenkomst, voorzover de beslissing ter zake gunstig is.

Hoewel het Rijksfonds in veel van deze gevallen afhankelijk is van de spoed waarmee de gevraagde inlichtingen door derden worden verstrekt, slaagt het er toch in deze dossiers binnen een redelijke termijn af te werken.

In verband met de tegemoetkoming in het loon en de sociale lasten, die aan de werkgever wordt uitbetaald in uitvoering van de CAO nr. 26 en die bedoeld is om het door de handicap van de werknemer veroorzaakte rendementsverlies financieel te vergoeden, doen zich andere problemen voor.

Hier dient door de diensten van de Inspectie van de sociale wetten van het Ministerie van tewerkstelling en arbeid het percentage van het verlies aan rendement van de minder-valide te worden bepaald (hetgeen niet gelijk is aan zijn invaliditeitspercentage).

Daarbij bestaat de verplichting de ar-

Deelgezicht op de CVP-fractie tijdens de hoofdelijke stemmingen. Achtergrond : het kleurlichtbord waarvan kan worden afgelezen in welke zin de leden hun stem uitbrengen

beidsgeneeskundige dienst van de werkgever ter zake om advies te verzoeken, waarbij ook vertraging kan ontstaan.

Deze aanvragen betreffen echter veelal personen die reeds tewerkgesteld zijn door de werkgever, die de tegemoetkoming aanvraagt om hem in dienst te kunnen houden.

Ook hier wordt de tegemoetkoming zo nodig met terugwerking uitbetaald vanaf de datum van de aanvraag.

Wat nu de concreet gestelde vragen betreft, kan ik mededelen dat in het kader van zijn dagelijkse opdracht het Rijksfonds geregeld informatie en documentatie verspreidt over de tewerkstelling van minder-validen. In het kader van het Jaar van de Gehan-

dicapten in 1981 werd een zeer handige brochure uitgegeven met als titel „Minder-Validen werkt aan uw toekomst, verruimt uw beroepsmogelijkheden”, alsook een brochure „De minder-validen in de Gemeenschap”.

Ook door de opnemings in de Raad van Beheer en in de diverse technische comités van de vertegenwoordigers van de werknemers en werkgevers en van gehandicaptenorganisaties mag verwacht worden dat de betrokkenen langs de geëigende kanalen op de hoogte zouden gebracht worden van de tewerkstellingsmogelijkheden. Het Rijksfonds zelf publiceert geregeld in diverse tijdschriften van werkgevers, werknemers en gehandicaptenorganisaties, gegevens over de tewerkstellingsmogelijkheden van ge-

handicapte werknemers. In 1982 nam het Rijksfonds ook deel aan 16 informatieactiviteiten en tentoonstellingen.

Wat de tweede vraag betreft kan ik verzekeren dat de provinciale bureaus over de nodige bevoegdheid beschikken om de minder-validen optimaal van dienst te zijn. Op basis van de gegevens kunnen zij de principiële beslissing nemen om de bijzondere leervereenkomst te laten goedkeuren door het Rijksfonds.

Wat de versnelling van procedure betreft inzake aanvraag tot erkennen van een bijzondere leervereenkomst zal ik de procedure ernstig laten onderzoeken. Het is echter nu reeds een constante zorg van het Rijksfonds om deze zo snel mogelijk te laten verlo-

Steyaert

pen. De geachte interpellant zal nochtans begrijpen dat er bijkomende onderzoeken kunnen vereist zijn, omdat het inschrijvingsdossier dikwijls slechts gegevens verstrekt inzake de minder-valide op de leeftijd dat hij zich inschreef. Het lijkt mij ook nodig de minder-valide te beschermen tegen bepaalde gevaren van misbruik, en dus voor afgaandelijk een onderzoek te laten plaatshebben inzake de reële opleidingsmogelijkheden van de gehandicapte en de omstandigheden waarbinnen de leerovereenkomst zal plaatshebben.

Inzake de vaststelling van een termijn, binnen dewelke het Rijksfonds moet reageren, kan ik in principe akkoord gaan, en zal dit laten onderzoeken.

De samenwerking van het Rijksfonds en de RVA is beperkt tot de bemiddeling van deze laatste dienst bij de tewerkstelling van werkloze minder-validen. Het Rijksfonds verstrekt de inlichtingen aan de RVA. in zijn huidige vorm lijkt mij deze samenwerking goed. Het lijkt mij nochtans nodig om de werking van de arbeidsbemiddeling voor gehandicapten van nabij opnieuw te bekijken, om de werking van de gespecialiseerde adviseurs inzake arbeidsbemiddeling van gehandicapte werknemers zo mogelijk te verbeteren. Op basis van wetenschappelijk onderzoek dat in deze materie wordt gedaan, hoop ik verbeteringen van de

bestaande maatregelen in de loop van volgend jaar aan de Vlaamse Executieve te kunnen voorstellen.

De geachte interpellant weet dat de door hem gestelde vragen ook betrekking hebben op instellingen en materies die tot de bevoegdheid van andere leden van de Executieve behoren. Ik zal mij beijveren om ook hen bij een poging tot grotere coördinatie en samenwerking te betrekken.

De vraag van mevrouw Van Puymbroeck heeft mij bijzonder geïnteresseerd want het is inderdaad een grote zorg dat binnen de beschermde werkplaatsen het arbeidstempo niet op ongehoorde wijze wordt opgedreven zo dat het voor een gehandicapte niet meer te volgen is. Ik zal informatie inwinnen over het voorbeeld dat ze gegeven heeft om na te gaan wat op dit vlak correct is en wat eventueel niet. Als de toestand is zoals zij heeft gezegd, zal ik pogen in te grijpen. (**Algemeen applaus**)

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

EINDEJAARSWENSEN

De Voorzitter : Aangezien onze eerstvolgende vergadering pas na de jaarwisseling zal plaatshebben, sta ik erop nu reeds al de leden van de Raad alsook het personeel prettige Kerst- en

Nieuwjaarsdagen toe te wensen en iedereen te danken voor zijn medewerking.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, namens mijn collega's die op het einde van deze twee dagen vergadering van de Vlaamse Raad nog aanwezig zijn, bied ik u, op mijn beurt, onze wensen aan. Wij danken u tevens voor de hoffelijke wijze waarop u de debatten van de Vlaamse Raad hebt geleid.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Ik stel voor het bepalen van agenda, datum en uur voor onze volgende vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (**Instemming**)

De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 18.25 uur.**

Trefwoordenregister

Aanvragen verwerfingspremie
Afhandeling dossiers, blz. 149

Afvalstoffen uit Nederland
Onaanvaardbare invoer, blz. 166

Afvalwatercollector langsheen Albertkanaal, blz. 150

Agenda
Aanvulling, blz. 117

Arbeidsmarktbeleid
Simona-project, blz. 141, 309

Begrotingen
Aanpassing begroting Gemeenschap 1981, blz. 100, 118, 126, 131, 305
Aanpassing begroting Gemeenschap 1982, blz. 100, 118, 126, 132, 307
Aanpassing begroting Gewest 1981, blz. 100, 118, 126, 131, 306
Zie ook Ingekomen stukken

Begrotingstabellen
Aanpassing begroting Gemeenschap 1981, blz. 175
Aanpassing begroting Gemeenschap 1982, blz. 219
Aanpassing begroting Gewest 1981, blz. 201

Beroep reglement, blz. 123

Commissie reglement en verzoekschriften
Werkzaamheden, blz. 285
Zie ook Morele amnestie

Commissie ziekenhuisprogrammering
Oprihting, blz. 135, 308

Culturele akkoorden buitenland
Procedure, blz. 155

DIRV-actie, blz. 311

Eindejaarswensen, blz. 329

Gemeentelijke jeugdconsulenten
Precaire toestand, blz. 157

Ingekomenstukken
Begrotingen, blz. 99
Ontwerpen van decreet, blz. 99
Voorstellen van decreet, blz. 99
Voorstel van resolutie, blz. 117

Interpellaties
Zie Mediabeleid
Sport- en sociaal-culturele verenigingen
Tewerkstelling minder-validen
Vlaamse Executieve
Waterbeleid

Kinderwietersport, blz. 152

Landelijk jeugdwerk
Detachering leerkrachten, blz. 156

Leden
Berichten van verhindering, blz. 99, 117, 285
Zie ook Samenstelling commissie

Mediabeleid
Ontbreken werkelijk beleid, blz. 312

Milieuhinder te Schoten
PVBA de Bruyn, blz. 150

Morele amnestie
Politieke misdrijven, blz. 117, 285
Zie ook Beroep reglement

Moties besluit interpellatie
Hoofdelijke stemming, blz. 311
Indiening, blz. 292

Motie van orde
Beroep reglement, blz. 123

Muziekonderwijs
Uitbetaling wedde- en andere toelagen, blz. 153

Ontwerp van decreet
Zie Begrotingen
Commissie ziekenhuisprogrammering
Ingekomen stukken

Plaatsnaamgeving
Buiten Nederlandse taalgebied gelegen plaatsen, blz. 145, 310

Ruilverkavelingsprocedure, blz. 151

Samenstelling commissie
Wijziging plaatsvervangende leden, blz. 100

Spoedbehandeling
Voorstel, blz. 117

Sport- en sociaal-culturele verenigingen
Moeilijkheden en afbouw, blz. 285

Stemmingen
Aangehouden stemmingen
Aanpassing begroting Gemeenschap 1982, blz. 307
Commissie ziekenhuisprogrammering, blz. 308
Hoofdelijke stemmingen
Aanpassing begroting Gemeenschap 1981, blz. 305
Aanpassing begroting Gemeenschap 1982, blz. 307

Aanpassing begroting Gewest 1981, blz. 306
Arbeidsmarktbeleid, blz. 309
Commissie ziekenhuisprogrammering, blz. 308
DIRV-actie, blz. 311
Plaatsnaamgeving, blz. 310

Tewerkstelling minder-validen
Problematiek, blz. 321

Verwijzing naar commissie
Wijziging, blz. 100, 285

Vlaamse Executieve
Bevoegdheidsverdeling leden, blz. 292

Voorstel van decreet
Zie Arbeidsmarktbeleid
Inge komen stukken
Verwijzing naar commissie

Voorstel van resolutie
Zie Ingekomen stukken
Morele amnestie
Plaatsnaamgeving

Vragen
Zie Aanvragen verwerfingspremie
Afvalstoffen uit Nederland
Culturele akkoorden buitenland
Gemeentelijke jeugdconsulenten
Kinderwietersport
Landelijk jeugdwerk
Milieuhinder te Schoten
Muziekonderwijs
Ruilverkavelingsprocedure
Zandwinning en opvulling met afval te Heffen

Waterbeleid
Catastrofale gevolgen, blz. 159

Werkzaamheden
Regeling, blz. 116, 159, 172, 305, 329

Zandwinning en opvulling met afval te Heffen, blz. 154